



Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres  
12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2015 roku  
przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami  
Sprawozdawczości Finansowej,  
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską

## Spis treści

Oświadczenie kierownictwa .....	5
Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody .....	6
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej .....	8
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja) .....	9
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym .....	10
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych .....	12
Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego .....	14
1. Informacje dotyczące Grupy Azoty .....	14
1.1. Opis organizacji Grupy Azoty .....	14
1.2. Opis zmian w organizacji Grupy .....	16
1.3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej .....	17
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości .....	18
2.1. Oświadczenie o zgodności .....	18
2.2. Zmiany w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej .....	18
2.2.1. Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie dla okresów rocznych kończących się w dniu 31 grudnia 2015 roku .....	18
2.2.2. Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE na dzień 31 grudnia 2015 roku .....	19
2.3. Zmiany zasad rachunkowości .....	20
2.3.1. Zmiany zasad rachunkowości .....	20
2.4. Podstawa wyceny .....	22
2.5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji .....	22
2.6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach .....	22
2.7. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej .....	23
2.8. Zasady konsolidacji .....	23
2.8.1. Jednostki zależne .....	23
2.8.2. Jednostki stowarzyszone .....	23
2.8.3. Procedury konsolidacyjne .....	23
2.8.4. Połączenie jednostek gospodarczych .....	24
2.8.5. Nabycie udziałów niekontrolujących .....	24
2.8.6. Utrata kontroli .....	24
2.9. Waluty obce .....	25
2.9.1. Transakcje w walucie obcej .....	25
2.9.2. Przeliczanie sprawozdań finansowych jednostki działającej za granicą .....	25
2.10. Rzeczowe aktywa trwałe .....	25
2.10.1. Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych .....	25
2.10.2. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu ....	26
2.10.3. Prawo wieczystego użytkowania gruntów .....	26
2.10.4. Złoża mineralne .....	27
2.10.5. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym .....	27
2.10.6. Amortyzacja .....	27
2.11. Nieruchomości inwestycyjne .....	28
2.12. Wartości niematerialne .....	28
2.12.1. Badania i rozwój .....	28
2.12.2. Koszty Reach .....	28
2.12.3. Wartość firmy .....	28
2.12.4. Pozostałe wartości niematerialne .....	29
2.12.5. Nakłady poniesione w terminie późniejszym .....	29
2.12.6. Amortyzacja .....	29
2.13. Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych .....	30
2.13.1. Wycena i klasyfikacja nakładów .....	30
2.13.2. Amortyzacja .....	30
2.13.3. Utrata wartości .....	31
2.14. Należności długoterminowe, należności krótkoterminowe .....	31
2.15. Prezentacja umów faktoringowych/ dyskonta wierzytelności .....	31
2.16. Zapasy .....	32

2.16.1. Prawa do emisji CO <sub>2</sub> .....	32
2.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych .....	33
2.18. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych .....	33
2.19. Kapitały własne .....	34
2.20. Świadczenia pracownicze .....	34
2.20.1. Programy określonych składek .....	34
2.20.2. Program określonych świadczeń .....	34
2.20.2.1. Programy określonych świadczeń - odprawy emerytalne i pośmiertne .....	35
2.20.2.2. Program określonych świadczeń - rezerwy na odpis ZFŚS dla emerytów i rencistów .....	35
2.20.3. Inne długoterminowe świadczenia na rzecz pracowników - nagrody jubileuszowe .....	35
2.20.4. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze .....	35
2.21. Rezerwy .....	36
2.21.1. Restrukturyzacja .....	36
2.21.2. Koszty rekultywacji .....	36
2.21.3. Umowy rodzące obciążenia .....	36
2.21.4. Rezerwy na sprawy sądowe .....	36
2.21.5. Rezerwy z tytułu emisji CO <sub>2</sub> .....	36
2.22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe .....	36
2.23. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki .....	37
2.24. Instrumenty finansowe .....	37
2.25. Ujęcie i wyłączenie składnika aktywów finansowych oraz zobowiązania finansowego .....	37
2.26. Wycena instrumentów finansowych na dzień nabycia .....	37
2.26.1. Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy .....	38
2.26.2. Pochodne instrumenty finansowe .....	38
2.26.3. Utrata wartości aktywów finansowych .....	38
2.27. Rachunkowość zabezpieczeń .....	39
2.27.1. Zabezpieczenia przepływów pieniężnych .....	39
2.28. Przychody .....	40
2.28.1. Sprzedaż wyrobów gotowych, towarów i świadczenie usług .....	40
2.28.2. Przychody z tytułu sprzedaży licencji .....	40
2.28.3. Przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej .....	40
2.28.4. Przychody z tytułu najmu .....	40
2.28.5. Programy lojalnościowe .....	40
2.28.6. Przychody finansowe .....	41
2.29. Koszty .....	41
2.29.1. Koszt własny sprzedaży .....	41
2.29.2. Koszty sprzedaży .....	41
2.29.3. Koszty ogólnego zarządu .....	41
2.29.4. Płatności z tytułu leasingu operacyjnego .....	41
2.29.5. Płatności z tytułu leasingu finansowego .....	41
2.29.6. Koszty finansowe .....	41
2.30. Podatek dochodowy .....	42
2.31. Raportowanie segmentów działalności .....	43
2.32. Działalność zaniechana oraz aktywa przeznaczone do sprzedaży .....	43
3. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego .....	44
Sprawozdawczość segmentów działalności .....	44
Nota 1 Przychody ze sprzedaży .....	49
Nota 2 Koszty działalności operacyjnej .....	50
Nota 2.1 Koszt własny sprzedaży .....	50
Nota 2.2 Koszty świadczeń pracowniczych .....	51
Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne .....	51
Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne .....	52
Nota 5 Przychody finansowe .....	53
Nota 6 Koszty finansowe .....	54
Nota 7 Podatek dochodowy .....	54
Nota 7.1 Podatek dochodowy wykazywany w rachunku zysków i strat .....	54
Nota 7.2 Efektywna stopa podatkowa .....	55
Nota 7.4 Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego .....	56

Nota 7.5 Zmiana różnic przejściowych.....	57
Nota 7.6 Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku .....	59
Nota 8 Działalność zaniechana .....	59
Nota 9 Zysk na jedną akcję .....	59
Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe.....	59
Nota 10.1 Rzeczowe aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży .....	64
Nota 11 Nieruchomości inwestycyjne .....	65
Nota 12 Wartości niematerialne .....	65
Nota 12.1 Wartość firmy.....	70
Nota 13 Aktywa finansowe .....	71
Nota 13.1 Inwestycje w jednostkach podporządkowanych.....	71
Nota 13.2 Inwestycje dostępne do sprzedaży .....	72
Nota 13.3 Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji .....	73
Nota 13.4 Pozostałe aktywa finansowe .....	73
Nota 14 Pozostałe aktywa .....	73
Nota 15 Zapasy .....	74
Nota 15.1 Prawa do emisji CO <sub>2</sub> .....	75
Nota 16 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe .....	75
Nota 17 Środki pieniężne .....	78
Nota 18 Kapitał własny .....	78
Nota 18.1 Kapitał zakładowy .....	78
Nota 18.2 Kapitał z emisji akcji powyżej wartość nominalną .....	79
Nota 18.3 Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających.....	79
Nota 18.4 Dywidendy.....	79
Nota 18.5 Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli .....	79
Nota 18.6 Nabycie udziałów niekontrolujących .....	79
Nota 19 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek.....	82
Nota 20 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych .....	83
Nota 21 Rezerwy .....	84
Nota 22 Dotacje.....	88
Nota 23 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe .....	88
Nota 24 Pozostałe zobowiązania finansowe.....	89
Nota 25 Przychody przyszłych okresów .....	91
Nota 26 Instrumenty finansowe .....	91
Nota 26.1 Zarządzanie kapitałami .....	91
Nota 26.2 Kategorie instrumentów finansowych .....	91
Nota 26.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym .....	92
Nota 26.3.1 Ryzyko kredytowe .....	92
Nota 26.3.2 Ryzyko płynności.....	94
Nota 26.3.3 Ryzyko rynkowe.....	97
Nota 26.4 Wartość godziwa instrumentów finansowych .....	100
Nota 26.5 Instrumenty pochodne .....	101
Nota 26.6 Rachunkowość zabezpieczeń .....	102
Nota 27 Zobowiązania, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje .....	102
Nota 28 Transakcje z podmiotami powiązanymi .....	103
Nota 29 Leasing operacyjny.....	106
Nota 30 Zobowiązania inwestycyjne .....	106
Nota 31 Zdarzenia po dniu bilansowym.....	107

## OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA

Zarząd Spółki Grupa Azoty S.A. przedstawia skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2015 roku, na które składają się:

- Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody za okres 01.01.-31.12.2015 roku,
- Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31.12.2015 roku,
- Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 01.01.-31.12.2015 roku,
- Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 01.01.-31.12.2015 roku,
- Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową Grupy oraz jej wynik finansowy.

### Podpisy członków Zarządu

.....  
Mariusz Bober  
*Prezes Zarządu*

.....  
Andrzej Skolmowski  
*Wiceprezes Zarządu*

.....  
Witold Szczypiński  
*Wiceprezes Zarządu*

.....  
Artur Kopec  
*Członek Zarządu*

### Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

.....  
Ewa Gładysz  
*Dyrektor Departamentu  
Korporacyjnego Finansów*

Tarnów, dnia 8 marca 2016 roku

## Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody

	Nota	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
<b>Działalność kontynuowana</b>			
Przychody ze sprzedaży	1	10 024 405	9 898 476
Koszt własny sprzedaży	2	(7 760 211)	(8 231 565)
<b>Zysk brutto ze sprzedaży</b>		<b>2 264 194</b>	<b>1 666 911</b>
Koszty sprzedaży	2	(633 314)	(581 145)
Koszty ogólnego zarządu	2	(736 546)	(739 977)
Pozostałe przychody operacyjne	3	47 664	58 421
Pozostałe koszty operacyjne	4	(111 987)	(101 980)
<b>Zysk na działalności operacyjnej</b>		<b>830 011</b>	<b>302 230</b>
Przychody finansowe	5	42 910	45 767
Koszty finansowe	6	(47 576)	(58 398)
<b>Koszty finansowe netto</b>		<b>(4 666)</b>	<b>(12 631)</b>
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	13.1	13 737	13 940
<b>Zysk przed opodatkowaniem</b>		<b>839 082</b>	<b>303 539</b>
Podatek dochodowy	7	(147 234)	(37 731)
<b>Zysk netto z działalności kontynuowanej</b>		<b>691 848</b>	<b>265 808</b>
<b>Działalność zaniechana</b>			
Strata netto z działalności zaniechanej	8	-	(753)
<b>Zysk netto</b>		<b>691 848</b>	<b>265 055</b>
<b>Inne całkowite dochody</b>			
<b>Pozycje, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat</b>			
Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń	20	(6 987)	(23 542)
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat		1 309	4 420
		<b>(5 678)</b>	<b>(19 122)</b>

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

## Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody (kontynuacja)

	Nota	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
<b>Pozycje, które są lub będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat</b>			
	<b>18.3</b>		
Wycena instrumentów zabezpieczających	26.6	65	-
Zmiana wartości godziwej inwestycji dostępnych do sprzedaży		-	(24)
Zmiana wartości godziwej inwestycji dostępnych do sprzedaży przeklasyfikowana do rachunku zysków i strat		-	(2 912)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych		(526)	7 807
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które są lub będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat		-	559
		<b>(461)</b>	<b>5 430</b>
<b>Suma innych całkowitych dochodów</b>		<b>(6 139)</b>	<b>(13 692)</b>
<b>Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem</b>		<b>685 709</b>	<b>251 363</b>
<b>Zysk netto przypadający dla:</b>			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		609 499	231 350
Udziałowców niesprawujących kontroli		82 349	33 705
<b>Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem przypadające dla:</b>			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		604 443	216 144
Udziałowców niesprawujących kontroli		81 266	35 219
<b>Zysk na jedną akcję:</b>	<b>9</b>		
Podstawowy (zł)		6,14	2,33
Rozwodniony (zł)		6,14	2,33

Skonsolidowany rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

## Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014* przekształcone	na dzień 01.01.2014* przekształcone
<b>Aktywa</b>				
<b>Aktywa trwałe</b>				
Rzeczowe aktywa trwałe	10	6 429 767	5 905 106	5 736 378
Nieruchomości inwestycyjne	11	52 204	54 968	53 374
Wartości niematerialne	12	532 798	509 964	519 280
Wartość firmy	12.1	12 550	12 600	11 617
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	13.1	111 095	110 842	128 944
Inwestycje dostępne do sprzedaży	13.2	12 370	12 371	23 989
Pozostałe aktywa finansowe	13.4	4 347	19 054	53
Należności długoterminowe	16	1 797	2 932	3 408
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7.4	62 769	86 941	103 540
Pozostałe aktywa	14	5 226	4 675	4 462
<b>Aktywa trwałe razem</b>		<b>7 224 923</b>	<b>6 719 453</b>	<b>6 585 045</b>
<b>Aktywa obrotowe</b>				
Zapasy	15	1 180 599	1 343 513	1 147 585
Pozostałe aktywa finansowe	13.2, 13.4	502 885	68 484	106 822
Należności z tytułu podatku dochodowego		2 156	6 720	40 558
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	16	1 078 292	1 227 334	1 335 931
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	753 144	558 603	713 024
Pozostałe aktywa	14	32 047	24 118	21 016
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	10.1	3 123	107	792
<b>Aktywa obrotowe razem</b>		<b>3 552 246</b>	<b>3 228 879</b>	<b>3 365 728</b>
<b>Aktywa razem</b>		<b>10 777 169</b>	<b>9 948 332</b>	<b>9 950 773</b>

\* Dane finansowe przekształcone zgodnie z informacją przedstawioną w punkcie 2.3.1 w Informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego



## Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

	Nota	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014	na dzień 01.01.2014
<b>Pasywa</b>				
<b>Kapitał własny</b>				
Kapitał zakładowy	18.1	495 977	495 977	495 977
Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	18.2	2 418 270	2 418 270	2 418 270
Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających	18.3 26.6	65	-	-
Kapitał z aktualizacji wyceny		-	-	2 346
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych		752	1 403	(3 681)
Zyski zatrzymane, w tym:		3 452 224	2 843 389	2 649 822
<i>zysk netto bieżącego okresu</i>		609 499	231 350	676 948
<b>Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej</b>		<b>6 367 288</b>	<b>5 759 039</b>	<b>5 562 734</b>
<b>Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli</b>	Nota 18.5	<b>768 933</b>	<b>729 097</b>	<b>707 820</b>
<b>Kapitał własny razem</b>		<b>7 136 221</b>	<b>6 488 136</b>	<b>6 270 554</b>
<b>Zobowiązania</b>				
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	19	1 047 450	476 932	634 693
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	20	326 968	312 419	254 613
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	23	972	1 498	61 821
Rezerwy	21	100 740	113 106	119 343
Dotacje	22	47 036	39 993	24 906
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7.4	245 868	231 692	284 068
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	16 112	20 205	22 513
<b>Zobowiązania długoterminowe razem</b>		<b>1 785 146</b>	<b>1 195 845</b>	<b>1 401 957</b>
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	19	118 880	509 259	604 140
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	20	33 167	30 494	34 008
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		18 986	2 934	4 903
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	23	1 347 227	1 425 553	1 313 547
Rezerwy	21	273 447	211 432	213 839
Dotacje	22	5 091	2 982	2 936
Przychody przyszłych okresów	25	1 346	2 322	25 921
Pozostałe zobowiązania finansowe	24	57 658	79 375	78 968
<b>Zobowiązania krótkoterminowe razem</b>		<b>1 855 802</b>	<b>2 264 351</b>	<b>2 278 262</b>
<b>Zobowiązania razem</b>		<b>3 640 948</b>	<b>3 460 196</b>	<b>3 680 219</b>
<b>Pasywa razem</b>		<b>10 777 169</b>	<b>9 948 332</b>	<b>9 950 773</b>

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

## Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres zakończony 31 grudnia 2015 roku

	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2015 roku	495 977	2 418 270	-	-	1 403	2 843 389	5 759 039	729 097	6 488 136
<i>Zyski i straty oraz inne całkowite dochody</i>									
Zysk netto	-	-	-	-	-	609 499	609 499	82 349	691 848
Inne całkowite dochody	-	-	65	-	(651)	(4 470)	(5 056)	(1 083)	(6 139)
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem	-	-	65	-	(651)	605 029	604 443	81 266	685 709
<i>Transakcje z właścicielami Spółki, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym</i>									
Dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	(25 576)	(25 576)
Dopłaty od i wypłaty do właścicieli ogółem	-	-	-	-	-	-	-	(25 576)	(25 576)
<i>Zmiany w strukturze własnościowej jednostek podporządkowanych</i>									
Nabycie udziałów niekontrolujących, które nie skutkują zmianą w kontroli	-	-	-	-	-	3 806	3 806	(15 854)	(12 048)
Transakcje z właścicielami ogółem	-	-	-	-	-	3 806	3 806	(41 430)	(37 624)
Stan na 31 grudnia 2015 roku	495 977	2 418 270	65	-	752	3 452 224	6 367 288	768 933	7 136 221

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

## Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (kontynuacja) za okres zakończony 31 grudnia 2014 roku

	Kapitał zakładowy	Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2014 roku	495 977	2 418 270	-	2 346	(3 681)	2 649 822	5 562 734	707 820	6 270 554
<i>Zyski i straty oraz inne całkowite dochody</i>									
Zysk netto	-	-	-	-	-	231 350	231 350	33 705	265 055
Inne całkowite dochody	-	-	-	(2 346)	5 084	(17 944)	(15 206)	1 514	(13 692)
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem	-	-	-	(2 346)	5 084	213 406	216 144	35 219	251 363
<i>Transakcje z właścicielami Spółki, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym</i>									
Dywidendy	-	-	-	-	-	(19 839)	(19 839)	(13 942)	(33 781)
Transakcje z właścicielami ogółem	-	-	-	-	-	(19 839)	(19 839)	(13 942)	(33 781)
Stan na 31 grudnia 2014 roku	495 977	2 418 270	-	-	1 403	2 843 389	5 759 039	729 097	6 488 136

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

## Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014* przekształcone
<b>Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej</b>		
<b>Zysk przed opodatkowaniem</b>	<b>839 082</b>	<b>303 539</b>
<i>Korekty</i>	<i>566 576</i>	<i>589 459</i>
Amortyzacja	484 810	520 175
Utworzenie odpisów aktualizujących	61 469	40 300
Strata z tytułu działalności inwestycyjnej	8 177	1 628
Zysk ze zbycia aktywów finansowych	(4 691)	(2 912)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	(13 737)	(13 940)
Odsetki, różnice kursowe	31 213	48 740
Dywidendy	(187)	(807)
Zysk z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wykazywanych wg wartości godziwej	(478)	(3 725)
<b>Zysk z działalności operacyjnej przed zmianami w kapitale obrotowym</b>	<b>1 405 658</b>	<b>892 998</b>
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	165 599	122 141
Zmiana stanu zapasów	142 870	(195 134)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(39 758)	(20 733)
Zmiana stanu rezerw, rozliczeń międzyokresowych i dotacji	30 803	57 824
Inne korekty	(925)	761
<b>Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej</b>	<b>1 704 247</b>	<b>857 857</b>
Podatek (zapłacony)	(74 021)	(38 076)
<b>Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej</b>	<b>1 630 226</b>	<b>819 781</b>

\* Dane finansowe przekształcone zgodnie z informacją przedstawioną w punktach 2.3.1 Informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

## Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014* przekształcone
<b>Przeptywy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej</b>		
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych	13 029	8 786
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych	(1 061 762)	(676 398)
Otrzymane dywidendy	12 668	11 971
Wydatki na nabycie aktywów finansowych	(855 926)	(179 583)
Wydatki na nabycie spółek zależnych, po pomniejszeniu o przejęte środki pieniężne	-	(23 443)
Wpływy ze sprzedaży aktywów finansowych	389 769	215 686
Odsetki otrzymane	3 840	3 480
Dotacje	10 928	-
Pożyczki	(9 974)	(645)
Pozostałe wydatki inwestycyjne	(5 945)	(7 920)
<b>Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej</b>	<b>(1 503 373)</b>	<b>(648 066)</b>
<b>Przeptywy środków pieniężnych z działalności finansowej</b>		
Dywidendy wypłacone	(25 544)	(41 768)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	1 105 758	288 300
Wydatki z tytułu nabycia udziałów niekontrolujących	(12 048)	-
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek	(927 651)	(541 358)
Odsetki zapłacone	(36 955)	(43 766)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(12 504)	(13 191)
Pozostałe wpływy/(wydatki) finansowe	(22 538)	23 742
<b>Środki pieniężne netto z działalności finansowej</b>	<b>68 518</b>	<b>(328 041)</b>
<b>Przeptywy pieniężne netto, razem</b>	<b>195 371</b>	<b>(156 326)</b>
<b>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu</b>	<b>558 603</b>	<b>713 024</b>
Wpływ zmian kursów walut	(830)	1 905
<b>Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu</b>	<b>753 144</b>	<b>558 603</b>

\* Dane finansowe przekształcone zgodnie z informacją przedstawioną w punktach 2.3.1 Informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego

## Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

### 1. Informacje dotyczące Grupy Azoty

#### 1.1. Opis organizacji Grupy Azoty

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupę Kapitałową Grupy Azoty S.A. (dalej: Grupa Azoty, Grupa) tworzyły: Grupa Azoty S.A. - Jednostka Dominująca oraz 10 spółek zależnych (9 spółek z udziałem w kapitale powyżej 50% oraz 1 spółka kontrolowana pośrednio), w tym:

- spółka zależna Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (dalej Grupa Azoty PUŁAWY),
- spółka zależna Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. (dalej Grupa Azoty ZAK S.A.),
- spółka zależna Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. (dalej Grupa Azoty POLICE),
- spółka zależna Grupa Azoty ATT Polymers GmbH,
- spółka zależna Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o. (dalej Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.),
- spółka zależna Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A. (dalej Grupa Azoty SIARKOPOL),
- spółka zależna Grupa Azoty „Koltar” Sp. z o.o.,
- spółka zależna Grupa Azoty „Folie” Sp. z o.o.,
- spółka zależna Grupa Azoty „Compounding” Sp. z o.o.,
- spółka kontrolowana pośrednio Navitrans w likwidacji Sp. z o.o.,

jednocześnie:

- spółka Grupa Azoty PUŁAWY jest jednostką dominującą wobec 9 podmiotów zależnych, posiada udziały w 4 podmiotach stowarzyszonych,
- spółka Grupa Azoty ZAK S.A. jest jednostką dominującą wobec podmiotu zależnego oraz posiada udziały w 2 podmiotach stowarzyszonych,
- spółka Grupa Azoty POLICE jest jednostką dominującą wobec 9 podmiotów zależnych oraz posiada udziały w 2 podmiotach stowarzyszonych,
- spółka Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o. jest jednostką dominującą wobec 3 podmiotów zależnych.

Jednostka Dominująca została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000075450 w dniu 28 grudnia 2001 roku na mocy postanowienia Sądu Rejonowego dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 28 grudnia 2001 roku. Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny REGON 850002268.

Od dnia 22 kwietnia 2013 roku spółka działa pod nową nazwą Grupa Azoty Spółka Akcyjna (nazwa skrócona Grupa Azoty S.A.).

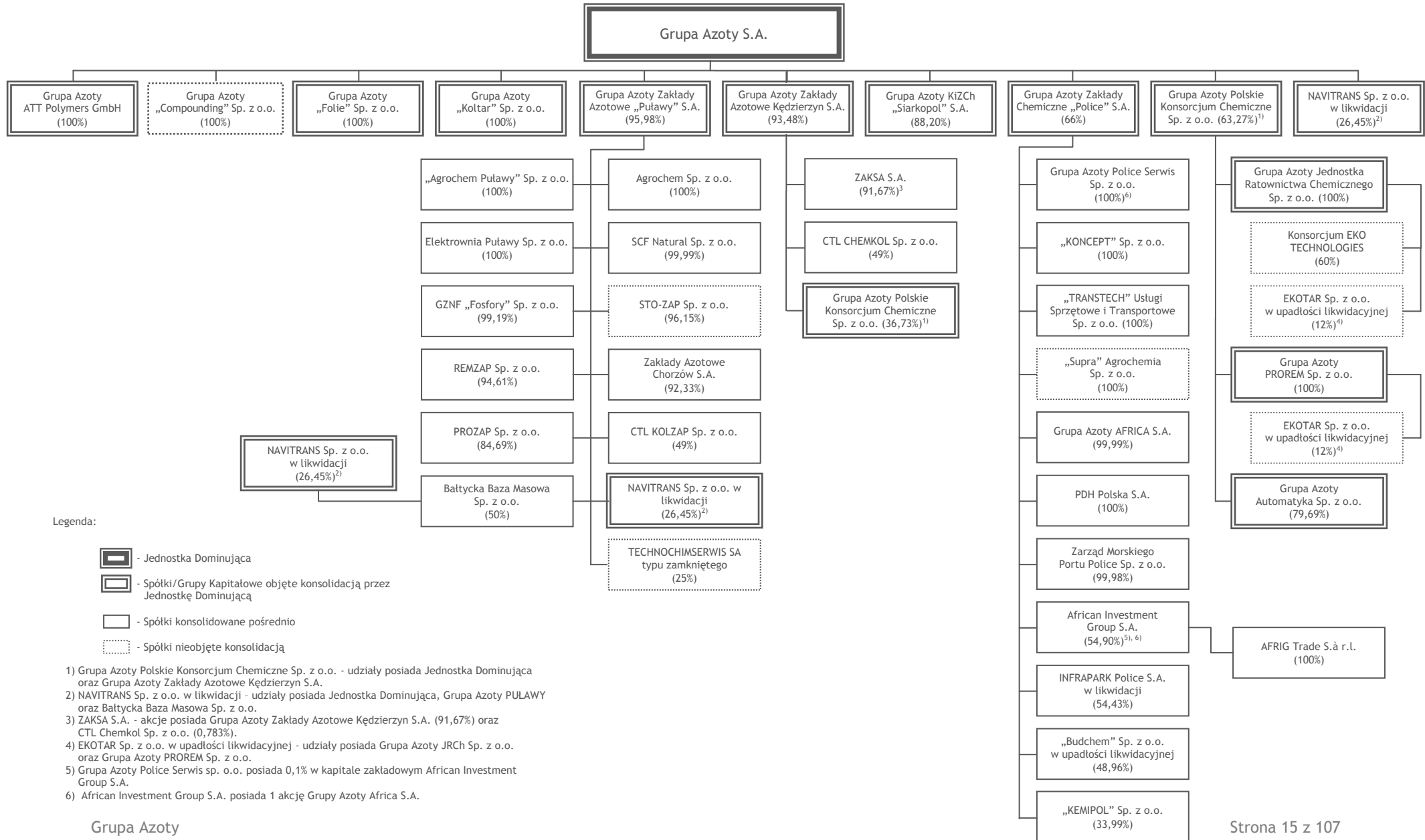
Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Azoty jest w szczególności:

- przetwarzanie produktów azotowych,
- produkcja i sprzedaż nawozów,
- produkcja i sprzedaż wyrobów z tworzyw sztucznych,
- produkcja i sprzedaż alkoholi oxo,
- produkcja i sprzedaż bieli tytanowej,
- produkcja i sprzedaż melaminy,
- wydobywanie i przetwórstwo produktów pochodzenia siarkowego,
- wydobywanie fosforu.

Czas trwania Jednostki Dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Azoty jest nieoznaczony.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej dnia 8 marca 2016 roku.

Schemat graficzny Grupy Azoty na dzień 31 grudnia 2015 roku



- Legenda:
- Jednostka Dominująca
  - Spółki/Grupy Kapitałowe objęte konsolidacją przez Jednostkę Dominującą
  - Spółki konsolidowane pośrednio
  - Spółki nieobjęte konsolidacją

- 1) Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o. - udziały posiada Jednostka Dominująca oraz Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A.
- 2) NAVITRANS Sp. z o.o. w likwidacji - udziały posiada Jednostka Dominująca, Grupa Azoty PUŁAWY oraz Bałtycka Baza Masowa Sp. z o.o.
- 3) ZAKSA S.A. - akcje posiada Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn S.A. (91,67%) oraz CTL Chemkol Sp. z o.o. (0,783%).
- 4) EKOTAR Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej - udziały posiada Grupa Azoty JRCh Sp. z o.o. oraz Grupa Azoty PROREM Sp. z o.o.
- 5) Grupa Azoty Police Serwis sp. o.o. posiada 0,1% w kapitale zakładowym African Investment Group S.A.
- 6) African Investment Group S.A. posiada 1 akcję Grupy Azoty Africa S.A.

Z uwagi na nieistotność skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie zostały objęte spółki:

- Grupa Azoty „Compounding” Sp. z o.o.,
- STO-ZAP Sp. z o.o. (spółka zależna spółki Grupa Azoty PUŁAWY),
- Technochemservice S.A. typu zamkniętego (spółka zależna spółki Grupa Azoty PUŁAWY),
- Konsorcjum EKO TECHNOLOGIES (spółka zależna spółki Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.),
- EKOTAR Sp. z o.o. w upadłości (spółka zależna spółki Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.),
- „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. (spółka zależna spółki Grupa Azoty POLICE).

## 1.2. Opis zmian w organizacji Grupy

### **Połączenie spółek REMECH Spółka z o.o. i AUTOMATIKA Sp. z o.o.**

W dniu 1 czerwca 2015 roku zarejestrowane zostało połączenie spółek REMECH Sp. z o.o. (spółka przejmująca) i AUTOMATIKA Sp. z o.o. (spółka przejmowana). Połączenie nastąpiło poprzez przeniesienie majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą. Podmiot powstały w wyniku połączenia zmienił nazwę na Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o.

### **Wykreślenie z KRS Spółki Hotel Centralny Sp. z o.o. w Likwidacji.**

W dniu 24 czerwca 2015 roku w związku z zakończeniem procesu likwidacji została wykreślona z KRS spółka Hotel Centralny Sp. z o.o. w likwidacji.

### **Rozpoczęcie dzierżawy przedsiębiorstwa Ammono przez Grupę Azoty „Folie” Sp. z o.o.**

W dniu 24 lipca 2015 roku została zawarta umowa dzierżawy przedsiębiorstwa Ammono pomiędzy Grupą Azoty „Folie” Sp. z o.o. a syndykiem Ammono S.A. w upadłości likwidacyjnej. Grupa Azoty „Folie” Sp. z o.o. pełni funkcję podmiotu zarządzającego dzierżawionym przedsiębiorstwem. Rozpoczęcie dzierżawy nastąpiło 1 sierpnia 2015 roku. Umowa dzierżawy obowiązuje do 30 kwietnia 2016 roku z możliwością jej przedłużenia. Przedmiotem działalności przedsiębiorstwa Ammono jest prowadzenie prac badawczych oraz wytwarzanie podłoży z azotku galu dla optoelektroniki i elektroniki wysokich mocy i częstotliwości.

### **Rozpoczęcie procesu likwidacji spółki Navitrans Sp. z o.o.**

W dniach 4 września i 4 października 2015 roku Nadzwyczajne Zgromadzenia Wspólników spółki podjęły uchwały dotyczące likwidacji spółki. Rejestracja w KRS w/w postanowień nastąpiła w dniu 21 października 2015 roku.

### **Połączenie spółek „Agrochem Puławy” Sp. z o.o. i UNIBALTIC AGRO Sp. z o.o.**

W dniu 11 września 2015 roku zarejestrowane zostało połączenie spółek „Agrochem Puławy” Sp. z o.o. (spółka przejmująca) i UNIBALTIC AGRO Sp. z o.o. (spółka przejmowana). Połączenie nastąpiło poprzez przeniesienie majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą, bez podwyższenia kapitału zakładowego spółki przejmującej.

### **Podpisanie umowy warunkowej sprzedaży udziałów spółki Remzap Sp. z o.o.**

W dniu 10 grudnia 2015 roku Grupa Azoty PUŁAWY podpisała umowę warunkową sprzedaży spółce pracowniczej REMIN Sp. z o.o. 24 486 udziałów o łącznej wartości nominalnej 1 714 tys. złotych, stanowiących 95,74% ogólnej liczby udziałów spółki Remzap Sp. z o.o. Umowa sprzedaży spółki Remzap Sp. z o.o. będzie skuteczna po spełnieniu się warunków zawieszających w terminie do 24 marca 2016 roku.

### **Sprzedaż udziału w spółce MEDICAL Sp. z o.o.**

W dniu 10 grudnia 2015 roku Grupa Azoty PUŁAWY podpisała umowę sprzedaży 1 udziału o nierównej wartości nominalnej 1 825,5 tys. zł, stanowiącego 95,19% kapitału zakładowego spółki MEDICAL Sp. z o.o. ze spółką pracowniczą MED - LEK Sp. z o.o. Umowa stała się skuteczna z dniem 30 grudnia 2015 roku.

### **Nabycie akcji Grupa Azoty Africa S.A.**

W dniu 23 grudnia 2015 roku spółka African Investment Group S.A. nabyła od spółki Grupa Azoty POLICE jedną akcję spółki Grupa Azoty Africa S.A.



### 1.3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

#### Zarząd

Na dzień 31 grudnia 2015 roku skład Zarządu przedstawia się następująco:

- Paweł Jarczewski - Prezes Zarządu,
- Andrzej Skolmowski - Wiceprezes Zarządu,
- Witold Szczypiński - Wiceprezes Zarządu - Dyrektor Generalny,
- Marek Kaptucha - Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Jałosiński - Wiceprezes Zarządu,
- Marian Rybak - Wiceprezes Zarządu,
- Artur Kopeć - Członek Zarządu.

Na dzień 08 marca 2016 roku skład Zarządu przedstawia się następująco:

- Mariusz Bober - Prezes Zarządu,
- Andrzej Skolmowski - Wiceprezes Zarządu,
- Witold Szczypiński - Wiceprezes Zarządu - Dyrektor Generalny,
- Artur Kopeć - Członek Zarządu.

#### Rada Nadzorcza

Od 1.01 do 22.12.2015 roku Rada Nadzorcza działała w następującym składzie:

- Monika Kacprzyk - Wojdyga - Przewodnicząca,
- Jacek Obłękowski - Wiceprzewodniczący,
- Ewa Lis - Sekretarz,
- Robert Kapka - Członek,
- Tomasz Klikowicz - Członek,
- Artur Kucharski - Członek,
- Marek Mroczkowski - Członek,
- Zbigniew Paprocki - Członek,
- Ryszard Trepczyński - Członek.

W dniu 22.12.2015 roku pismem Ministra Skarbu Państwa, ze składu Rady Nadzorczej została odwołana Pani Ewa Lis, a powołany został Pan Przemysław Lis.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku skład Rady Nadzorczej przedstawiał się jak poniżej:

- Monika Kacprzyk - Wojdyga - Przewodnicząca,
- Jacek Obłękowski - Wiceprzewodniczący,
- Zbigniew Paprocki - Sekretarz,
- Robert Kapka - Członek,
- Tomasz Klikowicz - Członek,
- Artur Kucharski - Członek,
- Przemysław Lis - Członek
- Marek Mroczkowski - Członek,
- Ryszard Trepczyński - Członek.

W dniu 29 stycznia 2016 roku pismem Ministra Skarbu Państwa ze składu Rady Nadzorczej został odwołany Pan Przemysław Lis, a powołany Pan Marek Grzelaczyk.

W dniu 1 lutego 2016 roku uchwałami Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej ze składu Rady Nadzorczej zostali odwołani Pani Monika Kacprzyk-Wojdyga oraz Panowie Marek Mroczkowski, Jacek Obłękowski i Ryszard Trepczyński, a powołani Panowie: Maciej Baranowski, Tomasz Karusewicz, Przemysław Lis (na funkcję Przewodniczącego) oraz Bartłomiej Litwińczuk.

W związku z powyższymi zmianami obecny skład Rady Nadzorczej na dzień 8 marca 2016 przedstawia się jak poniżej:

- Przemysław Lis - Przewodniczący,
- Marek Grzelaczyk - Wiceprzewodniczący,
- Zbigniew Paprocki - Sekretarz,

- Maciej Baranowski - Członek,
- Robert Kapka - Członek,
- Tomasz Karusewicz - Członek,
- Tomasz Klikowicz - Członek,
- Artur Kucharski - Członek,
- Bartłomiej Litwińczuk - Członek.

## 2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Zasady polityki rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w sposób ciągły w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Dokonano zmian w sposobie prezentacji zużycia praw do emisji CO<sub>2</sub> oraz zmiany w sposobie prezentacji udzielonych zaliczek, opisanych w punkcie 2.3, przekształcając odpowiednio dane porównawcze.

### 2.1. Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (MSSF UE) i innymi obowiązującymi przepisami. MSSF UE zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związane z nimi Interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF) poza wymienionymi poniżej Standardami oraz Interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską oraz Standardami oraz Interpretacjami, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

### 2.2. Zmiany w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej

Szereg nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji nie jest jeszcze obowiązujących dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2015 roku i nie zostały one zastosowane w sprawozdaniu finansowym. Grupa ma zamiar zastosować je, dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy.

Oczekuje się, że spośród nowych Standardów lub zmian do Standardów i Interpretacji poniżej opisane mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe Grupy:

#### 2.2.1. Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie dla okresów rocznych kończących się w dniu 31 grudnia 2015 roku

- Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2010-2012, które będą obowiązkowe dla sprawozdania finansowego Grupy za rok 2016. Doroczne ulepszenia MSSF 2010-2012 zawierają 8 zmian do 7 standardów, z odpowiednimi zmianami do pozostałych standardów i interpretacji. Głównie zmiany, które mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe:
  - zmieniają paragraf 22 w MSSF 8 Segmenty Operacyjne, aby wprowadzić wymóg ujawniania przez jednostki czynników, które służą do identyfikacji segmentów sprawozdawczych, gdy segmenty operacyjne jednostki są łączone. Ma to uzupełnić obecne wymogi dotyczące ujawnień zawarte w paragrafie 22(a) w MSSF 8;
  - zmieniają paragraf 28(c) w MSSF 8 Segmenty Operacyjne, by wyjaśnić, że uzgodnienie sumy bilansowej aktywów segmentów sprawozdawczych do sumy bilansowej jednostki powinno być ujawnione, jeśli jest to regularnie przekazywane głównemu decydentowi operacyjnemu jednostki. Zmiana ta jest spójna z wymogami zawartymi w paragrafach 23 i 28(d) w MSSF 8.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, wyżej wymienione zmiany będą miały wpływ na zakres ujawnień w sprawozdaniu finansowym.

- Inicjatywa dotycząca ujawnień (Zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych*), która będzie obowiązkowa dla sprawozdania finansowego Grupy za rok 2016. Główne wytyczne ujęte w Zmianach, które mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe to:
  - Podkreślenie kwestii istotności. Określone pojedyncze ujawnienia, które nie są istotne nie muszą być prezentowane - nawet, gdy stanowią część minimalnych wymogów standardu,
  - Nie jest wymagane przedstawienie not do sprawozdania finansowego w określonej kolejności - jednostki mogą więc zastosować własną kolejność lub na przykład połączyć opis zasad rachunkowości z notami objaśniającymi dotyczącymi powiązanych z nimi obszarów,
  - Określenie wprost, że jednostki:
    - o powinny dokonać dezagregacji pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów, jeśli taka prezentacja dostarcza użytecznych informacji użytkownikom sprawozdania finansowego; oraz
    - o mogą połączyć pozycje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jeśli pozycje określone przez MSR 1 nie są indywidualnie istotne,
  - Dodanie szczegółowych kryteriów odnośnie prezentacji sum cząstkowych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów, wraz z dodatkowymi wymogami dotyczącymi uzgodnienia pozycji sprawozdania z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów,
  - Prezentacja w sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów pozycji całkowitych dochodów wynikających z ujęcia wspólnych przedsięwzięć i jednostek stowarzyszonych zgodnie z metodą praw własności winna następować w oparciu o podejście wymagane przez MSR 1, zgodnie z którym pozycje te winny być grupowane w zależności od tego, czy będą one w przyszłości podlegać przeniesieniu do zysku lub straty, czy też nie.

Oczekuje się, że w momencie początkowego zastosowania, wyżej wymienione zmiany będą miały wpływ na sposób prezentacji sprawozdania finansowego.

### 2.2.2. Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE na dzień 31 grudnia 2015 roku

- *MSSF 9 Instrumenty Finansowe (2014)*, który będzie obowiązkowy dla sprawozdania finansowego Grupy za rok 2018. Nowy standard zastępuje zawarte w *MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena* wytyczne na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych, w tym wytyczne dotyczące utraty wartości. *MSSF 9* eliminuje też istniejące obecnie w *MSR 39* kategorie aktywów finansowych: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności.

Zgodnie z wymogami nowego standardu, w momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe winny być klasyfikowane do jednej z trzech kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Do momentu pierwszego zastosowania tego standardu, jednostka nie jest w stanie przeprowadzić analizy jego wpływu na sprawozdanie finansowe. Jednak ze względu na specyfikę działalności jednostki oraz rodzaj utrzymywanych aktywów finansowych, zasady klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych Grupy nie powinny zmienić się pod wpływem zastosowania *MSSF 9*.

- *MSSF 15 Przychody z umów z klientami*, który będzie obowiązkowy dla sprawozdania finansowego Grupy za rok 2018. Standard ten zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w *MSSF*. W szczególności, w wyniku przyjęcia nowego standardu przestaną obowiązywać *MSR 18 Przychody*, *MSR 11 Umowy o usługę budowlaną* oraz związane z nimi interpretacje.

Zgodnie z nowym standardem jednostki będą stosować pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Model ten zakłada, że przychody powinny być

ujęte wówczas, gdy (lub w stopniu, w jakim) jednostka przekazuje klientowi kontrolę nad towarami lub usługami, oraz w kwocie, do jakiej jednostka oczekuje być uprawniona. Zależnie od spełnienia określonych kryteriów, przychody są:

- rozkładane w czasie, w sposób obrazujący wykonanie umowy przez jednostkę, lub
- ujmowane jednorazowo, w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami jest przeniesiona na klienta.

Standard zawiera nowe wymagania dotyczące ujawnień, zarówno ilościowych jak i jakościowych, mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie charakteru, kwoty, momentu ujęcia i niepewności odnośnie przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami.

W momencie początkowego zastosowania wpływ Standardu będzie zależał od specyficznych faktów i okoliczności dotyczących umów z klientami, których Grupa będzie stroną. Jednakże do momentu pierwszego zastosowania Standardu, Grupa nie jest w stanie przeprowadzić analizy wpływu Standardu na sprawozdanie finansowe.

- *MSSF 16 Leasing*, który będzie obowiązkowy dla sprawozdania finansowego Grupy za rok 2019. *MSSF 16* zastępuje *MSR 17 Leasing* oraz związane z tym standardem interpretacje. W odniesieniu do leasingobiorców nowy Standard eliminuje występujące obecnie rozróżnienie pomiędzy leasingiem finansowym oraz operacyjnym. Ujęcie leasingu operacyjnego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej spowoduje rozpoznanie nowego składnika aktywów - prawa do użytkowania przedmiotu leasingu - oraz nowego zobowiązania - zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu. Prawa do użytkowania aktywów w leasingu podlegać będą umorzeniu natomiast od zobowiązania naliczane będą odsetki. Spowoduje to powstanie większych kosztów w początkowej fazie leasingu, nawet w przypadku gdy jego strony uzgodniły stałe opłaty roczne. Ujęcie umów leasingu u leasingodawcy w większości przypadków pozostanie niezmiennione w związku z utrzymanym podziałem na umowy leasingu operacyjnego oraz finansowego.

W momencie początkowego zastosowania wpływ Standardu będzie zależał od specyficznych faktów i okoliczności dotyczących umów leasingu których Grupa będzie stroną. Jednakże do momentu pierwszego zastosowania Standardu, Grupa nie jest w stanie przeprowadzić analizy wpływu Standardu na sprawozdanie finansowe.

- Inicjatywa dotycząca ujawnień (*Zmiany do MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*), która będzie obowiązkowa dla sprawozdania finansowego Grupy za rok 2017. Zmiany przewidują przedstawianie przez jednostki ujawnień umożliwiających użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian wartości zobowiązań powstałych w ramach działalności finansowej, w tym zarówno zmian wynikających z przepływów pieniężnych jak i zmian o charakterze niepieniężnym. Jednym ze sposobów na spełnienie powyższych wymogów jest umieszczenie uzgodnienia sald otwarcia i zamknięcia zobowiązań powstałych w ramach działalności finansowej.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu Zmiany na sprawozdanie finansowe.

## 2.3. Zmiany zasad rachunkowości

### 2.3.1. Zmiany zasad rachunkowości

Do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zastosowano zasady rachunkowości w zakresie niezmiennym w odniesieniu do zasad zastosowanych przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2014 rok, za wyjątkiem zmian w sposobie prezentacji zużycia praw do emisji CO<sub>2</sub> oraz prezentacji zaliczek.

Dotychczas „Zużycie praw do emisji CO<sub>2</sub>” prezentowane było w ramach „Kosztu własnego sprzedaży” w rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów jako element „Zużycia materiałów i energii”. Obecnie wykazywane jest również w ramach „Kosztu własnego sprzedaży”, lecz jako element „Podatków i opłat”.

Dotychczas „Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe w budowie”, „Zaliczki na wartości niematerialne” oraz „Zaliczki na dostawy” prezentowane były w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako elementy odpowiednio „Rzeczowych aktywów trwałych”, „Wartości niematerialnych” i „Zapasów”. Obecnie wykazywane są one jako zaliczki w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”.

Dane porównawcze na dzień i za okres kończący się 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 1 stycznia 2014 zostały odpowiednio przekształcone. Poniższe tabele przedstawiają wpływ zmian, w związku ze zmianą sposobu prezentacji zaliczek na sprawozdanie z sytuacji finansowej i sprawozdanie z przepływów pieniężnych oraz zużycia praw do emisji CO<sub>2</sub> na prezentację kosztów działalności operacyjnej.

#### Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Zatwierdzone na dzień 31.12.2014	Przekształcone na dzień 31.12.2014	Wpływ zmian
<b>Aktywa</b>			
<b>Aktywa trwałe</b>			
Rzeczowe aktywa trwałe	5 966 287	5 905 106	(61 181)
Wartości niematerialne	510 415	509 964	(451)
<b>Aktywa trwałe razem</b>	<b>6 781 085</b>	<b>6 719 453</b>	<b>(61 632)</b>
<b>Aktywa obrotowe</b>			
Zapasy	1 347 826	1 343 513	(4 313)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 161 389	1 227 334	65 945
<b>Aktywa obrotowe razem</b>	<b>3 167 247</b>	<b>3 228 879</b>	<b>61 632</b>
<b>Aktywa razem</b>	<b>9 948 332</b>	<b>9 948 332</b>	<b>-</b>

	Zatwierdzone na dzień 01.01.2014	Przekształcone na dzień 01.01.2014	Wpływ zmian
<b>Aktywa</b>			
<b>Aktywa trwałe</b>			
Rzeczowe aktywa trwałe	5 780 924	5 736 378	(44 546)
Wartości niematerialne	519 631	519 280	(351)
<b>Aktywa trwałe razem</b>	<b>6 629 942</b>	<b>6 585 045</b>	<b>(44 897)</b>
<b>Aktywa obrotowe</b>			
Zapasy	1 165 507	1 147 585	(17 922)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 273 112	1 335 931	62 819
<b>Aktywa obrotowe razem</b>	<b>3 320 831</b>	<b>3 365 728</b>	<b>44 897</b>
<b>Aktywa razem</b>	<b>9 950 773</b>	<b>9 950 773</b>	<b>-</b>

#### Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Zatwierdzone na dzień 31.12.2014	Przekształcone na dzień 31.12.2014	Wpływ zmian
<b>Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej</b>			
Zysk przed opodatkowaniem	303 539	303 539	-
Korekty	589 459	589 459	-
Zysk z działalności operacyjnej przed zmianami w kapitale obrotowym	892 998	892 998	-
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	108 537	122 141	13 604
Zmiana stanu zapasów	(181 530)	(195 134)	(13 604)
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej	857 857	857 857	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	819 781	819 781	-

#### Nota 2 Koszty działalności operacyjnej

	Zatwierdzone za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014	Przekształcone za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014	Wpływ zmiany
Zużycie materiałów i energii	6 259 092	6 143 389	(115 703)
Podatki i opłaty	299 088	414 791	115 703
<b>Koszty według rodzaju</b>	<b>9 457 859</b>	<b>9 457 859</b>	-
Koszt własny sprzedaży	8 231 565	8 231 565	-

### 2.4. Podstawa wyceny

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej, tj.:

- instrumentów pochodnych,
- instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

### 2.5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Dane w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Złoty jest walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej.

### 2.6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych,

jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych. Główne szacunki księgowe oraz przyjęte założenia zostały przedstawione w odpowiednich notach objaśniających do sprawozdania finansowego:

- szacunki i założenia dotyczące możliwości realizacji aktywa z tytułu podatku odroczonego z tytułu strat podatkowych przedstawiono w nocie 7.4,
- szacunki i założenia dotyczące okresów ekonomicznej użyteczności oraz wartości odzyskiwalnych i odpisów z tytułu utraty wartości rzeczowego majątku trwałego, nieruchomości inwestycyjnych oraz wartości niematerialnych przedstawiono w notach 10, 11, 12,
- szacunki w zakresie odpisów zapasów do cen sprzedaży netto przedstawiono w nocie 15,
- szacunki i założenia w zakresie odpisów aktualizujących wartość należności przedstawiono w nocie 16,
- szacunki w zakresie świadczeń pracowniczych przedstawiono w nocie 20,
- szacunki w zakresie utworzonych rezerw na zobowiązania przedstawiono w nocie 21.

## **2.7. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej**

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez Grupę działalności.

## **2.8. Zasady konsolidacji**

### **2.8.1. Jednostki zależne**

Jednostkami zależnymi są jednostki kontrolowane przez Jednostkę Dominującą. Kontrola ma miejsce w przypadku, gdy Jednostka Dominująca z tytułu swojego zaangażowania podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad jednostką zależną. Przy ocenie stopnia kontroli bierze się pod uwagę wpływ istniejących i potencjalnych praw głosu, które na dzień bilansowy mogą zostać zrealizowane lub mogą podlegać konwersji.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od objęcia nad nimi kontroli przez Jednostkę Dominującą do czasu jej ustania.

### **2.8.2. Jednostki stowarzyszone**

Jednostki stowarzyszone są to jednostki, na których politykę finansową i operacyjną, Jednostka Dominująca wywiera znaczący wpływ, jednakże nie sprawuje nad nimi kontroli. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia udział Grupy Kapitałowej w skumulowanych zyskach lub stratach i innych całkowitych dochodach spółek stowarzyszonych zgodnie z metodą praw własności, od momentu uzyskania znaczącego wpływu do momentu jego ustania lub przeklasyfikowania do aktywów przeznaczonych do sprzedaży.

W przypadku, gdy udział Grupy Kapitałowej w stratach podmiotu stowarzyszonego przewyższa wartość bilansową inwestycji, przyjmuje się, iż udział w skumulowanych zyskach lub stratach i innych całkowitych dochodach spółek stowarzyszonych wynosi zero, zaś pozostałe straty są rozpoznawane przez Grupę Kapitałową do wysokości ewentualnych zaciągniętych zobowiązań.

### **2.8.3. Procedury konsolidacyjne**

W celu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego stosuje się następujące procedury konsolidacyjne:

- wyłączenie na dzień nabycia wartości księgowej inwestycji Jednostki Dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego jednostek zależnych, która odpowiada udziałowi Jednostki Dominującej,

- określenie udziałów niesprawujących kontroli w kapitale własnym jednostek zależnych oraz w wyniku finansowym konsolidowanych jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- wyłączenie rozrachunków wewnętrznych pomiędzy jednostkami Grupy,
- wyłączenie wszelkich niezrealizowanych zysków powstałych na transakcjach w obrębie Grupy,
- wyłączenie niezrealizowanych strat powstałych na transakcjach w obrębie Grupy, ale wyłącznie w przypadku, gdy nie występują przesłanki wskazujące na utratę wartości,
- wyłączenie przychodów oraz kosztów związanych z transakcjami wewnątrz Grupy.

#### **2.8.4. Połączenie jednostek gospodarczych**

Połączenia jednostek są rozliczane metodą nabycia na dzień nabycia, który jest dniem, w którym Grupa obejmuje kontrolę nad jednostką nabywaną. Grupa ujmuje wartość firmy na dzień nabycia jako:

- wartość godziwą przekazanej zapłaty; powiększoną o
  - ujętą wartość udziałów niekontrolujących w jednostce przejmowanej; powiększoną o
  - wartość godziwą dotychczas posiadanych kapitałów w jednostce nabywanej, jeśli połączenie odbywa się etapami; pomniejszoną o
  - ujętą wartość netto (wartość godziwą) nabytych identyfikowalnych aktywów oraz przejętych zobowiązań i zobowiązań warunkowych.

W sytuacji, gdy różnica przybiera wartość ujemną, zysk na okazyjnym nabyciu jest ujmowany w rachunku zysków i strat bieżącego okresu na dzień przejęcia w pozycji pozostałe przychody operacyjne.

Wartość godziwa przekazanej zapłaty nie zawiera kwot związanych z rozliczeniem wcześniej istniejących powiązań. Kwoty te zasadniczo są ujmowane w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

Koszty związane z nabyciem, inne niż odnoszące się do emisji instrumentów dłużnych lub kapitałowych, które Grupa ponosi w związku z połączeniem jednostek rozlicza się jako koszt okresu, w którym zostały poniesione i prezentuje jako koszty zarządu.

Zapłata warunkowa jest ujmowana w wartości godziwej na dzień nabycia. Jeśli zapłata warunkowa klasyfikowana jest jako składnik kapitału własnego, nie jest ponownie wyceniana, a jej rozliczenie jest ujęte w kapitałach. W innym przypadku późniejsze zmiany wartości godziwej zapłaty warunkowej są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

#### **2.8.5. Nabycie udziałów niekontrolujących**

Nabycia udziałów niekontrolujących są ujmowane jako transakcje z właścicielami, w wyniku czego przy tego rodzaju transakcjach nie jest ujmowana wartość firmy. Korekty do udziałów niekontrolujących są oparte na proporcjonalnej wartości nabywanych aktywów netto jednostki zależnej.

#### **2.8.6. Utrata kontroli**

W momencie utraty kontroli, Grupa zaprzestaje ujmować aktywa i zobowiązania jednostki zależnej, udziały niekontrolujące i pozostałe składniki kapitałów związane z jednostką zależną. Ewentualna nadwyżka lub niedobór powstałe w wyniku utraty kontroli ujmowane są w rachunku zysków i strat bieżącego okresu. Jeśli Grupa zatrzymuje jakiegokolwiek udziały w dotychczasowej jednostce zależnej, są one wyceniane w wartości godziwej na dzień utraty kontroli. Po początkowym ujęciu traktowane są jako inwestycje wyceniane metodą praw własności lub jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w zależności od poziomu utrzymanych przez Grupę wpływów na działalność tej jednostki.



## 2.9. Waluty obce

### 2.9.1. Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na ten dzień średniego kursu ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów (kosztów) finansowych, z wyjątkiem różnic powstających na przeliczeniu instrumentów kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży oraz kwalifikowanych zabezpieczeń przepływów pieniężnych, które ujmuje się jako inne całkowite dochody.

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy:

	31.12.2015	31.12.2014
EUR	4,2615	4,2623
USD	3,9011	3,5072
GBP	5,7862	5,4648

### 2.9.2. Przeliczanie sprawozdań finansowych jednostki działającej za granicą

Aktywa i zobowiązania jednostek działających za granicą, włączając wartość firmy i korekty do wartości godziwej na dzień nabycia dokonywane przy konsolidacji, są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego. Przychody i koszty jednostek działających za granicą, są przeliczane według średniego kursu NBP w okresie sprawozdawczym.

Różnice kursowe powstałe przy przeliczeniu są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane jako różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek działających za granicą. Jednak jeśli Grupa nie posiada wszystkich udziałów w jednostce działającej za granicą, proporcjonalna część różnic kursowych z przeliczenia jest ujmowana w udziałach niekontrolujących. W sytuacji, gdy kontrola, znaczący wpływ lub wspólna kontrola nad jednostką działającą za granicą zostaje utracona, skumulowana wartość różnic kursowych z przeliczenia jest ujmowana w zysku lub stracie na sprzedaży tej jednostki. Jeśli Grupa wyłącza jedynie część swoich udziałów w jednostce działającej za granicą, ale utrzymuje kontrolę nad pozostałą częścią udziałów, odpowiednia część skumulowanej wartości jest przypisywana do udziałów niekontrolujących.

## 2.10. Rzeczowe aktywa trwałe

### 2.10.1. Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez Grupę Kapitałową w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do dnia bilansowego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje

również w przypadkach, gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania rzeczowych aktywów trwałych są określane, jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych rzeczowych aktywów trwałych i są ujmowane odpowiednio jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania aktywa do używania.

Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”.

### **2.10.2. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu**

Umowy leasingu, na mocy których następuje przeniesienie na Grupę zasadniczo całego ryzyka i korzyści wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są klasyfikowane jako umowy leasingu finansowego. Aktywa będące przedmiotem leasingu są początkowo ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących wartości: wartości godziwej rzeczowego aktywa trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.

Używane na podstawie leasingu finansowego składniki rzeczowych aktywów trwałych podlegają amortyzacji oraz odpisom z tytułu utraty wartości według zasad stosowanych dla własnych rzeczowych aktywów trwałych. Jeżeli brak jest pewności, że po zakończeniu umowy leasingu Grupa otrzyma prawo własności, aktywa te są amortyzowane w krótszym z dwóch okresów: okresu leasingu i okresu ekonomicznej użyteczności.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

### **2.10.3. Prawo wieczystego użytkowania gruntów**

Prawo wieczystego użytkowania gruntów otrzymane przez Grupę nieodpłatnie na podstawie decyzji administracyjnej, stanowi formę leasingu operacyjnego. Prawo to jest wyłączone z aktywów Grupy Kapitałowej i ewidencjonowane na kontach pozabilansowych.

Prawo wieczystego użytkowania nabyte przez Grupę Kapitałową jest ujmowane jako składnik rzeczowych aktywów trwałych. Prawo wieczystego użytkowania gruntów ujmowane jest według ceny nabycia pomniejszonej o amortyzację i odpisy z tytułu utraty wartości.

#### 2.10.4. Złóża mineralne

Złóża mineralne obejmują nabyte przez Grupę prawa do wydobycia surowców mineralnych oraz koszty poniesione w związku z udostępnieniem złóż do eksploatacji, jak również nabyte w transakcjach nabycia jednostek gospodarczych prawa do poszukiwania zasobów, dla których prawdopodobieństwo rozpoczęcia opłacalnego wydobycia oceniono jako wysokie.

Złóża mineralne nabyte przez Grupę Kapitałową są ujmowane jako składnik rzeczowych aktywów trwałych i ujmowane według ceny nabycia pomniejszonej o amortyzację i odpisy z tytułu utraty wartości.

#### 2.10.5. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywom podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Grupa osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe nakłady są ujmowane na bieżąco w rachunku zysków i strat jako koszt.

#### 2.10.6. Amortyzacja

Amortyzacja, z wyjątkiem amortyzacji złóż mineralnych, jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, względnie jego istotnych i odrębnych części składowych. Amortyzacja złóż mineralnych jest naliczana metodą naturalną w oparciu o ilość wydobywanych ton surowców w stosunku do szacowanych zasobów. Okres użytkowania dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Grunty	brak	-
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	1%-33%	do 99 lat
Złóża surowców mineralnych	naturalna	6-72 lat
Budynki i budowle	1% - 33%	3-100 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2% - 100%	1-50 lat
Urządzenia biurowe	10% - 100%	1-10 lat
Środki transportu	7% - 100%	1-7 lat
Komputery	20% - 100%	1-6 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w momencie, w którym dany składnik rzeczowych aktywów trwałych znajduje się w miejscu i stanie umożliwiającym jego wykorzystanie zgodnie z zamierzeniem zarządu jednostki. Zakończenie amortyzacji następuje nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową rzeczowego aktywa trwałego lub postawienia go w stan likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości rzeczowego aktywa trwałego.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie są amortyzowane.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe, o ile ich cena nabycia lub koszt wytworzenia są istotne w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całego rzeczowego aktywa trwałego. Wyodrębnione części składowe amortyzuje się osobno przez okres ich ekonomicznej użyteczności.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i, w uzasadnionych przypadkach, korygowana prospektywnie.

## 2.11. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to grunty oraz budynki i budowle posiadane przez Grupę w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu przyrostu wartości tych aktywów lub innych korzyści np. osiągnięcia przychodów z czynszów dzierżawnych.

Inwestycje w nieruchomości wycenia się zgodnie z zasadami wyceny dla rzeczowych aktywów trwałych.

## 2.12. Wartości niematerialne

### 2.12.1. Badania i rozwój

Koszty prac badawczych są ujmowane jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych.

Nakłady na prace rozwojowe są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Wszelkie skapitalizowane nakłady są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości na każdy dzień bilansowy, jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania lub, gdy zidentyfikowane zostaną przesłanki utraty wartości wskazujące na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

### 2.12.2. Koszty Reach

Grupa aktywuje koszty związane z uzyskaniem pozwolenia w ramach systemu Reach. Wraz z rejestracją produktu w systemie Reach Grupa uzyskuje prawo do produkcji i sprzedaży produktów, które przynoszą korzyści ekonomiczne. Dodatkowo składnik aktywów powstających w wyniku rejestracji nie może być wyodrębniony z jednostki gospodarczej, ale wynika z tytułu prawnego. Składnik ten ma charakter niepieniężny i nie posiada postaci fizycznej.

Grupa aktywuje koszty, które można bezpośrednio przypisać do konkretnej rejestracji. Do takich kosztów zalicza między innymi: koszty opłat rejestracyjnych, koszty wyników testów, informacji o możliwych zastosowaniach, koszty poniesione na rzecz innego rejestrującego za prawo do wykorzystania wyników testów. Koszty Reach ujmowane są w pozostałych wartościach niematerialnych i podlegają amortyzacji w takich samych okresach jak rzeczowe aktywa trwałe, przy użyciu którego wytwarzany jest dany produkt.

Koszty, które zostały poniesione a nie mogą być przyporządkowane do konkretnej rejestracji ujmowane są jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

### 2.12.3. Wartość firmy

Metody wyceny wartości firmy w momencie jej początkowego ujęcia zostały opisane w punkcie 2.8.4.

Po początkowym ujęciu wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość firmy poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub grupy takich ośrodków.

W przypadku inwestycji wycenianych metodą praw własności, wartość firmy jest ujęta w wartości bilansowej inwestycji, a odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości tej inwestycji nie alokuje się odrębnie do żadnego składnika jej aktywów, w tym również do wartości firmy, która stanowi część wartości tej inwestycji.

#### 2.12.4. Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości.

Z wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Grupę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

#### 2.12.5. Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

#### 2.12.6. Amortyzacja

Wartości niematerialne co do zasady amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania, chyba, że nie jest on określony. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które jeszcze nie są użytkowane poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Grupa zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Znaki towarowe	brak	-
Znak firmowy	brak	-
Portfel klientów	17%-100%	1-7 lat
Licencje	5%-100%	1-20 lat
Programy komputerowe	16% - 100%	1-6 lat
Licencje technologiczne	2% - 100%	1-50 lat
Reach	2% - 100%	1-50 lat
Prace rozwojowe	2% - 100%	1-50 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i w uzasadnionych przypadkach korygowana prospektywnie.

## 2.13. Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych

### 2.13.1. Wycena i klasyfikacja nakładów

Grupa stosuje *MSSF 6 Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych* w odniesieniu do ponoszonych przez nią nakładów na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych:

- w trakcie poszukiwania i oceny zasobów naturalnych, po uzyskaniu prawa do prowadzenia prac poszukiwawczych na określonym obszarze,
- przed tym, jak udowodniono techniczną wykonalność i ekonomiczną zasadność wydobywania zasobów mineralnych.

Koszty poszukiwania i oceny zasobów mineralnych są klasyfikowane według działań:

- wykonanych przed uzyskaniem koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie złóż na określonym terenie.

Jakiegokolwiek wydatki poniesione przed uzyskaniem prawa (koncesji) na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych są ujmowane bezpośrednio w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

- wykonanych po uzyskaniu koncesji na poszukiwanie i rozpoznanie złóż na określonym terenie, ale przed udowodnieniem technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych.

Koszty poszukiwania i oceny zasobów mineralnych poniesione po otrzymaniu koncesji na poszukiwanie i ocenę zasobów mineralnych, które można bezpośrednio przyporządkować do danego składnika aktywów, są ujmowane w zależności od charakteru nakładów jako rzeczowe aktywa trwałe z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych (rzeczowe aktywa trwałe w budowie), albo wartości niematerialne z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych (kategoria wartości niematerialnych).

Aktywa nie są dłużej klasyfikowane jako aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych po tym, jak wykazano techniczną wykonalność i ekonomiczną zasadność wydobywania zasobów mineralnych. Są one wtedy poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, a następnie przeklasyfikowywane do złóż mineralnych.

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

### 2.13.2. Amortyzacja

Rozpoczęcie amortyzacji aktywów z tytułu poszukiwania i oceny złóż następuje w momencie, kiedy kopalnia jest zdolna do rozpoczęcia swojej działalności i wydobywania.

Wartość księgowa aktywów jest amortyzowana przy użyciu metody jednostek produkcyjnych, z uwzględnieniem współczynnika produkcji w roku/miesiącu w stosunku do udowodnionej prawdopodobnej wielkości zasobów oraz z uwzględnieniem przyszłych niezbędnych nakładów inwestycyjnych niezbędnych do rozpoczęcia produkcji. Przyszłe nakłady inwestycyjne szacowane są biorąc pod uwagę poziom rozbudowy niezbędny do przyszłej eksploatacji złoża.

Nakłady na odwierty, dla których nie udowodniono technicznej wykonalności i ekonomicznej zasadności wydobywania zasobów mineralnych, lecz istnieje możliwość ich wykorzystania w celach rozwojowych, są ujmowane w wartości księgowej jako rzeczowe aktywa trwałe i amortyzowane przez szacowany okres ich ekonomicznej użyteczności.

### 2.13.3. Utrata wartości

Aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych ocenia się w celu ustalenia, czy nastąpiła utrata ich wartości wówczas, gdy istnieją wystarczające dane do stwierdzenia technicznej zdolności i ekonomicznej zasadności rozpoczęcia wydobycia oraz fakty i okoliczności wskazują, że wartość bilansowa aktywów z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych może przewyższać ich wartość odzyskiwaną.

W przypadku istnienia odpowiednich danych niezbędnych do stwierdzenia technicznej zdolności i ekonomicznej zasadności, każdy składnik aktywów jest oceniany pod względem utraty wartości co najmniej raz w roku, w celu upewnienia się co do technicznej wykonalności lub ekonomicznej zasadności projektu.

### 2.14. Należności długoterminowe, należności krótkoterminowe

Należności długoterminowe oraz krótkoterminowe to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, nienotowane na aktywnym rynku, o określonej wysokości płatności. Początkowo ujmuje się je według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku należności o terminie wymagalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpisy aktualizujące wartość należności szacowane są w momencie, gdy odzyskanie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Jeżeli istnieją obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości należności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwota straty z tytułu utraty wartości ustalana jest jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywa i wartością bieżącą przyszłych strumieni pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową. Straty z tytułu odpisów aktualizujących ujmuje się jako koszt w rachunku zysków i strat.

### 2.15. Prezentacja umów faktoringowych/dyskonta wierzytelności

Grupa korzysta z trzech typów umów finansowych opartych o wykup wierzytelności przez stronę finansującą przed terminem jej płatności:

- faktoring pełny (bez regresu) lub dyskonto wierzytelności bez regresu, w ramach których następuje definitywny wykup wierzytelności (należności) przed terminem jej płatności w zamian za zapłatę prowizji i odsetek za okres od wykupu do terminu płatności, a strona finansująca nie ma prawa zażądać zwrotu wypłaconej ceny na podstawie zwrotnej cesji wykupionej wierzytelności, w sytuacji gdy dłużnik tej wierzytelności nie zapłaci w terminie płatności lub w maksymalnej dopuszczalnej zwłoce po terminie płatności. Wobec powyższego na dzień wykupu wierzytelności (należności) Grupa dokonuje jej rozliczenia z kwotą uzyskaną od strony finansującej z tytułu jej sprzedaży,
- faktoring niepełny (z regresem) lub dyskonto wierzytelności z regresem - zabezpieczone cesją praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wierzytelności - w ramach, których następuje wykup wierzytelności (należności) przed terminem jej płatności w zamian za zapłatę prowizji i odsetek za okres od wykupu do terminu płatności (lub do dnia zapłaty), a strona finansująca ma prawo zażądać zwrotu wypłaconej ceny na podstawie zwrotnej cesji wykupionej wierzytelności w sytuacji, gdy dłużnik tej wierzytelności nie zapłaci w terminie płatności lub w maksymalnej dopuszczalnej zwłoce po terminie płatności. Z uwagi na dokonaną cesję praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wykupionej wierzytelności (należności), strona finansująca jest w pierwszej kolejności uprawniona do zaspokojenia się z tej polisy na wypadek braku zapłaty przez dłużnika, bez wykonywania uprawnienia do zwrotnego regresu wobec Grupy. Wobec powyższego na dzień wykupu wierzytelności (należności) Grupa dokonuje jej rozliczenia z kwotą uzyskaną od strony finansującej z tytułu jej sprzedaży, natomiast od

dnia wykupu wierzytelności do dnia w/w zapłaty kwota uzyskana od strony finansującej jest ujawniana jako zobowiązanie warunkowe (pozabilansowe) z tytułu faktoringu (dyskonta wierzytelności),

- faktoring niepełny (z regresem) lub dyskonto wierzytelności z regresem - niezabezpieczone cesją praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wierzytelności - w ramach których następuje wykup wierzytelności (należności) przed terminem jej płatności, w zamian za zapłatę prowizji i odsetek za okres od wykupu do terminu płatności (lub do dnia zapłaty), a strona finansująca ma prawo zażądać zwrotu wypłaconej ceny na podstawie zwrotnej cesji wykupionej wierzytelności, w sytuacji gdy dłużnik tej wierzytelności nie zapłaci w terminie płatności lub w maksymalnej dopuszczalnej zwłoce po terminie płatności. Wobec powyższego strona finansująca, w wypadku nieotrzymania zapłaty od dłużnika wierzytelności, korzysta w pierwszej kolejności z uprawnienia do regresu zwrotnego wobec Grupy, więc rozliczenie wierzytelności (należności) z kwotą uzyskaną z tytułu jej sprzedaży następuje dopiero na dzień zapłaty przez dłużnika wierzytelności dokonanego na rachunek strony finansującej, natomiast od dnia wykupu wierzytelności do dnia w/w zapłaty kwota uzyskana od strony finansującej jest ujmowana jako inne zobowiązanie finansowe z tytułu faktoringu (dyskonta wierzytelności).

## 2.16. Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub materiały i surowce zużywane w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Składniki zapasów są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych jednak od ich wartości netto możliwych do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość rozchodu zapasów ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzania do obrotu, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku, a obniżona o rabaty, upusty i inne podobne zmniejszenia i odzyski. Wyroby gotowe, półprodukty i produkcja w toku wyceniane są według kosztu wytworzenia obejmującego uzasadnioną część stałych kosztów pośrednich produkcji, wyliczoną przy założeniu normalnego wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, pomniejszoną o rabaty i upusty, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszt własny sprzedaży”. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży.

### 2.16.1. Prawa do emisji CO<sub>2</sub>

Otrzymane nieodpłatnie uprawnienia do emisji ujmuje się początkowo jako zapasy, w korespondencji z przychodami przyszłych okresów (dotacja według MSR 20), w wartości godziwej ustalonej na dzień ich zarejestrowania w odpowiednich rejestrach.

W przypadku braku rejestracji uprawnień za dany okres w rejestrach, Grupa ujmuje jako pozostałe należności, w korespondencji z przychodami przyszłych okresów, spodziewany należny przydział darmowych uprawnień do emisji CO<sub>2</sub> oszacowany jako iloczyn oczekiwanego przydziału na dany rok i wartości godziwej uprawnień na dzień bilansowy.

Zakupione prawa do emisji są ujmowane według ceny nabycia.

Rezerwy wynikające z emisji zanieczyszczeń do powietrza są ujmowane jako koszt własny sprzedaży i wyceniane następująco:



- jeżeli Grupa posiada ilość praw wystarczającą do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw niezbędnych do umorzenia w związku z dokonaną emisją oraz jednostkowego kosztu praw do emisji posiadanych przez Grupę oraz należnych na dzień bilansowy. Jednostkowy koszt uprawnień dla pokrycia szacowanej emisji jest obliczany według metody średniej ważonej,
- jeżeli Grupa nie posiada ilości praw wystarczającej do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw posiadanych przez Grupę oraz należnych na dzień bilansowy oraz jednostkowego kosztu tych praw, powiększony o wartość godziwą brakujących praw do emisji.

Rozliczenie dotacji z tytułu przyznanych i należnych praw do emisji ujmuje się jako pomniejszenie kosztu własnego sprzedaży w proporcji zrealizowanej emisji CO<sub>2</sub> w okresie sprawozdawczym do planowanej emisji rocznej.

Otrzymane i nabyte uprawnienia do emisji podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonej rezerwy w momencie zarejestrowania w rejestrze umorzenia odpowiedniej ilości uprawnień niezbędnych do pokrycia emisji za poprzedni okres.

Sprzedaż praw do emisji ujmowana jest jako przychody ze sprzedaży. Rozchód tych praw jest ujmowany według metody średniej ważonej jako koszt własny sprzedaży. Dodatkowo, w przypadku sprzedaży praw przyznanych nieodpłatnie, rozliczana jest odpowiednia część dotacji ujętej w przychodach przyszłych okresów.

## **2.17. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych**

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

## **2.18. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych**

Wartość bilansowa aktywów Grupy, za wyjątkiem zapasów, aktywów z tytułu podatku odroczonego i instrumentów finansowych, dla których stosuje się inne zasady, poddawana jest analizie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Grupa dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWSP). Szacunki wartości odzyskiwalnej w odniesieniu do OWSP zawierających wartości firmy i wartości niematerialne, które nie są jeszcze oddane do użytkowania oraz o nieokreślonym okresie użytkowania dokonywane są corocznie na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w każdym wypadku, w którym wartość bilansowa składnika aktywów lub związanego z nim OWSP przewyższa jego wartość odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub OWSP definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów lub OWSP. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów lub OWSP. Aktywa wspólne (korporacyjne) Grupy nie generują osobnych wpływów pieniężnych i są użytkowane przez więcej niż jeden OWSP. Aktywa wspólne są przypisane do OWSP na bazie jednolitych i zasadnych przesłanek i podlegają testom na utratę wartości jako element testowanych OWSP, do których są przypisane.

Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie

wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości ujęte w poprzednich okresach, są poddawane na koniec każdego okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszły przestanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

## **2.19. Kapitały własne**

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Jednostki Dominującej

Kapitał zakładowy, stanowiący kapitał zakładowy Jednostki Dominującej, wykazuje się w wysokości określonej w wartości nominalnej wyemitowanych akcji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego, zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej.

Kwoty powstałe z podziału zysku, niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako zyski zatrzymane.

## **2.20. Świadczenia pracownicze**

Świadczenia pracownicze obejmują wszystkie formy świadczeń Grupy w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia.

### **2.20.1. Programy określonych składek**

Grupa zobowiązana jest, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te, zgodnie z MSR 19, stanowią program państwowy oraz mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Grupy za każdy okres szacowane jest na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok i ujmowane jest jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

Ponadto, na mocy porozumienia z pracownikami Grupa wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek jest ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

### **2.20.2. Program określonych świadczeń**

Zobowiązanie Grupy z tytułu programu określonych świadczeń jest obliczane oddzielnie dla każdego planu poprzez oszacowanie wartości bieżącej przyszłych świadczeń, które pracownicy wypracowali w bieżącym i poprzednich okresach. Koszty bieżącego zatrudnienia ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń. Odsetki od zobowiązań programu ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe. Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

### **2.20.2.1. Programy określonych świadczeń - odprawy emerytalne i pośmiertne**

Grupa zobowiązana jest na podstawie obowiązujących przepisów kodeksu pracy lub układu zbiorowego do wypłaty odpraw emerytalnych i pośmiertnych.

Zobowiązanie Grupy wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, tj. przez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Zobowiązanie Grupy wynikające z odpraw pośmiertnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy pośmiertnej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Jednostki. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych oraz pośmiertnych ujmowane są proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika.

### **2.20.2.2. Program określonych świadczeń - rezerwy na odpis ZFŚS dla emerytów i rencistów**

Grupa jest zobowiązana przepisami prawa do wypłacania świadczeń socjalnych emerytom i rencistom. W związku z tym Grupa tworzy odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla pracowników po okresie zatrudnienia. Rezerwy na przyszłe odpisy są szacowane na podstawie przeciętnych wynagrodzeń w gospodarce narodowej. Rezerwy są dyskontowane taką samą stopą jak inne rezerwy pracownicze. Wysokość rezerw na ZFŚS wyznaczana jest indywidualnie dla każdego pracownika i jest ona równa obecnej wartości przyszłych świadczeń.

### **2.20.3. Inne długoterminowe świadczenia na rzecz pracowników - nagrody jubileuszowe**

Grupa oferuje zatrudnionym pracownikom nagrody jubileuszowe, których wysokość zależy od długości stażu pracy pracownika uzyskanego w trakcie zatrudnienia oraz od wysokości wynagrodzenia pracownika w momencie nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.

Wycena świadczeń jest dokonywana przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zobowiązanie Jednostki wynikające z nagród jubileuszowych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik nabeździe prawo do poszczególnych nagród jubileuszowych oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej nagrody jubileuszowej. Nagrody te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Grupy. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia przez danego pracownika.

### **2.20.4. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze**

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia. Grupa ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych, jeśli na Grupie ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat z tytułu świadczonej pracy przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

## 2.21. Rezerwy

Rezerwy są ujmowane, gdy spełnione są następujące warunki:

- na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń,
- prawdopodobne jest, iż wypełnienie obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty zobowiązania.

Kwota, na którą tworzy się rezerwę jest najlepszym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy. Podstawą szacunków wartości rezerwy jest osąd kierownictwa, poparty doświadczeniami wynikającymi z podobnych zdarzeń, a w razie potrzeby opiniami niezależnych ekspertów.

Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi.

### 2.21.1. Restrukturyzacja

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest w przypadku, gdy Grupa zaakceptowała szczegółowy i oficjalny plan restrukturyzacji, a proces ten został zapoczątkowany lub został publicznie ogłoszony. Rezerwą nie są objęte przyszłe straty operacyjne.

### 2.21.2. Koszty rekultywacji

Zgodnie z przyjętą przez Grupę polityką ochrony środowiska oraz z odpowiednimi wymogami prawnymi, rezerwa na koszty rekultywacji, dotycząca zanieczyszczonych gruntów lub innych rzeczowych aktywów trwałych jest ujmowana, gdy grunt lub inny składnik rzeczowych aktywów trwałych został zanieczyszczony.

### 2.21.3. Umowy rodzące obciążenia

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia tworzona jest w przypadku, gdy spodziewane przez Grupę korzyści ekonomiczne z umowy są niższe niż nieuniknione koszty wypełnienia obowiązków umownych.

### 2.21.4. Rezerwy na sprawy sądowe

Rezerwy na toczące się postępowania sądowe są tworzone po uwzględnieniu wszystkich dostępnych dowodów, w tym opinii prawników. Jeżeli na podstawie przeprowadzonej analizy wystąpienie zobowiązania jest prawdopodobne na dzień bilansowy, tworzona jest odpowiednia rezerwa (pod warunkiem, że pozostałe kryteria ujęcia rezerwy zostały spełnione).

### 2.21.5. Rezerwy z tytułu emisji CO<sub>2</sub>

Zasady rachunkowości dotyczące rezerw z tytułu emisji CO<sub>2</sub> zostały przedstawione w punkcie 2.16.1.

## 2.22. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe początkowo ujmuje się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu ujmuje się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

W przypadku zobowiązań o terminie zapadalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, zobowiązania te wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

### **2.23. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki**

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

### **2.24. Instrumenty finansowe**

Jako instrument finansowy Grupa kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe z podziałem na:

- aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy - instrumenty pochodne oraz aktywa i zobowiązania nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem których Grupa ma zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności,
- pożyczki i należności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące: (a) pożyczkami i należnościami, (b) inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności, ani (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

### **2.25. Ujęcie i wyłączenie składnika aktywów finansowych oraz zobowiązania finansowego**

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest wykazywany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Grupa staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się na dzień zawarcia transakcji.

Aktywa finansowe zostają wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej, jeśli wynikające z umowy prawa Grupy do przepływów pieniężnych z tych aktywów wygasną, bądź, jeśli Grupa przeniesie prawo do tych aktywów na rzecz innego podmiotu nie zachowując kontroli, nie ponosząc ryzyka z nimi związanego oraz nie czerpiąc z nich korzyści.

Grupa wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

### **2.26. Wycena instrumentów finansowych na dzień nabycia**

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane w wartości godziwej. Koszty transakcji korygują wartość początkową wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy.

### 2.26.1. Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Grupa wycenia:

- według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej: inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz pozostałe zobowiązania finansowe,
- według wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe z kategorii wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy oraz kategorii aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitał z aktualizacji wyceny.

Skutki wyceny aktywów i zobowiązań finansowych zakwalifikowanych do pozostałych kategorii ujmuje się jako zysk lub stratę w rachunku zysków i strat.

### 2.26.2. Pochodne instrumenty finansowe

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe do zabezpieczenia ryzyka kursowego wynikającego z działalności operacyjnej, finansowej lub inwestycyjnej. Zgodnie z przyjętą polityką operacji pieniężnych, Grupa nie posiada, ani nie emituje pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się według wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych, które nie są desygnowane do rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane jako zysk lub strata w rachunku zysków i strat.

### 2.26.3. Utrata wartości aktywów finansowych

Odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych jest ujmowany w momencie, kiedy istnieją obiektywne przesłanki, że zaistniały zdarzenia, które mogą mieć negatywny wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest, jako różnica między ich wartością bilansową, a wartością bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Odpis z tytułu utraty wartości w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest ujmowany w przypadku znaczącego lub przedłużającego się spadku wartości godziwej takiej inwestycji poniżej ceny jej nabycia.

Wartość bilansowa poszczególnych aktywów finansowych o jednostkowo istotnej wartości poddawana jest ocenie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Pozostałe aktywa finansowe są oceniane pod kątem utraty wartości zbiorczo, pogrupowane według podobnego poziomu ryzyka kredytowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości dotyczące aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu ujmowane są w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się poprzez przeniesienie do zysku lub straty bieżącego okresu skumulowanej straty ujętej w kapitale z aktualizacji wyceny do wartości godziwej.

Odpisy z tytułu utraty wartości są odwracane, jeśli późniejszy wzrost wartości odzyskiwalnej może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po dniu ujęcia straty z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do inwestycji w instrumenty kapitałowe zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży nie są odwracane przez wynik finansowy. Jeżeli wartość godziwa instrumentów dłużnych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży wzrośnie a jej wzrost może

być obiektywnie przypisany do zdarzenia po ujęciu utraty wartości to uprzednio ujętą stratę z tytułu utraty wartości odwraca się przez wynik finansowy.

## 2.27. Rachunkowość zabezpieczeń

Instrumenty finansowe (w tym pochodne), wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, od których oczekuje się, że ich wartość godziwa lub wynikające z nich przepływy pieniężne skompensują zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej Grupa ujmuje według zasad rachunkowości zabezpieczeń po spełnieniu, co najmniej, następujących warunków:

- przed rozpoczęciem zabezpieczenia Grupa posiada dokumentację, obejmującą co najmniej: określenie celu i strategii zarządzania ryzykiem, identyfikację instrumentu zabezpieczającego oraz składników aktywów lub zobowiązań albo planowanych transakcji zabezpieczanych przez ten instrument, charakterystykę ryzyka związanego z zabezpieczaną pozycją lub planowaną transakcją, okres zabezpieczenia, opis wybranej metody pomiaru efektywności zabezpieczenia zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej związanych z określonym rodzajem ryzyka,
- zabezpieczenie charakteryzuje się wysoką skutecznością w równoważeniu zmian wartości godziwej lub przepływów środków pieniężnych. Skuteczność zabezpieczenia ocenia się poprzez porównywanie zmiany wartości instrumentu zabezpieczającego lub przepływów środków pieniężnych z niego wynikających, ze zmianą wartości pozycji zabezpieczanej lub przepływów środków pieniężnych z niej wynikających. Zabezpieczenie uznaje się za wysoce skuteczne, jeżeli przez cały okres zabezpieczenia niemal cała kwota zmian wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub związanych z nią przepływów pieniężnych zostaje skompensowana zmianami wartości godziwej lub przepływów pieniężnych instrumentu zabezpieczającego, a rzeczywiście osiągnięty poziom efektywności zabezpieczenia mieści się w przedziale od 80% do 125%,
- skuteczność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić poprzez wiarygodną wycenę wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub związanych z nią przepływów środków pieniężnych oraz wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego. Skuteczność zabezpieczenia oceniana jest w ujęciu retrospektywnym (tzw. testy ex-post), mówiącym czy dane powiązanie zabezpieczające było wysoce skuteczne w badanych okresach rachunkowych oraz w ujęciu prospektywnym (tzw. testy ex-ante), mówiącym czy dla danego powiązania zabezpieczającego nadal istnieje oczekiwanie, co do wysokiej skuteczności,
- w przypadku zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych dotyczącego przyszłej transakcji, jest ona wysoce prawdopodobna.

### 2.27.1. Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Instrument finansowy (w tym pochodny) zabezpieczający przepływy środków pieniężnych służy ograniczeniu wpływu na wynik finansowy zmienności przepływu środków pieniężnych i można go przypisać konkretnemu czynnikowi ryzyka związanemu z ujętym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnikiem aktywów lub zobowiązań, uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami lub z wysoce prawdopodobną planowaną przyszłą transakcją.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne ujmowane są w innych całkowitych dochodach i prezentowane w odrębnej pozycji kapitałów własnych (Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających) w takiej części, w jakiej dany instrument stanowi efektywne zabezpieczenie związanej z nim pozycji zabezpieczanej. Nieefektywną część zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego ujmuje się w rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

W sytuacji, gdy pozycja zabezpieczana jest składnikiem aktywów niefinansowych, skumulowana w kapitałach kwota jest wliczana do wartości bilansowej składnika aktywów, w momencie, gdy składnik aktywów zostaje ujęty. W innych przypadkach skumulowana w kapitałach kwota jest

przenoszona do rachunku zysków i strat tego samego okresu, w którym pozycja zabezpieczana wpływa na zysk lub stratę.

Jeśli planowana przyszła transakcja przestaje być wysoce prawdopodobna, zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń lub instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany, wykonany, bądź powiązanie zabezpieczające zostaje odwołane, wtedy Grupa zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń. Jeśli nie przewiduje się wystąpienia planowanej transakcji, kwoty ujęte w kapitałach przenoszone są do rachunku zysków i strat bieżącego okresu.

## **2.28. Przychody**

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą. Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

### **2.28.1. Sprzedaż wyrobów gotowych, towarów i świadczenie usług**

Sprzedaż towarów i produktów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i produktów i przekazania nabywcy znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji, jeżeli wynik transakcji dotyczącej świadczenia usługi można oszacować w wiarygodny sposób. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek wykonanych prac na dany dzień w stosunku do całości prac, które mają być wykonane. Jeżeli wyniku transakcji dotyczącej świadczenia usługi nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

### **2.28.2. Przychody z tytułu sprzedaży licencji**

Przychody z tytułu sprzedaży licencji ujmowane są w momencie, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu tej sprzedaży, a kwotę tych przychodów oraz koszty, które Grupa poniesie można wiarygodnie oszacować. Przychody te ujmowane są w przychodach ze sprzedaży.

### **2.28.3. Przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej**

Grupa rozpoznaje przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej w okresie, w którym zostały wygenerowane oraz, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu tej sprzedaży.

### **2.28.4. Przychody z tytułu najmu**

Przychody z tytułu wynajmu rzeczowych aktywów trwałych ujmowane są w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres wynajmu na podstawie zawartych umów.

### **2.28.5. Programy lojalnościowe**

Przychody ze sprzedaży są alokowane pomiędzy część dotyczącą programu lojalnościowego oraz inne komponenty transakcji sprzedaży. Część przychodu alokowana do programu lojalnościowego jest odraczana w czasie i rozpoznawana jako przychód ze sprzedaży w okresie, w którym Grupa wypełniła ciążące na niej zobowiązania wynikające z programu lub w którym stało się prawdopodobne, że uprawnienia uczestników programu nie zostaną zrealizowane.



## **2.28.6. Przychody finansowe**

Przychody finansowe obejmują odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Grupę środków pieniężnych, należne dywidendy, zyski z tytułu zbycia dostępnych do sprzedaży instrumentów finansowych, zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy, zyski z tytułu różnic kursowych oraz zyski dotyczące instrumentów zabezpieczających, które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Przychody z tytułu odsetek wykazuje się w rachunku zysków i strat według zasady memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy Grupa nabywa prawo do jej otrzymania.

## **2.29. Koszty**

### **2.29.1. Koszt własny sprzedaży**

Kosztami własnymi sprzedaży są wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Grupy za wyjątkiem kosztów sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów i kosztów finansowych. Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część stałych kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

### **2.29.2. Koszty sprzedaży**

Koszty sprzedaży są to ewidencjonowane koszty związane ze sprzedażą. Do kosztów tych zalicza się między innymi:

- opakowania wysyłkowe,
- koszty transportu, załadunku, wyładunku,
- opłaty celne i prowizje handlowe,
- pozostałe koszty, ubezpieczenia produktów w czasie transportu i inne.

### **2.29.3. Koszty ogólnego zarządu**

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty:

- koszty ogólno-administracyjne związane z utrzymaniem określonych komórek Zarządu,
- koszty ogólno-produkcyjne (związane z produkcją, które nie dotyczą poszczególnych wydziałów, związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem komórek ogólnego przeznaczenia.

### **2.29.4. Płatności z tytułu leasingu operacyjnego**

Płatności z tytułu zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w rachunku zysków i strat łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

### **2.29.5. Płatności z tytułu leasingu finansowego**

Płatności leasingowe są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowania oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiąca koszt finansowania jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

### **2.29.6. Koszty finansowe**

Koszty finansowe obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia, odwracanie dyskonta z tytułu rezerw, straty z tytułu różnic kursowych, straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

finansowych. Wszystkie koszty z tytułu odsetek są ustalane w oparciu o efektywną stopę procentową.

Koszty finansowe, które bezpośrednio można przyporządkować nabyciu, wytworzeniu danego składnika aktywów włącza się do ceny nabycia, wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego Grupa ujmuje jako koszt, w okresie, w którym zostały poniesione.

## 2.30. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w rachunku zysków i strat bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Podatek odroczony wyliczany jest w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Podatek odroczony nie jest ujmowany w przypadku: 1) początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek, 2) różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości, 3) różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Dochody uzyskiwane z działalności w specjalnych strefach ekonomicznych mogą być zwolnione z podatku dochodowego do wysokości określonej w przepisach dotyczących specjalnych stref ekonomicznych. Przyszłe korzyści z tytułu zwolnienia z podatku dochodowego traktowane są jako ulga inwestycyjna i ujmowane, przez analogię, w oparciu o MSR 12, jako aktywa z tytułu podatku odroczonego.

Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania różnic przejściowych. Takie obniżki koryguje się w górę w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają wzajemnej kompensacie, jeżeli Grupa posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego oraz gdy dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową. Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku nie są dyskontowane i są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe.

### 2.31. Raportowanie segmentów działalności

Grupa identyfikuje segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Grupie, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Grupa wyodrębnia następujące segmenty operacyjne:

- Segment Nawozy-Agro,
- Segment Tworzywa,
- Segment Chemia,
- Segment Energetyka,
- Segment Pozostałe obejmujący pozostałą działalność, w tym usługi laboratoryjne, wynajem nieruchomości oraz inną działalność niemożliwą do przypisania do poszczególnych segmentów.

W segmentach operacyjnych Grupa prezentuje koszty zarządu, koszty sprzedaży oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne przyporządkowując je do poszczególnych segmentów. Ocena wyników segmentów dokonywana jest na podstawie przychodów ze sprzedaży, EBIT oraz EBITDA.

Grupa wyodrębnia następujące obszary geograficzne:

- Polska,
- Niemcy,
- Pozostałe kraje Unii Europejskiej,
- Kraje Azji,
- Kraje Ameryki Południowej,
- Pozostałe kraje.

### 2.32. Działalność zaniechana oraz aktywa przeznaczone do sprzedaży

Grupa klasyfikuje składniki aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Warunek zaliczenia aktywów do tej grupy stanowi aktywne poszukiwanie nabywcy przez kierownictwo Grupy oraz wysokie prawdopodobieństwo zbycia tych aktywów w ciągu jednego roku od daty ich zakwalifikowania, a także dostępność tych aktywów do natychmiastowej sprzedaży. Aktywa te wyceniane są w kwocie niższej z: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Grupy, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

### 3. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

#### Sprawozdawczość segmentów działalności

##### Segmenty operacyjne

Grupa Azoty realizuje cele biznesowe w obszarze czterech podstawowych segmentów sprawozdawczych wydzielonych ze względu na odmienne strategie zarządzania (produkcyjna, sprzedażowa, marketingowa) przyjęte w ramach każdego segmentu.

Raz na miesiąc Zarząd Grupy Azoty dokonuje przeglądu wewnętrznych raportów każdego wyodrębnionego segmentu.

Działalność operacyjna poszczególnych segmentów sprawozdawczych Grupy jest następująca:

- Segment Nawozy-Agro obejmujący wytwarzanie lub sprzedaż następujących produktów:
  - nawozy azotowe (Saletrzak 27 Standard, Saletrzak, Salmag®, Saletrzak z borem 27+B Standard, Salmag z borem®, ZAKsan® (Kędzierzyńska Saletra Amonowa), Saletra Amonowa 30 Makro, mocznik.pl®, Mocznik granulowany 46%, PULGRAN®, PULAN®, RSM®, PULREA®),
  - nawozy azotowe z siarką (Siarczan Amonu AS21, Saletrosan®30, Saletrosan® 26, POLIFOSKA® 21, Salmag z siarką®, Pulgran®S, Pulsar®, Pulaska®, RSM®S),
  - nawozy wieloskładnikowe (POLIFOSKA® 4, POLIFOSKA® 5, POLIFOSKA® 6, POLIFOSKA® 8, POLIFOSKA® 12, POLIFOSKA® M, POLIFOSKA® TYTAN, POLIFOSKA® START, POLIFOSKA® Petroplon, POLIMAG® S, POLIFOSKA®PLUS, Amofoska® NPK 5-10-25 +0,1B, Amofoska® NPK 4-16-18, Amofoska® NPK 4-10-28 +2,5Mg+0,1B, Amofoska® NPK 4-12-20, Amofoska® NPKMg 4-12-12+2,5, Amofoska® NPK 4-14-32, Amofoska® Corn NPK 4-10-22 +2,5Mg+0,2Zn),
  - nawozy azotowo-fosforowe i fosforowe (POLIDAP® TYTAN, POLIDAP®, POLIDAP® light, Super FOS DAR 40™),
  - amoniak,
  - kwas azotowy techniczny i stężony,
  - gazy techniczne;
- Segment Tworzywa obejmujący wytwarzanie i sprzedaż produktów:
  - Tarnamid® (PA6) oraz jego modyfikacje,
  - Tarnoform® (POM) oraz jego modyfikacje,
  - alphasol™ (PA6),
  - Tarnoprop C i H (PPC, PPH modyfikowany),
  - Tarnodur A (PBT modyfikowany),
  - Tarnamid® A (PA66 modyfikowany),
  - kaprolaktam,
  - rurki z poliamidu 11 i 12, rurki z polietylenu, rurki z poliamidu 6,
  - osłonki poliamidowe standard Ż;
- Segment Chemia obejmujący wytwarzanie i sprzedaż produktów:
  - alkohole oxo (2-etyloheksanol, N-butanol, Izobutanol, Oktanol F),
  - plastyfikatory (Oxoplast® O, Oxoviflex®, Oxoplast Medica®, Oxoplast® PH),
  - biel tytanowa (Tytanpol®),
  - melamina,
  - siarczan żelaza (II) (Fespol®),
  - specjalne roztwory na bazie mocznika i amoniaku, w tym: wodny roztwór mocznika (NOXy®), wodny roztwór mocznika o stężeniu 35%, 40% i 45% (PULNOx®), woda amoniakalna (LIKAM®);
- Segment Energetyka obejmujący działalność związaną z wytwarzaniem energii elektrycznej i ciepła na potrzeby instalacji chemicznych, jak również sprzedażą energii dla odbiorców przyłączonych do sieci elektroenergetycznej, z którymi podpisano umowy;
- Segment Pozostałe obejmujący pozostałą działalność, w tym usługi laboratoryjne, wytwórnię katalizatorów (katalizator żelazowo-chromowy, katalizatory miedziowe, katalizatory żelazowe), wynajem nieruchomości oraz inną działalność niemożliwą do przypisania do poszczególnych segmentów. Żaden z tych segmentów nie spełnił wymogów ilościowych wyodrębnienia segmentów sprawozdawczych w 2015 i 2014 roku.

Informacje odnośnie wyników każdego segmentu sprawozdawczego przedstawiono poniżej. Podstawową miarą efektywności każdego segmentu sprawozdawczego są przychody ze sprzedaży, EBIT i EBITDA.

## Segmenty operacyjne

### Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 roku

	Nawozy-Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	6 057 906	1 247 971	2 302 233	209 236	207 059	10 024 405
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	2 190 855	308 990	992 745	2 712 905	903 264	7 108 759
Przychody ze sprzedaży razem	8 248 761	1 556 961	3 294 978	2 922 141	1 110 323	17 133 164
Koszty operacyjne, w tym:(-)	(7 407 674)	(1 603 980)	(3 224 385)	(2 924 792)	(1 077 999)	(16 238 830)
<i>koszty sprzedaży(-)</i>	(433 228)	(52 742)	(145 660)	(121)	(1 563)	(633 314)
<i>koszty zarządu(-)</i>	(385 839)	(114 235)	(172 699)	(14 137)	(49 636)	(736 546)
Pozostałe przychody operacyjne	21 041	4 677	5 902	9 234	6 810	47 664
Pozostałe koszty operacyjne(-)	(13 343)	(16 475)	(37 313)	(2 996)	(41 860)	(111 987)
<b>Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT</b>	<b>848 785</b>	<b>(58 817)</b>	<b>39 182</b>	<b>3 587</b>	<b>(2 726)</b>	<b>830 011</b>
Przychody finansowe	-	-	-	-	-	42 910
Koszty finansowe(-)	-	-	-	-	-	(47 576)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	13 737
<b>Zysk przed opodatkowaniem</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>839 082</b>
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	147 234
<b>Zysk netto</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>691 848</b>
EBIT*	848 785	(58 817)	39 182	3 587	(2 726)	830 011
Amortyzacja	149 275	48 417	95 540	74 307	80 839	448 378
Amortyzacja nieprzypisana	-	-	-	-	-	36 432
<b>EBITDA**</b>	<b>998 060</b>	<b>(10 400)</b>	<b>134 722</b>	<b>77 894</b>	<b>78 113</b>	<b>1 314 821</b>

\* Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat po korekcie o zysk z tytułu okazijnego nabycia.

\*\* Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację po korekcie o zysk z tytułu okazijnego nabycia.

**Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2014 roku**

<i>Działalność kontynuowana</i>	Nawozy- Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	5 580 374	1 460 155	2 505 638	194 621	157 688	9 898 476
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	2 323 040	348 170	1 050 591	2 933 148	802 963	7 457 912
Przychody ze sprzedaży razem	7 903 414	1 808 325	3 556 229	3 127 769	960 651	17 356 388
Koszty operacyjne, w tym:(-)	(7 468 963)	(1 899 986)	(3 568 630)	(3 123 579)	(949 441)	(17 010 599)
<i>koszty sprzedaży(-)</i>	(395 845)	(53 566)	(130 041)	(82)	(1 611)	(581 145)
<i>koszty zarządu(-)</i>	(367 528)	(123 773)	(184 559)	(12 565)	(51 552)	(739 977)
Pozostałe przychody operacyjne	14 929	12 923	4 778	10 336	15 455	58 421
Pozostałe koszty operacyjne(-)	(13 960)	(2 678)	(47 709)	(8 582)	(29 051)	(101 980)
<b>Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT</b>	<b>435 420</b>	<b>(81 416)</b>	<b>(55 332)</b>	<b>5 944</b>	<b>(2 386)</b>	<b>302 230</b>
Przychody finansowe	-	-	-	-	-	45 767
Koszty finansowe(-)	-	-	-	-	-	(58 398)
Zysk z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	-	-	-	-	-	13 940
<b>Zysk przed opodatkowaniem</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>303 539</b>
<b>Wynik na działalności zaniechanej</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(753)</b>
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	(37 731)
<b>Zysk netto</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>265 055</b>
EBIT*	435 420	(81 416)	(55 332)	5 944	(2 386)	302 230
Amortyzacja	158 972	47 870	100 947	74 050	80 285	462 124
Amortyzacja nieprzypisana	-	-	-	-	-	58 051
<b>EBITDA**</b>	<b>594 392</b>	<b>(33 546)</b>	<b>45 615</b>	<b>79 994</b>	<b>77 899</b>	<b>822 405</b>

\* Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat po korekcie o zysk z tytułu okazijnego nabycia.

\*\* Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację po korekcie o zysk z tytułu okazijnego nabycia.

**Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2015 roku**

	Nawozy-Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	3 404 875	1 052 338	1 618 678	1 476 292	1 169 255	8 721 438
Nieprzypisane aktywa	-	-	-	-	-	1 932 806
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	-	-	-	-	-	122 925
<b>Aktywa ogółem</b>	<b>3 404 875</b>	<b>1 052 338</b>	<b>1 618 678</b>	<b>1 476 292</b>	<b>1 169 255</b>	<b>10 777 169</b>
Zobowiązania segmentu	955 523	238 205	237 179	515 746	281 806	2 228 459
Nieprzypisane zobowiązania	-	-	-	-	-	1 412 489
<b>Zobowiązania ogółem</b>	<b>955 523</b>	<b>238 205</b>	<b>237 179</b>	<b>515 746</b>	<b>281 806</b>	<b>3 640 948</b>

**Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2014 roku**

	Nawozy-Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	3 158 258	1 014 418	1 676 461	1 263 242	940 878	8 053 257
Nieprzypisane aktywa	-	-	-	-	-	1 788 668
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	-	-	-	-	-	106 407
<b>Aktywa ogółem</b>	<b>3 158 258</b>	<b>1 014 418</b>	<b>1 676 461</b>	<b>1 263 242</b>	<b>940 878</b>	<b>9 948 332</b>
Zobowiązania segmentu	852 180	212 372	248 900	363 119	122 035	1 798 606
Nieprzypisane zobowiązania	-	-	-	-	-	1 661 590
<b>Zobowiązania ogółem</b>	<b>852 180</b>	<b>212 372</b>	<b>248 900</b>	<b>363 119</b>	<b>122 035</b>	<b>3 460 196</b>

Pozostałe informacje o segmentach zakończone 31 grudnia 2015 roku

	Nawozy-Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	390 173	108 561	109 760	274 652	116 559	999 705
Nakłady na nieruchomości inwestycyjne	-	-	-	-	1 191	1 191
Nakłady na wartości niematerialne	28 371	868	457	165	15 834	45 695
Nakłady nieprzypisane	-	-	-	-	-	23 285
<b>Razem nakłady</b>	<b>418 544</b>	<b>109 429</b>	<b>110 217</b>	<b>274 817</b>	<b>133 584</b>	<b>1 069 876</b>
Amortyzacja segmentu	149 275	48 417	95 540	74 307	80 839	448 378
Amortyzacja nieprzypisana	-	-	-	-	-	36 432
<b>Razem amortyzacja</b>	<b>149 275</b>	<b>48 417</b>	<b>95 540</b>	<b>74 307</b>	<b>80 839</b>	<b>484 810</b>

Pozostałe informacje o segmentach zakończone 31 grudnia 2014 roku

	Nawozy-Agro	Tworzywa	Chemia	Energetyka	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	189 308	36 667	133 692	174 493	97 441	631 601
Nakłady na nieruchomości inwestycyjne	1 633	-	-	-	327	1 960
Nakłady na wartości niematerialne	32 821	551	202	749	8 485	42 808
Nakłady nieprzypisane	-	-	-	-	-	37 864
<b>Razem nakłady</b>	<b>223 762</b>	<b>37 218</b>	<b>133 894</b>	<b>175 242</b>	<b>106 253</b>	<b>714 233</b>
Amortyzacja segmentu	158 972	47 870	100 947	74 050	80 285	462 124
Amortyzacja nieprzypisana	-	-	-	-	-	58 051
<b>Razem amortyzacja</b>	<b>158 972</b>	<b>47 870</b>	<b>100 947</b>	<b>74 050</b>	<b>80 285</b>	<b>520 175</b>

Opis utworzonych przez Grupę odpisów z tytułu utraty wartości został przedstawiony notach 10 i 11.



## Obszary geograficzne

W przypadku prezentowania informacji w podziale na obszary geograficzne, przychód jest ustalany według kryterium geograficznej lokalizacji klientów. Aktywa przypisane do obszaru są natomiast ustalane według ich geograficznego rozmieszczenia.

### Przychody

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Polska	5 575 297	5 241 629
Niemcy	1 152 457	1 129 819
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	2 124 332	2 213 486
Kraje Azji	473 683	555 360
Kraje Ameryki Południowej	343 504	338 060
Pozostałe kraje	355 132	420 122
<b>Razem</b>	<b>10 024 405</b>	<b>9 898 476</b>

Żaden pojedynczy klient nie odpowiadał za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w roku 2015 jak i 2014.

### Aktywa trwałe\*

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014** przekształcone
Polska	6 738 824	6 231 708
Niemcy	74 299	76 657
Senegal	330 517	306 425
	<b>7 143 640</b>	<b>6 614 790</b>

\* Prezentowane aktywa trwałe nie obejmują instrumentów finansowych i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

\*\* Dane finansowe przekształcone w związku ze zmianą prezentacji zaliczek opisanych w pkt 2.3.1 wprowadzenia do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

## Nota 1 Przychody ze sprzedaży

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	9 699 569	9 620 446
Przychody ze sprzedaży umów o usługę budowlaną	49 066	28 385
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	270 105	248 469
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	3 243	1 106
Przychody ze sprzedaży licencji	2 398	70
Pozostałe przychody	24	-
	<b>10 024 405</b>	<b>9 898 476</b>

## Nota 2 Koszty działalności operacyjnej

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014* przekształcone
Amortyzacja	484 810	520 175
Zużycie materiałów i energii	5 619 255	6 143 389
Usługi obce	1 099 098	1 038 684
Podatki i opłaty	371 041	414 791
Wynagrodzenia	999 410	963 064
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	256 009	251 424
Pozostałe koszty rodzajowe	155 844	126 332
<b>Koszty według rodzaju</b>	<b>8 985 467</b>	<b>9 457 859</b>
Zmiana stanu produktów(+/-)	142 803	19 821
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki(-)	(254 276)	(159 075)
Koszty sprzedaży(-)	(633 314)	(581 145)
Koszty ogólnego zarządu(-)	(736 546)	(739 977)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	256 077	234 082
<b>Koszt własny sprzedaży</b>	<b>7 760 211</b>	<b>8 231 565</b>
w tym podatek akcyzowy	32 435	33 105

\* Dane finansowe przekształcone w związku ze zmianą prezentacji zużycia praw do emisji CO<sub>2</sub> opisanych w pkt 2.3.1 wprowadzenia do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

## Nota 2.1 Koszt własny sprzedaży

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Koszt własny sprzedanych produktów i usług	7 455 730	7 973 582
Koszt własny sprzedanych umów o roboty budowlane	46 834	23 901
Koszt własny sprzedanych towarów i materiałów	256 077	234 082
Koszt własny sprzedaży licencji	1 570	-
<b>Koszty działalności ogółem</b>	<b>7 760 211</b>	<b>8 231 565</b>

## Nota 2.2 Koszty świadczeń pracowniczych

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Wynagrodzenia wypłacone i należne	973 145	908 274
Ubezpieczenia społeczne	182 436	163 182
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	29 499	41 678
Szkolenia	6 771	5 728
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń	(2 225)	3 539
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych	11 388	23 901
Zmiana stanu rezerwy na niewykorzystane urlopy	2 262	1 820
Zmiana stanu rezerw z tytułu programu dobrowolnych odejść	(347)	329
Zmiana stanu rezerwy na nagrodę roczną i premię motywacyjną	16 627	23 263
Pozostałe	35 863	42 774
	<b>1 255 419</b>	<b>1 214 488</b>
Średnie zatrudnienie	13 928	13 807

## Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Zyski ze zbycia aktywów:		
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	152
	-	<b>152</b>
Rozwiązane odpisy aktualizujące:		
Rzeczowe aktywa trwałe	-	5
Należności z tytułu dostaw i usług	4 365	960
Pozostałe	137	142
	<b>4 502</b>	<b>1 107</b>
Pozostałe przychody operacyjne:		
Zysk z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	-	1 132
Otrzymane odszkodowania	10 632	13 330
Sprzedaż usług socjalnych	336	359
Rozwiązanie rezerw	17 462	22 133
Dotacje	5 217	5 676
Pozostałe (zagregowane pozycje nieistotne)	9 515	14 532
	<b>43 162</b>	<b>57 162</b>
	<b>47 664</b>	<b>58 421</b>

Największą pozycję pozostałych przychodów operacyjnych stanowią rozwiązane rezerwy w kwocie 17 462 tys. zł (2014 rok: 22 133 tys. zł) obejmujące m.in.:

- rozwiązanie rezerw na ochronę środowiska w wysokości 11 705 tys. zł (2014 rok: 10 234 tys. zł),
- rozwiązanie rezerw na porządkowanie nieruchomości 1 895 tys. zł (2014 rok: 3 543 tys. zł).

Przychody z tytułu otrzymania odszkodowania dotyczą w głównej mierze wypłaconego przez ubezpieczyciela odszkodowania z tytułu usuwania skutków awarii w wysokości 10 632 tys. zł (w 2014 roku: 13 330 tys. zł).

#### Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Strata ze zbycia aktywów:		
Strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	5 076	11 004
Strata ze sprzedaży wartości niematerialnych	-	81
	<b>5 076</b>	<b>11 085</b>
Utworzone odpisy aktualizujące:		
Rzeczowe aktywa trwałe	59 402	43 412
Nieruchomości inwestycyjne	14	-
Wartości niematerialne i prawne	1 105	124
Należności z tytułu dostaw i usług	1 299	4 609
Pozostałe	1 220	1 150
	<b>63 040</b>	<b>49 295</b>
Pozostałe koszty operacyjne:		
Straty netto z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	1 035	478
Kary i odszkodowania	6 356	1 946
Przestoje instalacji wyłączonych z eksploatacji	4 590	5 299
Koszty sprzedaży usług socjalnych	550	589
Koszty likwidacji majątku obrotowego	2 198	1 926
Koszty usuwania skutków awarii	13 863	15 909
Utworzone rezerwy	11 416	8 726
Darowizny	3 598	2 793
Pozostałe (zagregowane pozycje nieistotne)	265	3 934
	<b>43 871</b>	<b>41 600</b>
	<b>111 987</b>	<b>101 980</b>

Najistotniejszą pozycją w pozostałych kosztach operacyjnych stanowią odpisy na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 59 402 tys. zł (2014 rok: 43 412 tys. zł). Szczegółowy opis przedstawiono w notcie rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne nota 10 i 11.

Znaczącą pozycją są koszty związane z likwidacją skutków awarii w kwocie 13 863 tys. zł (2014 rok: 15 909 tys. zł). Koszty te częściowo zrekompensowane zostały otrzymanym odszkodowaniem (ujętych w pozostałych przychodach operacyjnych).

Koszty utworzonych rezerw obejmują m. in. utworzenie rezerwy na ochronę środowiska oraz sprawy sądowe w kwocie 11 416 tys. zł (2014 rok: 8 726 tys. zł).

## Nota 5 Przychody finansowe

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Przychody odsetkowe:		
Odsetki od lokat bankowych	12 504	7 476
Odsetki od cash pooling	1 383	2 265
Odsetki od pożyczek	1 344	665
Odsetki od należności z tytułu dostaw i usług	3 379	5 595
Pozostałe przychody odsetkowe	825	817
	<b>19 435</b>	<b>16 818</b>
Zyski ze sprzedaży inwestycji finansowych:		
Zysk ze sprzedaży inwestycji finansowych	4 472	2 912
	<b>4 472</b>	<b>2 912</b>
Zyski z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:		
Zyski z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	396	3 511
Zyski z wyceny zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	110	603
	<b>506</b>	<b>4 114</b>
Pozostałe przychody finansowe:		
Zysk na różnicach kursowych	15 171	17 841
Dywidendy otrzymane	187	807
Pozostałe przychody finansowe	3 139	3 275
	<b>18 497</b>	<b>21 923</b>
	<b>42 910</b>	<b>45 767</b>

## Nota 6 Koszty finansowe

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Koszty odsetkowe:		
Odsetki od kredytów i kredytów w rachunku bieżącym	28 008	34 244
Odsetki od cash pooling	1 290	2 866
Odsetki od pożyczek	64	237
Odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	1 696	1 925
Odsetki od faktoringu	241	537
Odsetki od dyskonta wierzytelności	1 199	1 442
Odsetki od zobowiązań z tytułu dostaw i usług	1 192	243
Odsetki od zobowiązań do budżetu	578	1 425
Pozostałe koszty odsetkowe	6 281	8 747
	<b>40 549</b>	<b>51 666</b>
Straty ze sprzedaży inwestycji finansowych:		
Straty ze sprzedaży inwestycji finansowych	4	22
	<b>4</b>	<b>22</b>
Straty z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych:		
Straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	32	889
	<b>32</b>	<b>889</b>
Pozostałe koszty finansowe:		
Odwrócenie dyskonta rezerw	2 655	3 909
Pozostałe koszty finansowe	4 336	1 912
	<b>6 991</b>	<b>5 821</b>
	<b>47 576</b>	<b>58 398</b>

## Nota 7 Podatek dochodowy

### Nota 7.1 Podatek dochodowy wykazywany w rachunku zysków i strat

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Bieżący podatek dochodowy:		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	131 280	75 056
Korekty dotyczące podatku bieżącego z lat ubiegłych	(24 056)	(4 789)
	<b>107 224</b>	<b>70 267</b>
Odroczony podatek dochodowy:		
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	40 010	(32 536)
	<b>40 010</b>	<b>(32 536)</b>
<b>Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat</b>	<b>147 234</b>	<b>37 731</b>

## Nota 7.2 Efektywna stopa podatkowa

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
<b>Zysk przed opodatkowaniem</b>	<b>839 082</b>	<b>303 539</b>
Podatek obliczony według obowiązującej stawki podatkowej	159 426	57 672
Różnice wynikające z zastosowania stawek podatkowych obowiązujących w innych krajach	(243)	(1 238)
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami według przepisów podatkowych(+/-)	(2 451)	(1 100)
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych(+/-)	11 717	10 976
Efekt podatkowy strat podatkowych odliczonych okresie(+/-)	(501)	(1 326)
Rozpoznanie pomocy publicznej podlegającej odliczeniu w przyszłych okresach(+/-)	(14 129)	(27 083)
Zmiana rozpoznanych ujemnych różnic przejściowych (+/-)	1 108	-
Pozostałe(+/-)	(7 693)	(170)
<b>Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat</b>	<b>147 234</b>	<b>37 731</b>
<b>Efektywna stopa podatkowa</b>	<b>17,5%</b>	<b>12,4%</b>

Efektywna stopa podatkowa za rok 2015 17,5% wynika głównie z dokonanych korekt podatku z lat ubiegłych oraz rozpoznania aktywa z tytułu podatku odroczonego, dotyczącego pomocy publicznej z tytułu działalności w specjalnej strefie ekonomicznej Grupa Azoty PUŁAWY, w związku z poniesionymi nakładami inwestycyjnymi na działalność strefową. Efektywna stopa podatkowa za rok 2014 12,4% wynikała głównie z rozpoznania aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczącego pomocy publicznej.

## Nota 7.3 Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
<b>Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat(+/-)</b>	<b>(1 309)</b>	<b>(4 420)</b>
Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń	(1 309)	(4 420)
<b>Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które są lub będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat(+/-)</b>	<b>-</b>	<b>(559)</b>
Zmiana wartości godziwej inwestycji dostępnych do sprzedaży	-	(559)
<b>Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach</b>	<b>(1 309)</b>	<b>(4 979)</b>

#### Nota 7.4 Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Aktywa(-)		Rezerwa(+)	
	31.12.2015	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2014
Rzeczowe aktywa trwałe	(83 773)	(87 814)	458 082	436 104
Nieruchomości inwestycyjne	(1 056)	-	5 811	6 108
Wartości niematerialne	(7 213)	(7 637)	81 413	84 201
Aktywa finansowe	(12 870)	(13 852)	21 315	21 101
Zapasy	(11 250)	(24 310)	31 655	24 872
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(1 482)	(3 153)	2 933	1 430
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(32 530)	(36 377)	301	203
Pozostałe aktywa	(609)	(1 552)	113	329
Świadczenia pracownicze	(75 010)	(74 668)	19	-
Rezerwy	(83 696)	(57 007)	-	-
Pozostałe zobowiązania finansowe	(1 101)	(709)	629	-
Pomoc publiczna podlegająca odliczeniu w przyszłych okresach	(80 502)	(91 059)	-	-
Straty podatkowe	(29 310)	(30 428)	-	-
Pozostałe	(6 067)	(10 408)	7 297	9 377
<b>Aktywa(-)/Rezerwa(+) z tytułu podatku odroczonego(+)</b>	<b>(426 469)</b>	<b>(438 974)</b>	<b>609 568</b>	<b>583 725</b>
<b>Kompensata</b>	<b>363 700</b>	<b>352 033</b>	<b>(363 700)</b>	<b>(352 033)</b>
<b>Aktywa(-)/Rezerwa(+) z tytułu podatku odroczonego ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej</b>	<b>(62 769)</b>	<b>(86 941)</b>	<b>245 868</b>	<b>231 692</b>

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa wykazywała aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 29 225 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 30 428 tys. zł) w odniesieniu do strat podatkowych, które uznano za możliwe do wykorzystania na podstawie prognoz przyszłych dochodów podatkowych. Spółki Grupy będą mogły rozliczyć straty w następujących okresach:

Strata za rok	Wartość	Rozliczenie
2013	11 206	2016 - 2018
2014	16 074	2016 - 2019
2015	2 030	2016 - 2020
	<b>29 310</b>	



## Nota 7.5 Zmiana różnic przejściowych

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w:(+/-)				Stan na dzień 31.12.2015
	Stan na dzień 01.01.2015	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Różnicach kursowych z przeliczenia ujętych w innych całkowitych dochodach	
Rzeczowe aktywa trwałe	348 290	26 301	-	(282)	374 309
Nieruchomości inwestycyjne	6 108	(1 353)	-	-	4 755
Wartości niematerialne	76 564	(2 392)	-	28	74 200
Aktywa finansowe	7 249	1 196	-	-	8 445
Zapasy	562	19 849	-	(6)	20 405
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(1 723)	3 178	-	(4)	1 451
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(36 174)	3 964	-	(19)	(32 229)
Pozostałe aktywa	(1 223)	733	-	(6)	(496)
Świadczenia pracownicze	(74 668)	1 003	(1 309)	(17)	(74 991)
Rezerwy	(57 007)	(26 593)	-	(96)	(83 696)
Pozostałe zobowiązania finansowe	(709)	237	-	-	(472)
Pomoc publiczna podlegająca odliczeniu w przyszłych okresach	(91 059)	10 557	-	-	(80 502)
Straty podatkowe	(30 428)	1 073	-	45	(29 310)
Pozostałe	(1 031)	2 257	-	4	1 230
<b>Aktywa(-)/Rezerwa(+)</b> z tytułu podatku odroczonego	<b>144 751</b>	<b>40 010</b>	<b>(1 309)</b>	<b>(353)</b>	<b>183 099</b>

	<b>Zmiany różnic przejściowych ujęte w:(+/-)</b>				
	Stan na dzień 01.01.2014	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Różnicach kursowych z przeliczenia ujętych w innych całkowitych dochodach	Stan na dzień 31.12.2014
Rzeczowe aktywa trwałe	346 312	43	-	1 935	348 290
Nieruchomości inwestycyjne	5 941	167	-	-	6 108
Wartości niematerialne	94 650	(17 940)	-	(146)	76 564
Aktywa finansowe	11 553	(3 745)	(559)	-	7 249
Zapasy	(2 373)	2 922	-	13	562
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	3 052	(4 778)	-	3	(1 723)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(17 269)	(18 908)	-	3	(36 174)
Pozostałe aktywa	(413)	(816)	-	6	(1 223)
Świadczenia pracownicze	(68 226)	(2 019)	(4 420)	(3)	(74 668)
Rezerwy	(53 804)	(3 200)	-	(3)	(57 007)
Pozostałe zobowiązania finansowe	(256)	(453)	-	-	(709)
Pomoc publiczna podlegająca odliczeniu w przyszłych okresach	(79 544)	(11 515)	-	-	(91 059)
Straty podatkowe	(63 767)	33 408	-	(69)	(30 428)
Pozostałe	4 672	(5 702)	-	(1)	(1 031)
<b>Aktywa(-)/Rezerwa(+)</b> z tytułu podatku odroczonego	<b>180 528</b>	<b>(32 536)</b>	<b>(4 979)</b>	<b>1 738</b>	<b>144 751</b>

### Nota 7.6 Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku

Grupa nie rozpoznała aktywów z tytułu odroczonego podatku w odniesieniu do następujących tytułów:

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Straty podatkowe	2 985	428
Niewykorzystane ulgi podatkowe	5 500	-
Różnice przejściowe	1 471	1 165
	<b>9 956</b>	<b>1 593</b>

### Nota 8 Działalność zaniechana

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Przychody ze sprzedaży	-	1
Koszty działalności operacyjnej	-	(70)
Pozostałe koszty operacyjne	-	(684)
<b>Strata przed opodatkowaniem</b>	<b>-</b>	<b>(753)</b>

### Nota 9 Zysk na jedną akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto akcjonariuszy Jednostki Dominującej oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
<b>Zysk netto</b>	<b>609 499</b>	<b>231 350</b>
Liczba akcji na początek okresu	99 195 484	99 195 484
Liczba akcji na koniec okresu	99 195 484	99 195 484
<b>Średnia ważona liczba akcji w okresie</b>	<b>99 195 484</b>	<b>99 195 484</b>
Zysk na jedną akcję:		
Podstawowy (zł)	6,14	2,33
Rozwodniony (zł)	6,14	2,33

#### Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Nie występują czynniki powodujące rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję.

### Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014*
Grunty	516 801	520 207
Złoża mineralne	328 793	332 848
Budynki i budowle	1 881 080	1 815 832
Maszyny i urządzenia	2 595 316	2 444 008
Środki transportu	127 669	133 164
Pozostałe środki trwałe	109 451	105 316
	<b>5 559 110</b>	<b>5 351 375</b>
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	870 657	553 731
	<b>6 429 767</b>	<b>5 905 106</b>

\* Dane finansowe przekształcone zgodnie z informacją przedstawioną w punkcie 2.3.1 Informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

**Zestawienie netto rzeczowych aktywów trwałych**

	Grunty	Złoża mineralne	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
<b>Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2015 roku</b>	<b>520 207</b>	<b>332 848</b>	<b>1 815 832</b>	<b>2 444 008</b>	<b>133 164</b>	<b>105 316</b>	<b>553 731</b>	<b>5 905 106</b>
<b>Zwiększenia, w tym:</b>	<b>4 099</b>	<b>-</b>	<b>195 499</b>	<b>476 239</b>	<b>27 029</b>	<b>28 520</b>	<b>1 013 308</b>	<b>1 744 694</b>
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	3 724	-	190 230	455 596	19 395	28 478	1 010 740	1 708 163
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu	-	-	-	1 124	7 617	39	886	9 666
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	-	-	575	2 682	17	3	150	3 427
Zwiększenia z tytułu przekwalifikowania z nieruchomości inwestycyjnych	356	-	3 054	22	-	-	-	3 432
Zwiększenia pozostałe	19	-	1 640	16 815	-	-	1 532	20 006
<b>Zmniejszenia, w tym:(-)</b>	<b>(7 505)</b>	<b>(4 055)</b>	<b>(130 251)</b>	<b>(324 931)</b>	<b>(32 524)</b>	<b>(24 385)</b>	<b>(696 382)</b>	<b>(1 220 033)</b>
Amortyzacja	(6 569)	(2 785)	(106 234)	(282 771)	(21 523)	(24 062)	-	(443 944)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	(463)	-	(276)	(1 100)	(287)	(34)	(248)	(2 408)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	(23)	-	(1 500)	(7 380)	(2 019)	(32)	(65)	(11 019)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	-	(687 096)	(687 096)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	(357)	-	(16 084)	(29 787)	(8 417)	(149)	(4 608)	(59 402)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	(559)	-	-	-	(1 288)	(1 847)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	(1 270)	(11)	(85)	(5)	(3)	-	(1 374)
Zmniejszenia pozostałe	(93)	-	(5 587)	(3 808)	(273)	(105)	(3 077)	(12 943)
<b>Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku</b>	<b>516 801</b>	<b>328 793</b>	<b>1 881 080</b>	<b>2 595 316</b>	<b>127 669</b>	<b>109 451</b>	<b>870 657</b>	<b>6 429 767</b>

	Grunty	Złóża mineralne	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
<b>Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2014 roku</b>	<b>507 367</b>	<b>336 840</b>	<b>1 772 736</b>	<b>2 422 371</b>	<b>138 409</b>	<b>91 740</b>	<b>466 915</b>	<b>5 736 378</b>
<b>Zwiększenia, w tym:</b>	<b>22 221</b>	<b>7 490</b>	<b>187 898</b>	<b>343 145</b>	<b>17 001</b>	<b>38 895</b>	<b>642 593</b>	<b>1 259 243</b>
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	4 018	-	171 757	335 434	12 582	38 245	640 188	1 202 224
Zwiększenia z tytułu rozliczenia nabycia spółek	17 235	-	47	100	361	127	-	17 870
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu	-	-	-	3 550	4 015	503	880	8 948
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	136	-	9 934	1 459	5	8	-	11 542
Zwiększenia z tytułu przekwalifikowania z nieruchomości inwestycyjnych	-	-	1 997	-	-	-	-	1 997
Różnice kursowe z przeliczenia	28	7 490	321	1 724	28	12	-	9 603
Zwiększenia pozostałe	804	-	3 842	878	10	-	1 525	7 059
<b>Zmniejszenia, w tym:(-)</b>	<b>(9 381)</b>	<b>(11 482)</b>	<b>(144 802)</b>	<b>(321 508)</b>	<b>(22 246)</b>	<b>(25 319)</b>	<b>(555 777)</b>	<b>(1 090 515)</b>
Amortyzacja	(6 312)	(11 482)	(111 955)	(283 075)	(20 358)	(24 860)	-	(458 042)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	(3 046)	-	(12 280)	(2 536)	(868)	(15)	-	(18 745)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	(23)	-	(2 841)	(4 358)	(507)	(166)	(96)	(7 991)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	-	(554 458)	(554 458)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	(13 654)	(28 580)	(121)	(270)	(787)	(43 412)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	(4 072)	-	-	-	(436)	(4 508)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia pozostałe	-	-	-	(2 959)	(392)	(8)	-	(3 359)
<b>Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2014 roku</b>	<b>520 207</b>	<b>332 848</b>	<b>1 815 832</b>	<b>2 444 008</b>	<b>133 164</b>	<b>105 316</b>	<b>553 731</b>	<b>5 905 106</b>

Zestawienie brutto rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Złoża mineralne	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
<b>Na dzień 31.12.2015 roku</b>								
Wartość bilansowa brutto	541 473	345 615	2 713 957	4 549 017	255 650	223 629	927 000	9 556 341
Skumulowane umorzenie(-)	(23 035)	(16 822)	(784 502)	(1 845 895)	(82 917)	(113 714)	-	(2 866 885)
Odpisy z tytułu utraty wartości(-)	(1 637)	-	(48 375)	(107 806)	(45 064)	(464)	(56 343)	(259 689)
<b>Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku</b>	<b>516 801</b>	<b>328 793</b>	<b>1 881 080</b>	<b>2 595 316</b>	<b>127 669</b>	<b>109 451</b>	<b>870 657</b>	<b>6 429 767</b>
<b>Na dzień 31.12.2014 roku</b>								
Wartość bilansowa brutto	537 957	346 939	2 523 629	4 100 255	240 582	193 582	605 616	8 548 560
Skumulowane umorzenie(-)	(16 470)	(14 091)	(674 932)	(1 575 546)	(70 754)	(87 947)	-	(2 439 740)
Odpisy z tytułu utraty wartości(-)	(1 280)	-	(32 865)	(80 701)	(36 664)	(319)	(51 885)	(203 714)
<b>Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2014 roku</b>	<b>520 207</b>	<b>332 848</b>	<b>1 815 832</b>	<b>2 444 008</b>	<b>133 164</b>	<b>105 316</b>	<b>553 731</b>	<b>5 905 106</b>

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
<b>Wartość odpisów na dzień 01.01.2015 roku</b>							
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	1 280	32 866	80 701	36 664	318	51 885	203 714
Odwrocenie i wykorzystanie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat	357	16 084	29 787	8 417	149	4 608	59 402
Odwrocenie i wykorzystanie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat(-)	-	(575)	(2 682)	(17)	(3)	(150)	(3 427)
<b>Wartość odpisów na dzień 31.12.2015 roku</b>	<b>1 637</b>	<b>48 375</b>	<b>107 806</b>	<b>45 064</b>	<b>464</b>	<b>56 343</b>	<b>259 689</b>
<b>Wartość odpisów na dzień 01.01.2014 roku</b>							
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	1 416	29 146	53 580	36 548	56	51 098	171 844
Odwrocenie i wykorzystanie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat	-	13 654	28 580	121	270	787	43 412
Odwrocenie i wykorzystanie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat(-)	(136)	(9 934)	(1 459)	(5)	(8)	-	(11 542)
<b>Wartość odpisów na dzień 31.12.2014 roku</b>	<b>1 280</b>	<b>32 866</b>	<b>80 701</b>	<b>36 664</b>	<b>318</b>	<b>51 885</b>	<b>203 714</b>

W okresie sprawozdawczym Grupa utworzyła odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych w wysokości 59 402 tys. zł (2014 rok: 43 412 tys. zł), które zostały ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych. Na kwotę tą składają się w szczególności:

- odpis na rzeczowe aktywa trwałe instalacji przerobu tłuszczów (segment Chemia) w łącznej kwocie 18 405 tys. zł, w tym głównie budynki i budowle 7 858 tys. zł i maszyny i urządzenia 9 493 tys. zł. Odpis został zawiązany w związku z ujemnymi wynikami finansowymi instalacji oraz zmniejszeniem prognozowanych przepływów pieniężnych w przyszłości wynikającym głównie z: niepełnego wykorzystania mocy produkcyjnych, znaczącego spadku cen głównego produktu - stearyny, wzrostu cen podstawowego surowca - tłuszczu zwierzęcego oraz wysokiej konkurencji ze strony rynku azjatyckiego wykorzystującego do produkcji olej palmowy. Wartość odzyskiwalna instalacji wynosi 52 740 tys. zł i została ustalona jako wartość użytkowa, przy zastosowaniu średnioważonego kosztu kapitału w wysokości 7,85% wyliczonego w ujęciu nominalnym po opodatkowaniu
- odpis na rzeczowe aktywa trwałe instalacji do produkcji dwusiarczku węgla, instalacji do produkcji siarczku sodu, cysterny oraz kontenery do transportu dwusiarczku węgla (segment Chemia) w łącznej kwocie 13 245 tys. zł, w tym głównie budynki i budowle 1 982 tys. zł, maszyny i urządzenia 3 110 tys. zł i środki transportu 8 079 tys. zł. Odpis został zawiązany w związku z podjęciem decyzji o zaprzestaniu produkcji dwusiarczku węgla w związku kwestią chłonności rynku oraz braku możliwości sprzedaży ilości gwarantującej opłacalność produkcji. Wartość odzyskiwalna wynosi 0 zł i została ustalona jako możliwa do uzyskania cena sprzedaży, pomniejszona o koszty sprzedaży. Przewiduje się, że wpływy ze złomowania i likwidacji aktywów pokryją koszty ich demontażu. Wycena wartości godziwej została zaklasyfikowana do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej;
- odpis na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne wytwórni cykloheksanonu z benzenu (segment Tworzywa) w kwocie 12 125 tys. zł, w tym głównie maszyny i urządzenia w kwocie 11 535 tys. zł. Wytwórnia Cykloheksanonu z benzenu obejmuje urządzenia służące do wytwarzania cykloheksanonu, materiału używanego w produkcji kaprolaktamu. Odpis został zawiązany w związku ze zmianą modelu biznesowego Grupy w zakresie produkcji tworzyw, zakończeniem inwestycji w instalację cykloheksanonu z fenolu, ograniczoną możliwością sprzedaży cykloheksanonu na rynku oraz podjęciem decyzji o zamknięciu Wytwórni Cykloheksanonu z benzenu w 2016 roku. Wartość odzyskiwalna aktywów została oszacowana według jej wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży i wynosi na dzień 31 grudnia 2015 roku 2 291 tys. zł. Wycena wartości godziwej została zaklasyfikowana do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej. Wartość odzyskiwalna dotyczy budynków, które będą wykorzystywane w dalszej działalności. Dla pozostałych aktywów szacuje się, że wartość możliwa do uzyskania ze złomowania i likwidacji pokryje koszty ich demontażu;
- odpis na nieczynną instalację bezwodnika kwasu ftalowego (BKF) (pozostałe segmenty) w kwocie 7 876 tys. zł, w tym na budynki i budowle w kwocie 3 204 tys. zł i maszyny i urządzenia w kwocie 4 672 tys. zł. Wzrost wartości odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości instalacji BKF (w 2014 roku Grupa utworzyła na tę instalację odpis w wysokości 40.267 tys. zł) wynika ze zmiany szacunku wartości odzyskiwalnej Instalacji, określonej jako cena możliwa do uzyskania ze sprzedaży majątku pomniejszona o koszty sprzedaży. Wartość odzyskiwalna wynosi na dzień 31 grudnia 2015 roku 2 249 tys. zł (na 31 grudnia 2014 roku: 11 873 tys. zł). Wycena wartości godziwej została zaklasyfikowana do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

Pozostałe odpisy dotyczyły środków trwałych, które nie są użytkowane i w najbliższym czasie zostaną postawione w stan likwidacji lub zostaną fizycznie zlikwidowane. Wykorzystanie odpisu aktualizującego środków trwałych dotyczy środków trwałych, które zostały postawione w stan likwidacji, zlikwidowane lub sprzedane, na które wcześniej utworzony był odpis. W bieżącym okresie nie zaszły przesłanki wskazujące na możliwość odwrócenia rozpoznanego w ubiegłych latach odpisu z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych instalacji polioksymetylenu (POM) w segmencie Tworzywa.

#### **Nakłady na istotne rzeczowe aktywa trwałe w budowie**

Do najistotniejszych nakładów inwestycyjnych składających się na rzeczowe aktywa trwałe w budowie należą:

- budowa nowej Elektrociepłowni w Grupie Azoty ZAK S.A., której celem jest odtworzenie mocy wytwórczych energii cieplnej i elektrycznej elektrociepłowni w oparciu o rozwiązania

zgodne z rosnącymi wymaganiami środowiskowymi. Poniesione nakłady na dzień 31 grudnia 2015: 199 651 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 65 549 tys. zł),

- węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją elektrociepłowni ECII w Grupie Azoty POLICE, którego celem jest dostosowanie pracy instalacji elektrociepłowni do wymagań Dyrektywy Unijnej IED. Poniesione nakłady na dzień 31 grudnia 2015: 117 914 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 60 294 tys. zł),
- budowa Wytwórni Poliamidów II w Jednostce Dominującej. Poniesione nakłady na dzień 31.12.2015 roku wynoszą: 60 948 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 2 325 tys. zł),
- budowa Instalacji Granulacji Mechanicznej II w Jednostce Dominującej. Poniesione nakłady na dzień 31.12.2015 roku wynoszą: 30 336 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 5 532 tys. zł),
- budowa Magazynu Nawozów luzem o pojemności 10 000 ton wraz z urządzeniami towarzyszącymi w Jednostce Dominującej. Poniesione nakłady na dzień 31 grudnia 2015 roku wynoszą 41 753 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku: 10 621 tys. zł),
- budowa Turbozespołu upustowo kondensacyjnego w EC-20 Mw w Jednostce Dominującej. Poniesione nakłady na dzień 31 grudnia 2015 roku wynoszą 29 704 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku 265 zł),
- modernizacja instalacji amoniaku w Grupie Azoty Police. Poniesione nakłady na dzień 31 grudnia 2015 roku wynoszą 29 497 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku 0 zł),
- budowa instalacji do produkcji propylenu metodą PDH w Grupie Azoty Police. Poniesione nakłady na dzień 31 grudnia 2015 wynoszą 21 277 (na dzień 31 grudnia 2014 roku 0 zł).

#### Rzeczowe aktywa trwale w leasingu finansowym

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych w leasingu finansowym	21 890	29 733

Grupa użytkuje na podstawie umowy leasingu finansowego głównie sprzęt komputerowy, infrastrukturę informatyczną, katalizatory oraz środki transportu, w skład których wchodzi lokomotywy, wagony, samochody osobowe i wózki widłowe.

#### Zabezpieczenia

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość bilansowa netto nieruchomości (budynki i budowle) oraz maszyn i urządzeń stanowiących zabezpieczenie kredytów bankowych wynosiła 26 120 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 555 860 tys. zł).

Tytuł zobowiązania/ograniczenia w dysponowaniu	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Kredyt bankowy/hipoteki	21 184	199 334
Kredyt bankowy/zastaw rejestrowy	4 936	354 646
Kredyt bankowy/przewłaszczenia	-	1 880
	<b>26 120</b>	<b>555 860</b>

W 2015 roku w Grupie Azoty wdrożono program Nowego Finansowania, który zawiera: Umowę Kredytu Odnawialnego, Umowę o Finansowanie Wewnątrzgrupowe, Umowę Kredytową z EBOiR i EBI. W związku z czym większość zabezpieczeń na majątku Grupy została zwolniona.

#### Nota 10.1 Rzeczowe aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Grunty	95	107
Budynki i budowle	245	-
Rzeczowe aktywa trwale w budowie	2 783	-
	<b>3 123</b>	<b>107</b>



## Nota 11 Nieruchomości inwestycyjne

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
<b>Wartość bilansowa na początek okresu</b>	<b>54 968</b>	<b>53 374</b>
<b>Zwiększenia, w tym:</b>	<b>6 373</b>	<b>6 832</b>
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, późniejszych nakładów	1 024	2 106
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	14	-
Zwiększenia z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywów	1 847	4 508
Zwiększenia pozostałe	3 488	218
<b>Zmniejszenia, w tym:(-)</b>	<b>(9 137)</b>	<b>(5 238)</b>
Amortyzacja(-)	(5 527)	(2 810)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia, likwidacji	(20)	(307)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	(14)	-
Zmniejszenia z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywów	(3 432)	(1 997)
Zmniejszenia pozostałe	(144)	(124)
<b>Wartość bilansowa na koniec okresu</b>	<b>52 204</b>	<b>54 968</b>

Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych w 2015 roku wyniosły 13 844 tys. zł (w 2014 roku 14 036 tys. zł).

## Nota 12 Wartości niematerialne

### Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Znaki towarowe	88 788	88 788
Znak korporacyjny	130 545	130 545
Portfel klientów	84 729	105 020
Patenty i licencje	98 169	98 724
Oprogramowanie komputerowe	33 549	31 945
Koszty prac rozwojowych	7 848	2 209
Pozostałe wartości niematerialne	7 375	6 269
	<b>451 003</b>	<b>463 500</b>
Wartości niematerialne w budowie	27 212	17 728
Poszukiwanie i ocena złóż mineralnych	54 583	28 736
	<b>532 798</b>	<b>509 964</b>

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość bilansowa znaków towarowych rozpoznanych przy nabyciu spółki Grupa Azoty POLICE wynosi 55 688 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 55 688 tys. zł), a wartość bilansowa znaków towarowych rozpoznanych przy nabyciu spółki Grupa Azoty PUŁAWY wynosi 33 100 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 33 100 tys. zł) Znaki towarowe nie są amortyzowane. Przyjęto nieokreślony okres użytkowania znaków towarowych ze względu na wieloletnią dotychczasową obecność znaków towarowych na rynku oraz brak planów ich zmiany lub zastąpienia w przyszłości.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość bilansowa znaku korporacyjnego POLICE wynosi 25 545 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 25 545 tys. zł), natomiast znaku korporacyjnego PUŁAWY 105 000 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 105 000 tys. zł). Znaki korporacyjne, podobnie jak znaki towarowe, nie są amortyzowane.

Informacje dotyczące przeprowadzonych testów na utratę wartości w stosunku do wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania zostały przedstawione w notce 12.1.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość portfela klientów dotyczy przede wszystkim klientów segmentu Nawozy-Agro. Portfele klientów zostały rozpoznane przy nabyciu spółek Grupa Azoty POLICE i Grupa Azoty PUŁAWY. Na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość bilansowa portfela klientów rozpoznana przy nabyciu Grupy Azoty PUŁAWY wynosi 83 630 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 103 371 tys. zł), a jego pozostały okres amortyzacji wynosi 4 lata. Pozostała wartość portfela klientów została rozpoznana przy nabyciu Grupy Azoty POLICE i wynosi 1 099 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 1 649 tys. zł).

Na dzień 31 grudnia 2015 roku największe licencje stanowią: licencja do produkcji alkoholi OXO w kwocie 24 971 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 26 755 tys. zł), licencja do produkcji kwasu azotowego w kwocie 9 408 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 9 777 tys. zł) oraz licencja SAP w kwocie 31 605 tys. zł (31 grudnia 2014: 31 216 tys. zł).

W Grupie nie występują wartości niematerialne, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom lub które stanowią zabezpieczenie zobowiązań.

Odpisy amortyzacyjne wartości niematerialnych co do zasady obciążają koszty ogólnego zarządu.

### Zestawienie netto wartości niematerialnych

	Znaki towarowe	Znak korporacyjny	Portfel klientów	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Poszukiwanie i ocena złóż mineralnych	Razem
<b>Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2015 roku</b>	<b>88 788</b>	<b>130 545</b>	<b>105 020</b>	<b>98 724</b>	<b>31 945</b>	<b>2 209</b>	<b>6 269</b>	<b>17 728</b>	<b>28 736</b>	<b>509 964</b>
<b>Zwiększenia, w tym:</b>	-	-	-	<b>8 177</b>	<b>7 922</b>	<b>5 873</b>	<b>2 030</b>	<b>26 169</b>	<b>25 847</b>	<b>76 018</b>
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	-	-	-	8 171	7 922	2 829	2 030	26 040	25 642	72 634
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	-	-	-	-	205	205
Zwiększenia pozostałe	-	-	-	6	-	3 044	-	129	-	3 179
<b>Zmniejszenia, w tym:(-)</b>	-	-	<b>(20 291)</b>	<b>(8 732)</b>	<b>(6 318)</b>	<b>(234)</b>	<b>(924)</b>	<b>(16 685)</b>	-	<b>(53 184)</b>
Amortyzacja	-	-	(20 291)	(8 691)	(5 420)	(233)	(704)	-	-	(35 339)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	-	-	(41)	-	-	-	-	-	(41)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	-	-	-	(10)	-	-	-	-	(10)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	-	-	(16 685)	-	(16 685)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	-	-	(886)	-	(219)	-	-	(1 105)
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	(1)	(1)	(1)	-	-	(3)
Zmniejszenia pozostałe	-	-	-	-	(1)	-	-	-	-	(1)
<b>Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku</b>	<b>88 788</b>	<b>130 545</b>	<b>84 729</b>	<b>98 169</b>	<b>33 549</b>	<b>7 848</b>	<b>7 375</b>	<b>27 212</b>	<b>54 583</b>	<b>532 798</b>

Skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Grupy Azoty  
za okres 12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2015 roku  
(wszystkie dane podano w tysiącach złotych, o ile nie wskazano inaczej)  
Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

	Znaki towarowe	Znak korporacyjny	Portfel klientów	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Poszukiwanie i ocena złóż mineralnych	Razem
<b>Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2014 roku</b>	<b>88 788</b>	<b>130 545</b>	<b>150 067</b>	<b>97 403</b>	<b>27 367</b>	<b>2 471</b>	<b>6 061</b>	<b>13 046</b>	<b>3 532</b>	<b>519 280</b>
<b>Zwiększenia, w tym:</b>			<b>748</b>	<b>9 607</b>	<b>9 089</b>	<b>-</b>	<b>996</b>	<b>20 264</b>	<b>25 204</b>	<b>65 908</b>
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	-	-	-	9 558	9 066	-	972	20 114	24 657	64 367
Zwiększenia z tytułu rozliczenia nabycia spółek	-	-	748	22	2	-	-	-	-	772
Różnice kursowe z przeliczenia	-	-	-	-	4	-	24	-	547	575
Zwiększenia pozostałe	-	-	-	27	17	-	-	150	-	194
<b>Zmniejszenia, w tym:(-)</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>(45 795)</b>	<b>(8 286)</b>	<b>(4 511)</b>	<b>(262)</b>	<b>(788)</b>	<b>(15 582)</b>	<b>-</b>	<b>(75 224)</b>
Amortyzacja	-	-	(45 795)	(8 286)	(4 412)	(262)	(569)	-	-	(59 324)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	-	-	-	(99)	-	-	(23)	-	(122)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	-	-	(15 489)	-	(15 489)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	-	-	-	-	(54)	(70)	-	(124)
Zmniejszenia pozostałe	-	-	-	-	-	-	(165)	-	-	(165)
<b>Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2014 roku</b>	<b>88 788</b>	<b>130 545</b>	<b>105 020</b>	<b>98 724</b>	<b>31 945</b>	<b>2 209</b>	<b>6 269</b>	<b>17 728</b>	<b>28 736</b>	<b>509 964</b>

### Zestawienie brutto wartości niematerialnych

	Znaki towarowe	Znak korporacyjny	Portfel klientów	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Poszukiwanie i ocena złóż mineralnych	Razem
<b>Na dzień 31.12.2015 roku</b>										
Wartość bilansowa brutto	88 788	130 545	204 748	147 569	56 766	10 489	10 876	27 282	54 583	731 646
Skumulowane umorzenie(-)	-	-	(120 019)	(42 700)	(22 321)	(2 486)	(2 823)	-	-	(190 349)
Odpisy z tytułu utraty wartości(-)	-	-	-	(6 700)	(896)	(155)	(678)	(70)	-	(8 499)
<b>Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku</b>	<b>88 788</b>	<b>130 545</b>	<b>84 729</b>	<b>98 169</b>	<b>33 549</b>	<b>7 848</b>	<b>7 375</b>	<b>27 212</b>	<b>54 583</b>	<b>532 798</b>
<b>Na dzień 31.12.2014 roku</b>										
Wartość bilansowa brutto	88 788	139 995	204 748	139 563	49 278	4 617	8 888	17 798	28 736	682 411
Skumulowane umorzenie(-)	-	(9 450)	(99 728)	(34 139)	(17 323)	(2 253)	(2 121)	-	-	(165 014)
Odpisy z tytułu utraty wartości(-)	-	-	-	(6 700)	(10)	(155)	(498)	(70)	-	(7 433)
<b>Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2014 roku</b>	<b>88 788</b>	<b>130 545</b>	<b>105 020</b>	<b>98 724</b>	<b>31 945</b>	<b>2 209</b>	<b>6 269</b>	<b>17 728</b>	<b>28 736</b>	<b>509 964</b>

### Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Koszty prac rozwojowych	Zakontraktowana sprzedaż	Wartości niematerialne w budowie	Razem
<b>Wartość odpisów na dzień 01.01.2015 roku</b>	<b>6 700</b>	<b>8</b>	<b>155</b>	<b>482</b>	<b>70</b>	<b>7 415</b>
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	886	-	219	-	1 105
<b>Wartość odpisów na dzień 31.12.2015 roku</b>	<b>6 700</b>	<b>894</b>	<b>155</b>	<b>701</b>	<b>70</b>	<b>8 520</b>
<b>Wartość odpisów na dzień 01.01.2014 roku</b>	<b>6 700</b>	<b>110</b>	<b>155</b>	<b>569</b>	<b>-</b>	<b>7 534</b>
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	-	-	54	70	124
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat(-)	-	(102)	-	(141)	-	(243)
<b>Wartość odpisów na dzień 31.12.2014 roku</b>	<b>6 700</b>	<b>8</b>	<b>155</b>	<b>482</b>	<b>70</b>	<b>7 415</b>

#### Nakłady na istotne wartości niematerialne w budowie

Do największych nakładów na wartości niematerialne w budowie należą:

- licencja Instalacji Granulacji Mechanicznej II w Jednostce Dominującej. Poniesione nakłady na dzień 31 grudnia 2015 roku wynoszą 1 000 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 1 000 tys. zł),
- licencja OLEFLEX i SHP instalacji do produkcji propylenu metodą mokrą PDH w kwocie 11 315 tys. zł. Poniesione nakłady wynoszą 11 315 tys. zł (31 grudnia 2014 0 zł),
- licencja do technologii instalacji modernizacji amoniaku w kwocie 4 058 tys. zł. Poniesione nakłady wynoszą 4 058 tys. zł (31 grudnia 2014 0 zł).

#### Nota 12.1 Wartość firmy

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Z tytułu nabycia Grupy Azoty Police	9 124	9 124
Z tytułu objęcia kontroli w spółce ZAKSA S.A.	2 493	2 493
Z tytułu objęcia kontroli w spółce Unibaltic Agro Sp. z o.o.	933	983
	<b>12 550</b>	<b>12 600</b>

#### Wartość odzyskiwalna OWSP zawierających wartość firmy i wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania

##### Grupa Azoty POLICE

Dla celów testu na utratę wartości, wartość firmy oraz wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania zostały przypisane do grupy OWSP zawierającej OWSP Nawozy i OWSP Pigmenty w spółce Grupa Azoty POLICE. Pozycje bilansowe użytkowane wspólnie przez segmenty ewidencjonowane w ramach Obszarów Wsparcia oraz Administrację zostały przypisane do segmentów działalności w sposób pośredni. Za najbardziej racjonalny sposób alokacji majątku wspólnego uznano dla pozycji Obszarów Wsparcia klucz kosztowy, w przypadku podziału administracji posłużono się kluczem przychodowym.

Łączna wartość bilansowa wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości firmy przypisanych do grupy OWSP w Grupie Azoty POLICE na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 90 357 tys. zł i (31 grudnia 2014 roku 90 357 tys. zł).

Wartość odzyskiwalna została ustalona jako wartość użytkowa. Określenie wartości użytkowej zostało przeprowadzone na poziomie grupy OWSP, tj. Nawozów oraz Pigmentów, do których zostały alokowane wartość firmy i wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania. Wartość użytkowa w 2015 roku została ustalona w sposób podobny jak w 2014 roku.

Szacunkowa prognoza przyszłych przepływów pieniężnych została przygotowana przy uwzględnieniu szczegółowych projekcji finansowych na lata 2016-2020. Prognozę ograniczono do oszacowania wyniku ze sprzedaży, bez uwzględniania przychodów i kosztów z tytułu działalności pozaoperacyjnej i finansowej oraz podatku dochodowego. Plan przygotowano w ujęciu realnym, tj. bez uwzględnienia wpływu inflacji. Do prognozy przyjęte zostały stałe kursy walutowe z dnia bilansowego wynoszące dla USD 3,9011 zł i dla EUR 4,2615 zł (w 2014 rok: 3,5072 dla USD i 4,2623 dla EUR).

Wartość końcowa została oszacowana poprzez ekstrapolację prognozy wolnych środków przepływów pieniężnych poza okres planu pięcioletniego, z wykorzystaniem adekwatnej dla danego ośrodka stopy wzrostu.

W wycenie wykorzystano średnioważony koszt kapitału w wysokości 7,59% (2014 rok: 7,72%) wyliczony w ujęciu realnym przed opodatkowaniem.

Wartość użytkowa OWSP na dzień testu, tj. 31 grudnia 2015 roku kształtuje się następująco:

- OWSP Nawozy 879 948 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 699 575 tys. zł),
- OWSP Pigmenty 215 865 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 210 145 tys. zł),
- Suma 1 095 813 tys. zł (31 grudnia 2013 roku: 909 720 tys. zł).

Szacowana wartość odzyskiwalna przewyższa wartość bilansową aktywów.

### Grupa Azoty PUŁAWY

Dla celów testu na utratę wartości, wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania zostały przypisane do OWSP Nawozy-Agro w spółce Grupa Azoty PUŁAWY. Łączna wartość bilansowa wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi: 138 100 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 138 100 tys. zł). Wartość odzyskiwalna została ustalona jako wartość użytkowa.

Prognozy przepływów zostały przeprowadzone w oparciu o projekcję finansową spółki Grupa Azoty PUŁAWY obejmującą okres 5 lat.

Do testu na utratę wartości przyjęto następujące istotne założenia:

- nieograniczony okres funkcjonowania biznesu w przyszłości,
- poziom marży EBITDA założono na poziomie 15,5 w 2016 roku, w kolejnych latach w przedziale od 11,7 do 15% (w 2014 roku zakładano marżę EBITDA w przedziale od 13 do 18%),
- łączny wolumen sprzedaży nawozów będzie zbliżony do tego obserwowanego w przeszłości,
- aktywa Grupy Azoty PUŁAWY użytkowane wspólnie zostały przypisane do jej segmentów w sposób pośredni. Za najbardziej racjonalny sposób alokacji majątku wspólnego uznano dla większości aktywów wspólnych klucze kosztowe,
- stopa wzrostu w okresie rezydualnym wyniesie 1,6% (w 2014 roku: 2,5%).

Dla celów testu została przyjęta stopa dyskontowa odzwierciedlająca średnioważony koszt kapitału (WACC) na poziomie 7,85% (w 2014 roku: 8,09%), obliczona w ujęciu nominalnym po opodatkowaniu.

Wartość użytkowa OWSP Nawozy-Agro na dzień 31 grudnia 2015 oraz 31 grudnia 2014 roku przekraczała wartość bilansową testowanych aktywów.

## Nota 13 Aktywa finansowe

### Nota 13.1 Inwestycje w jednostkach podporządkowanych

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Udziały/akcje w jednostkach stowarzyszonych	107 603	106 407
Udziały/akcje w jednostkach nieobjętych konsolidacją	3 492	4 435
	<b>111 095</b>	<b>110 842</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	111 095	110 842
	<b>111 095</b>	<b>110 842</b>

#### Zestawienie zmian w jednostkach podporządkowanych

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
<b>Stan na początek okresu</b>	<b>110 842</b>	<b>128 944</b>
<b>Zwiększenia, w tym:</b>	<b>2 254</b>	<b>2 762</b>
Zwiększenia z tytułu nabycia	839	10
Zwiększenia pozostałe	1 415	2 752
<b>Zmniejszenia, w tym:(-)</b>	<b>(2 001)</b>	<b>(20 864)</b>
Zmniejszenia z tytułu sprzedaży, likwidacji	(1 767)	(2 673)
Zmniejszenia z tytułu rozliczenia nabycia spółek	-	(15 961)
Zmniejszenia z tytułu reklasyfikacji	(15)	-
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	(1 045)
Zmniejszenia pozostałe	(219)	(1 185)
<b>Stan na koniec okresu</b>	<b>111 095</b>	<b>110 842</b>

Grupa posiada udziały w 5 indywidualnie nieistotnych jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności.

Udział w zysku z udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności wynosi 13 737 tys. zł (2014 rok: 13 940 tys. zł), a udział w innych całkowitych dochodach wynosi 0 zł (2014 rok: 0 zł). W 2015 roku Grupa otrzymała dywidendy od jednostek stowarzyszonych w wysokości 12 711 tys. zł (2014 rok: 11 153 tys. zł).

#### Nota 13.2 Inwestycje dostępne do sprzedaży

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Udziały/akcje w pozostałych jednostkach	12 370	12 371
	<b>12 370</b>	<b>12 371</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	12 370	12 371
	<b>12 370</b>	<b>12 371</b>

#### Zestawienie zmian w inwestycjach dostępnych do sprzedaży

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
<b>Stan na początek okresu</b>	<b>12 371</b>	<b>33 499</b>
<b>Zwiększenia, w tym:</b>	<b>167</b>	<b>22</b>
Zwiększenia z tytułu nabycia	152	-
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	-	22
Zwiększenia pozostałe	15	-
<b>Zmniejszenia, w tym:(-)</b>	<b>(168)</b>	<b>(21 150)</b>
Zmniejszenia z tytułu sprzedaży, likwidacji	-	(20 297)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	(458)
Zmniejszenia pozostałe	(168)	(395)
<b>Stan na koniec okresu</b>	<b>12 370</b>	<b>12 371</b>



### Nota 13.3 Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Stan na początek okresu	19 321	18 928
Wykorzystanie odpisów aktualizujących	(8 831)	(65)
Utworzenie odpisów aktualizujących	-	458
<b>Stan na koniec okresu</b>	<b>10 490</b>	<b>19 321</b>

Wykorzystanie odpisów w kwocie 8 831 tys. zł związane jest z zakończeniem postępowania likwidacyjnego i upadłościowego spółek, w których Grupa posiadała mniejszościowe udziały i wyksięgowaniem wartości bilansowej udziałów objętej odpisem w latach ubiegłych.

### Nota 13.4 Pozostałe aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	4 174	3 873
Pożyczki	14 260	1 396
Lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy	487 573	81 359
Pozostałe	1 225	910
	<b>507 232</b>	<b>87 538</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	4 347	19 054
Krótkoterminowe	502 885	68 484
	<b>507 232</b>	<b>87 538</b>

### Nota 14 Pozostałe aktywa

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Ubezpieczenia	16 424	14 669
Prenumeraty	1 047	655
Prace rozwojowe	-	3 044
Reklama	1 243	2 036
Odwierty	9 159	-
Pozostałe	9 400	8 389
	<b>37 273</b>	<b>28 793</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	5 226	4 675
Krótkoterminowe	32 047	24 118
	<b>37 273</b>	<b>28 793</b>

## Nota 15 Zapasy

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014* przekształcone
Wyroby gotowe	222 906	324 629
Półprodukty, produkcja w toku	146 671	205 728
Materiały	560 811	602 274
Towary	28 381	9 473
Prawa majątkowe	221 830	190 840
Pozostałe	-	10 569
<b>Zapasy ogółem, w tym</b>	<b>1 180 599</b>	<b>1 343 513</b>
<i>wartość bilansowa zapasów wykazywanych w cenie sprzedaży pomniejszonej o koszty sprzedaży</i>	<i>66 611</i>	<i>34 606</i>
<i>wartość bilansowa zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań</i>	<i>-</i>	<i>109 141</i>

\* Dane finansowe przekształcone zgodnie z informacją przedstawioną w punkcie 2.3.1 Informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014*
Zużycie materiałów i energii	5 619 255	6 143 389
Zmiana stanu produktów(+/-)	142 803	19 821
<b>Wartość zapasów ujęta jako koszt w okresie</b>	<b>5 762 058</b>	<b>6 163 210</b>

\* Dane finansowe przekształcone zgodnie z informacją przedstawioną w punkcie 2.3.1 Informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie	50 357	72 654
Odpisy wartości zapasów wykorzystane/rozwiązane w okresie	(45 088)	(68 891)
	<b>5 269</b>	<b>3 763</b>

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Wartość odpisów aktualizujących	50 432	45 163

Dokonane w 2015 roku odpisy aktualizujące wartość zapasów dotyczą wyrobów gotowych i półproduktów, materiałów, których koszt wytworzenia (cena nabycia) jest wyższy od ceny sprzedaży netto lub okres ich zalegania na magazynie był dłuższy niż rok. Zmiany wartości odpisów aktualizujących wynikają ze sprzedaży, wykorzystania lub likwidacji odpowiednich pozycji asortymentowych i są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji koszt własny sprzedaży.

## Nota 15.1 Prawa do emisji CO<sub>2</sub>

	2015	2014
Posiadane prawa do emisji CO <sub>2</sub> (ilość jednostek)		
Stan na początek okresu (jednostki posiadane)	<b>8 882 174</b>	<b>3 989 933</b>
Rozliczone	(7 883 176)	(7 943 092)
Przyznane	4 829 503	9 999 186
Zakupione	1 923 658	2 836 147
Stan na koniec okresu (jednostki posiadane i należne)	<b>7 752 159</b>	<b>8 882 174</b>
Emisja w okresie sprawozdawczym	7 892 470	7 851 644

W wyniku realizacji zadań inwestycyjnych w latach 2013-2015 Grupa otrzymała dodatkowo 492 158 dodatkowych praw do emisji CO<sub>2</sub>. Na dzień 31 grudnia 2015 roku prawa te nie zostały zapisane na rachunkach Grupy.

## Nota 16 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014* przekształcone
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	278	167
Należności z tytułu dostaw i usług - pozostałe podmioty	724 812	830 977
Należności budżetowe oprócz podatku dochodowego	242 305	303 808
Należności z tytułu umów o roboty budowlane - podmioty powiązane	-	1 070
Należności z tytułu umów o roboty budowlane - podmioty pozostałe	2 619	1 163
Udzielone zaliczki - podmioty pozostałe	88 938	75 049
Pozostałe należności - podmioty powiązane	29	2
Pozostałe należności - podmioty pozostałe	21 108	18 030
	<b>1 080 089</b>	<b>1 230 266</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	1 797	2 932
Krótkoterminowe	1 078 292	1 227 334
	<b>1 080 089</b>	<b>1 230 266</b>

\* Dane finansowe przekształcone zgodnie z informacją przedstawioną w punkcie 2.3.1 w Informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

### Odpisy aktualizujące należności

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
<b>Stan na początek okresu</b>	<b>74 324</b>	<b>78 665</b>
<b>Zwiększenia, w tym:</b>	<b>8 057</b>	<b>11 781</b>
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	6	10
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	7 055	6 024
Utworzenie odpisu aktualizującego z tytułu umów o roboty budowlane - podmioty pozostałe	573	-
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności - podmioty powiązane	15	21
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności - podmioty pozostałe	408	5 705
Zwiększenia z tytułu rozliczenia nabycia spółek	-	21
<b>Zmniejszenia, w tym:(-)</b>	<b>(18 902)</b>	<b>(16 122)</b>
Wykorzystanie odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	(32)	-
Wykorzystanie odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	(7 827)	(10 751)
Wykorzystanie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności - podmioty powiązane	(2)	(31)
Wykorzystanie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności - podmioty pozostałe	(924)	-
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	(17)	(172)
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość należności z tytułu dostaw i usług - pozostałe podmioty	(9 496)	(3 904)
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość pozostałych należności - podmioty pozostałe	(604)	(1 264)
<b>Stan na koniec okresu</b>	<b>63 479</b>	<b>74 324</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	1 856	3 622
Krótkoterminowe	61 623	70 702
	<b>63 479</b>	<b>74 324</b>

### Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług, które nie utraciły wartości

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Nieprzeterminowane	644 709	710 967
Przeterminowane do 60 dni	55 825	99 008
Przeterminowane od 60-180 dni	23 522	19 953
Przeterminowane od 180-360 dni	741	397
Przeterminowane powyżej 360 dni	293	819
	<b>725 090</b>	<b>831 144</b>

**Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych, które utraciły wartość**

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Nieprzeterminowane	1 263	2 938
Przeterminowane do 60 dni	409	2 255
Przeterminowane od 60-180 dni	1 801	1 572
Przeterminowane od 180-360 dni	1 669	2 809
Przeterminowane powyżej 360 dni	58 337	64 750
	<b>63 479</b>	<b>74 324</b>

**Struktura walutowa należności**

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014* przekształcone
PLN	647 766	709 190
EUR w przeliczeniu na PLN	295 525	323 859
USD w przeliczeniu na PLN	108 193	166 425
XOF w przeliczeniu na PLN	28 605	30 104
Pozostałe	-	688
	<b>1 080 089</b>	<b>1 230 266</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	1 797	2 932
Krótkoterminowe	1 078 292	1 227 334
	<b>1 080 089</b>	<b>1 230 266</b>

\* Dane finansowe przekształcone zgodnie z informacją przedstawioną w punkcie 2.3.1 w Informacji dodatkowej do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Odpisy aktualizujące wartość należności utworzono w związku z uprawdopodobnionym brakiem ich ściągальności. Zmiany wartości (rozwiązanie) odpisów aktualizujących wartość należności z tytułu dostaw i usług zostały ujęte w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe przychody i koszty operacyjne (należność główna) oraz przychody i koszty finansowe (odsetki).

Zarówno należności z tytułu dostaw i usług jak i należności z tytułu pozostałych podatków nie są oprocentowane.

Należności handlowe na kwotę 17 979 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 13 776 tys. zł) są przedmiotem cesji jako zabezpieczenie kredytów.

## Nota 17 Środki pieniężne

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Środki pieniężne w kasie	543	628
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (PLN)	186 064	155 909
Środki pieniężne na rachunkach walutowych (po przeliczeniu na PLN)	112 387	105 076
Lokaty bankowe terminowe do 3 miesięcy	452 637	296 346
Lokaty bankowe pozostałe	1 513	644
	<b>753 144</b>	<b>558 603</b>
<b>Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej</b>	<b>753 144</b>	<b>558 603</b>
<b>Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych</b>	<b>753 144</b>	<b>558 603</b>

Grupa na dzień 31 grudnia 2015 roku posiadała saldo środków o ograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 5 506 tys. zł (31 grudnia 2014 roku 10 213 tys. zł).

Na środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania składają się w szczególności środki zdeponowane w banku w formie oprocentowanej kaucji na zabezpieczenie realizacji otwartych akredytyw oraz blokady środków pieniężnych na rachunku bankowym.

Jednostka Dominująca w 2015 roku zwolniła zastawy rejestrowe i finansowe na niektórych rachunkach bankowych prowadzonych przez PKO BP S.A. i na rachunku prowadzonym przez Dom Maklerski PKO BP S.A. jako zabezpieczenie udzielonych kredytów. Łączna wartość środków zdeponowanych na rachunkach obciążonych tymi zastawami na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 16 282 tys. zł.

## Nota 18 Kapitał własny

### Nota 18.1 Kapitał zakładowy

#### Wartość kapitału zakładowego

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Wartość kapitału zakładowego	120 000	120 000
Wartość nominalna emisji akcji B	75 582	75 582
Wartość nominalna emisji akcji C	124 995	124 995
Wartość nominalna emisji akcji D	175 400	175 400
	<b>495 977</b>	<b>495 977</b>

#### Liczba akcji

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Ilość akcji na początek okresu (szt.)	99 195 484	99 195 484
Ilość akcji na koniec okresu (szt.)	99 195 484	99 195 484
Wartości nominalna 1 akcji (zł/akcję)	5	5

Posiadacze akcji zwykłych są uprawnieni do otrzymywania uchwalonych dywidend oraz mają prawo do jednego głosu na akcję podczas Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Wszystkie akcje uprawniają w jednakowym stopniu do majątku Jednostki Dominującej w przypadku podziału majątku.

#### Ograniczenie prawa głosu

Tak długo, jak Skarb Państwa lub podmioty zależne od Skarbu Państwa są właścicielami akcji Jednostki Dominującej uprawnionych do co najmniej jednej piątej ogólnej liczby głosów istniejących w Jednostce Dominującej, prawo głosu innych akcjonariuszy Jednostki Dominującej zostaje ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż jednej piątej ogólnej liczby głosów istniejących w Jednostce Dominującej w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia.

#### Nota 18.2 Kapitał z emisji akcji powyżej wartość nominalną

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Emisja akcji	2 445 409	2 445 409
Koszty emisji(-)	(30 713)	(30 713)
Podatek dochodowy(+/-)	3 574	3 574
	<b>2 418 270</b>	<b>2 418 270</b>

#### Nota 18.3 Kapitał z wyceny transakcji zabezpieczających

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Kapitał z tytułu pożyczek i kredytów walutowych(-/+)	65	-
	<b>65</b>	<b>-</b>

#### Nota 18.4 Dywidendy

W 2015 roku Jednostka Dominująca nie wypłacała dywidendy. W 2014 roku Jednostka Dominująca wypłaciła dywidendę w wysokości 19 839 tys. zł, co stanowi 0,20 zł na 1 akcję.

#### Nota 18.5 Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli

Tabela na następnej stronie przedstawia informację o tych spółkach zależnych Grupy, w których występuje istotny kapitał udziałowców niesprawujących kontroli. Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli, a także zyski i straty oraz inne całkowite dochody im przypadające uwzględniają udziałowców niesprawujących kontroli zarówno spółek zależnych bezpośrednio od Jednostki Dominującej, jak też ich spółek zależnych.

#### Nota 18.6 Nabycie udziałów niekontrolujących

W czerwcu 2015 roku sąd zarejestrował objęcie przez Grupę Azoty PUŁAWY za gotówkę emisji akcji Zakładów Azotowych Chorzów S.A. („ZACH”) o wartości 28 700 tys. zł. Grupa Azoty PUŁAWY zwiększyła swój udział w ZACH z 85% do 92,33%. Wartość bilansowa aktywów netto ZACH na moment rozliczenia transakcji wynosiła ok. 101 mln. zł. W grudniu 2015 roku sąd zarejestrował objęcie przez Grupę Azoty PUŁAWY za gotówkę emisji udziałów GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. („Fosfory”) o wartości 30 000 tys. zł. Grupa Azoty PUŁAWY zwiększyła swój udział z 98,43% do 99,13%. Wartość bilansowa aktywów netto Fosforów na moment rozliczenia transakcji wynosiła ok. 179 mln zł. Grupa pomniejszyła udziały niekontrolujące oraz powiększyła zyski zatrzymane o łączną kwotę 3 130 tys. zł.

W grudniu 2015 roku Grupa Azoty S.A. nabyła za gotówkę 3,2% akcji w Grupie Azoty SIARKOPOL za kwotę 12 048 tys. zł zwiększając swój udział z 85% do 88,2%. Wartość bilansowa aktywów netto Grupy Azoty SIARKOPOL na moment rozliczenia transakcji wynosiła ok. 397 625 tys. zł. Grupa pomniejszyła udziały niekontrolujące o kwotę 12 724 tys. zł oraz powiększyła zyski zatrzymane o kwotę 676 tys. zł.

Łącznie, Grupa pomniejszyła udziały niekontrolujące o kwotę 15 854 tys. zł oraz powiększyła zyski zatrzymane o kwotę 3 806 tys. zł.

**Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli**

	<b>Grupa Kapitałowa Grupa Azoty POLICE</b>	<b>Grupa Kapitałowa Grupa Azoty PUŁAWY</b>	<b>Grupa Kapitałowa Grupa Azoty ZAK</b>	<b>Grupa Azoty SIARKOPOL</b>	<b>Pozostałe indywidualnie nieistotne podmioty zależne</b>	<b>Razem</b>
<b>31 grudnia 2015 roku</b>						
Procentowy udział w kapitale własnym udziałowców niesprawujących kontroli	34,0%	4,02%	6,52%	11,80%	20,31%	
Aktywa trwałe	1 548 743	2 704 120	1 339 132	262 691		
Aktywa obrotowe	653 593	1 634 176	484 886	215 958		
Zobowiązania długoterminowe	(392 705)	(236 786)	(279 410)	(37 919)		
Zobowiązania krótkoterminowe	(551 816)	(581 247)	(344 756)	(36 542)		
<b>Aktywa netto</b>	<b>1 257 815</b>	<b>3 520 263</b>	<b>1 199 852</b>	<b>404 188</b>		
<b>Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli</b>	<b>489 554</b>	<b>149 822</b>	<b>78 189</b>	<b>47 343</b>	<b>4 025</b>	<b>768 933</b>
Przychody ze sprzedaży	2 741 689	3 809 343	1 820 116	302 621		
Zysk netto	175 381	392 235	125 564	18 260		
Inne całkowite dochody	(2 115)	(2 384)	(627)	(727)		
<b>Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem</b>	<b>173 266</b>	<b>389 851</b>	<b>124 937</b>	<b>17 533</b>		
<b>Zysk netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli</b>	<b>58 319</b>	<b>12 974</b>	<b>8 129</b>	<b>2 155</b>	<b>772</b>	<b>82 349</b>
<b>Inne całkowite dochody przypadające na udziałowców niesprawujących kontroli</b>	<b>(1 008)</b>	<b>(83)</b>	<b>(41)</b>	<b>(86)</b>	<b>135</b>	<b>(1 083)</b>
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	360 551	690 278	285 278	58 489		
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(317 577)	(641 202)	(205 510)	(26 223)		
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	(2 583)	(116 261)	27 166	(11 342)		
<b>Przepływy pieniężne netto, razem</b>	<b>40 391</b>	<b>(67 185)</b>	<b>106 934</b>	<b>20 924</b>		
<b>Dywidenda przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli</b>	<b>14 280</b>	<b>5 411</b>	<b>3 829</b>	<b>1 650</b>	<b>406</b>	<b>25 576</b>



	Grupa Kapitałowa Grupa Azoty POLICE	Grupa Kapitałowa Grupa Azoty PUŁAWY	Grupa Kapitałowa Grupa Azoty ZAK	Grupa Azoty SIARKOPOL	Pozostałe indywidualnie nieistotne podmioty zależne	Razem
<b>31 grudnia 2014 roku</b>						
Procentowy udział w kapitale własnym udziałowców niesprawujących kontroli	34,00%	4,02%	6,52%	15,00%		
Aktywa trwałe	1 379 416	2 699 333	1 133 103	309 139		
Aktywa obrotowe	704 606	1 379 360	502 513	165 410		
Zobowiązania długoterminowe	(291 738)	(221 473)	(150 469)	(44 417)		
Zobowiązania krótkoterminowe	(665 735)	(592 421)	(351 510)	(32 477)		
<b>Aktywa netto</b>	<b>1 126 549</b>	<b>3 264 799</b>	<b>1 133 637</b>	<b>397 655</b>		
<b>Kapitał udziałowców niesprawujących kontroli</b>	<b>446 523</b>	<b>145 472</b>	<b>73 930</b>	<b>59 648</b>	<b>3 524</b>	<b>729 097</b>
Przychody ze sprzedaży	2 412 443	3 654 580	2 060 378	257 122		
Zysk netto	69 083	165 672	77 555	1 122		
Inne całkowite dochody	3 158	(5 329)	(3 187)	(4 257)		
<b>Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem</b>	<b>72 241</b>	<b>160 343</b>	<b>74 368</b>	<b>(3 135)</b>		
<b>Zysk netto przypadający na udziałowców niesprawujących kontroli</b>	<b>21 510</b>	<b>6 421</b>	<b>5 077</b>	<b>168</b>	<b>529</b>	<b>33 705</b>
<b>Inne całkowite dochody przypadające na udziałowców niesprawujących kontroli</b>	<b>2 959</b>	<b>(533)</b>	<b>(208)</b>	<b>(639)</b>	<b>(65)</b>	<b>1 514</b>
Przeptywy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	204 522	307 824	175 088	46 242		
Przeptywy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	(197 383)	(189 729)	(120 115)	(47 431)		
Przeptywy środków pieniężnych z działalności finansowej	(34 575)	(225 670)	(96 076)	(15 236)		
<b>Przeptywy pieniężne netto, razem</b>	<b>(27 436)</b>	<b>(107 575)</b>	<b>(41 103)</b>	<b>(16 425)</b>		
<b>Dywidenda przypadająca na udziałowców niesprawujących kontroli</b>	<b>7 905</b>	<b>12</b>	<b>2 751</b>	<b>2 252</b>	<b>1 022</b>	<b>13 942</b>

## Nota 19 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Kredyty	1 017 375	655 911
Pożyczki	148 955	330 280
	<b>1 166 330</b>	<b>986 191</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	1 047 450	476 932
Krótkoterminowe	118 880	509 259
	<b>1 166 330</b>	<b>986 191</b>

### Zapadalność kredytów i pożyczek oraz struktura walutowa

Na dzień 31 grudnia 2015 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy		do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
		w walucie	w PLN				
PLN	zmienna	893 368	893 368	39 699	25 641	784 210	43 818
EUR	zmienna/stała	64 130	272 962	55 181	-	80 804	136 977
		<b>1 166 330</b>	<b>94 880</b>	<b>94 880</b>	<b>25 641</b>	<b>865 014</b>	<b>180 795</b>

Na dzień 31 grudnia 2014 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy		do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
		w walucie	w PLN				
PLN	zmienna	931 374	931 374	502 283	177 484	217 603	34 004
EUR	zmienna	9 122	38 882	1 550	35 629	1 703	-
USD	zmienna	4 543	15 935	5 426	5 426	5 083	-
		<b>986 191</b>	<b>509 259</b>	<b>509 259</b>	<b>218 539</b>	<b>224 389</b>	<b>34 004</b>

Grupa opiera swoje finansowanie o zmienne i stałe stopy procentowe. W zależności od waluty finansowania oprocentowanie wg stóp zmiennych oparte jest o WIBOR lub EURIBOR.

Grupa, zgodnie z wdrożonym, scentralizowanym modelem finansowania zawarła w 2015 roku pakiet długoterminowych umów kredytowych na łączną kwotę 2 200 mln zł, przeznaczonych na refinansowanie dotychczasowych kredytów i pożyczek oraz sfinansowania zamierzeń inwestycyjnych i pozostałych celów określonych w długoterminowej Strategii, w tym:

- kredyt odnawialny w kwocie 1 500 mln zł, udzielony przez konsorcjum banków PKO BP, BGK, BZ WBK oraz ING BŚK na okres 5 lat,
- kredyt terminowy w kwocie 550 mln zł udzielony przez EBI na okres 10 lat oraz
- kredyt terminowy w kwocie 150 mln zł udzielony przez EBOIR na okres 10 lat.

Grupa korzysta ponadto z parasolowych umów kredytowych zawartych z PKO BP przez Jednostkę Dominującą jako agenta uprawnionego do alokacji sublimitów oraz spółki z Grupy jako kredytobiorców, w tym z:

- kredytu w rachunku bieżącym w kwocie 302 mln zł, powiązanego ze strukturą cash-poolingu wirtualnego oraz
- kredytu w formie limitu kredytu wielocelowego w kwocie 237 mln zł.

Uzupełniająco Grupa korzysta z umów kredytów i pożyczek zawartych przez spółki zależne.

Na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa dysponuje wolnymi limitami kredytowymi wynikającymi z wyżej wymienionych umów w wysokości ok. 1 934 mln zł.

### Zabezpieczenia kredytów i pożyczek

W 2015 roku w ramach wdrożenia scentralizowanego modelu finansowania Grupa uzyskała zwolnienia zabezpieczeń ustanowionych wcześniej na składnikach aktywów trwałych, w tym zastawów na posiadanych akcjach spółek Grupa Azoty PUŁAWY, Grupa Azoty POLICE, a także hipotek i zastawów ustanowionych na składnikach aktywów trwałych Grupy.

Pakiet umów o finansowanie Grupy został zabezpieczony w formie zharmonizowanych ze sobą poręczeń i gwarancji udzielonych przez wybrane spółki zależne, tj. Grupę Azoty PUŁAWY, Grupę Azoty POLICE oraz Grupę Azoty ZAK, tj. każda z wyżej wymienionych spółek udzieliła poręczeń/gwarancji do 1/3 ze 120% kwoty poszczególnych umów kredytowych, w tym:

- kredyt odnawialny w kwocie 1.500 mln zł (łącznie poręczenia do kwoty 1 800 mln zł),
- kredyt w rachunku bieżącym z PKO BP w kwocie 302 mln zł (łącznie poręczenia do kwoty 362,4 mln zł),
- limit kredytu wielocelowego z PKO BP w kwocie 237 mln zł (łącznie poręczenia do kwoty 284,4 mln zł),
- kredyt z EBI w kwocie 550 mln zł (łącznie gwarancje do kwoty 660 mln zł),
- kredyt z EBOIR w kwocie 150 mln zł (łącznie gwarancje do kwoty 180 mln zł).

### Nota 20 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych	110 781	104 056
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	209 311	199 328
Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS dla emerytów	14 284	14 290
Pozostałe zobowiązania	25 759	25 239
	<b>360 135</b>	<b>342 913</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	326 968	312 419
Krótkoterminowe	33 167	30 494
	<b>360 135</b>	<b>342 913</b>

### Zmiany zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
<b>Stan na początek okresu</b>	<b>143 585</b>	<b>115 027</b>
Koszty bieżącego zatrudnienia(+)	6 671	5 268
Koszty odsetek(+)	4 011	4 597
Przeszacowanie zobowiązania/aktywa netto z tytułu programu określonych świadczeń, wynikające z:	6 987	23 542
- zmian szacunków demograficznych(+/-)	7 056	5 538
- zmian szacunków finansowych(+/-)	(69)	18 004
Koszty przeszłego zatrudnienia(+/-)	-	1 779
Wpływ zmian kursów wymiany walut(+/-)	(1)	2
Wypłacone świadczenia(-)	(10 429)	(6 630)
<b>Stan na koniec okresu</b>	<b>150 824</b>	<b>143 585</b>

### Zmiany zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
<b>Stan na początek okresu</b>	<b>199 328</b>	<b>173 594</b>
Koszty bieżącego zatrudnienia(+)	10 209	8 802
Koszty odsetek(+)	5 655	6 942
Zyski i straty aktuarialne rozpoznane w zysku lub stracie okresu(+/-)	12 888	27 697
Wypłacone świadczenia(-)	(18 769)	(17 707)
<b>Stan na koniec okresu</b>	<b>209 311</b>	<b>199 328</b>

### Podstawowe szacunki aktuarialne

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Stopa dyskontowa	3,0%	3,0%
Przyszły wzrost minimalnego wynagrodzenia	4,0%	4,0%
Przyszły wzrost przeciętnego wynagrodzenia	3,0%	3,0%

### Nota 21 Rezerwy

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Rezerwa na sprawy sądowe	4 313	4 192
Rezerwa na ochronę środowiska, w tym: rekultywacja	99 849	109 866
Rezerwa na wyburzenia elektrolizy rtęciowej	7 479	7 613
Rezerwy na gwarancje, poręczenia	3 999	1 886
Rezerwa na bonusy, upusty	4 936	3 373
Rezerwa na prawa do emisji CO <sub>2</sub>	222 864	171 370
Pozostałe rezerwy, w tym:	30 747	26 238
rezerwa na porządkowanie nieruchomości	12 210	13 325
rezerwa na wyburzenia	525	525
pozostałe	18 012	12 388
	<b>374 187</b>	<b>324 538</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	100 740	113 106
Krótkoterminowe	273 447	211 432
	<b>374 187</b>	<b>324 538</b>

Przy wyliczaniu wartości bieżącej rezerw długoterminowych zastosowano realną, wolną od ryzyka stopę dyskonta w wysokości 2,0% (2014 rok: 2,0%) lub odpowiadającą im stopę nominalną.

### Rezerwa na ochronę środowiska

#### *Jednostka Dominująca*

#### Rezerwa na ochronę środowiska

W związku ze stwierdzonym, w wyniku przeprowadzonych badań, zanieczyszczeniem należących do Spółki terenów oraz dwóch hal wydziału elektrolizy substancjami chemicznymi (głównie rtęcią), utworzono rezerwę na rekultywację tych terenów oraz na koszty obniżenia zawartości rtęci w murach tych budynków.

Dokonując szacunku kwoty rezerwy przyjęto założenie, że prace rekultywacyjne zostaną przeprowadzone do roku 2031. Rezerwę na rekultywację terenów oszacowano w wysokości

bezpośrednich kosztów wybrania zanieczyszczonego gruntu, transportu na składowisko oraz opłat środowiskowych za złożenie odpadów na składowisko. Szacunków dokonano biorąc pod uwagę wielkość terenu zanieczyszczonego, głębokość występowania skażenia oraz szacowany stopień zanieczyszczenia gruntów. Rezerwę na oczyszczenie hal oszacowano w wysokości kosztów niezbędnych do oczyszczenia murów w takim stopniu, aby ilość rtęci nie przekraczała poziomów dopuszczalnych, dzięki czemu gruz z późniejszego wyburzenia obiektów będzie można składować jako odpady obojętne i inne niż niebezpieczne.

Wartość bieżąca rezerwy na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 16 126 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 16 075 tys. zł).

W 2015 roku jednostka poniosła wydatki związane z rekultywacją w kwocie 218 tys. zł (w 2014 roku: 0 zł).

#### **Grupa Kapitałowa Grupa Azoty PUŁAWY**

Rezerwy te obejmują głównie:

- rezerwę na zobowiązania związane z rekultywacją i monitoringiem składowisk odpadów,
- rezerwę na zobowiązania związane z wycofaniem z używania wyrobów zawierających azbest,
- rezerwę na zobowiązania związane z opróżnieniem instalacji produkcyjnych i zbiorników oraz zagospodarowaniem usuniętych odpadów.

Dla rezerwy dotyczącej rekultywacji składowiska odpadów w Grupie Azoty PUŁAWY przyjęto 22,5 letni okres dalszego użytkowania oraz 30 letni monitorowania zamkniętego składowiska odpadów, natomiast w GZNF „Fosfory” około 24 letni okres monitorowania zamkniętego składowiska w Wiślince. Obowiązek rekultywacji i monitorowania wynika z przepisów prawa. Kwota tej rezerwy wynosi 5 728 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 10 408 tys. zł). W 2015 roku rozwiązano część rezerwy dotyczącej składowiska w Wiślince w kwocie 4 139 tys. zł. Spółka zrezygnowała z ochrony realizowanej przez firmę zewnętrzną na rzecz zastosowania elektronicznego systemu sygnalizacji.

Dla rezerwy dotyczącej wycofania z używania wyrobów zawierających azbest w Grupie Azoty PUŁAWY przyjęto proporcjonalne ponoszenie kosztów w 16,5 letnim okresie ich wycofywania, natomiast w GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. przyjęto, że proces usuwania azbestu zostanie zakończony w 2018 roku. Obowiązek wycofania z używania wyrobów zawierających azbest wynika z przepisów prawa.

Dla rezerwy dotyczącej opróżnienia instalacji produkcyjnych i zagospodarowania usuniętych odpadów przyjęto 22,5 letni okres dalszego użytkowania instalacji. Obowiązek opróżnienia instalacji produkcyjnych i zagospodarowania usuniętych odpadów wynika z przepisów prawa. Łączna wartość tych rezerw wynosi 1 684 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 1 602 tys. zł).

#### **Grupa Kapitałowa Grupa Azoty POLICE**

Rezerwa na rekultywację została utworzona na pokrycie przyszłych kosztów rekultywacji, monitoringu i ochrony wód powierzchniowych dla składowisk siarczanu żelaza i fosfogipsu. Wartość rezerwy wynika z przewidywanych kosztów do poniesienia po zamknięciu składowisk z uwzględnieniem czasu, jaki upłynie od rozpoczęcia eksploatacji składowisk do dnia jej zakończenia. Na dzień 31 grudnia 2015 roku wysokość rezerwy wynosi 32 372 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 32 418 tys. zł).

Rezerwa na czyszczenie instalacji z substancji chemicznych została utworzona na podjęcie działań w przypadku zakończenia eksploatacji poszczególnych instalacji produkcyjnych. Wartość rezerwy została oszacowana na podstawie kosztorysów sporządzonych przez poszczególne zakłady produkcyjne, osobno dla każdej linii produkcyjnej. Kwota rezerwy wynosi 3 338 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 4 578 tys. zł).

Rezerwa na zbiorniki oczyszczalni została utworzona na opróżnienie dwóch zbiorników ziemnych osadu, znajdujących się na terenie zakładowej oczyszczalni ścieków. Osady z czyszczenia zbiorników przeznaczone będą w całości do rekultywacji terenu składowiska fosfogipsu pozostałego do zrehabilitowania po zakończeniu ewakuacji fosfogipsu. Wartość rezerwy oszacowano na podstawie wyceny prac związanych z wydobyciem i transportem osadów. Kwota rezerwy wynosi

10 528 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 10 533 tys. zł). W 2015 roku wykorzystano rezerwy na kwotę 1 373 tys. zł.

#### **Grupa Kapitałowa Grupa Azoty KĘDZIERZYN** **Rekultywacja terenów zanieczyszczonych substancjami chemicznymi**

Na podstawie wyników badań jakości gruntów stwierdzono, iż zostały przekroczone dopuszczalne wartości zanieczyszczeń niektórymi substancjami chemicznymi. W myśl obowiązującego prawa w zakresie ochrony środowiska, grunty na terenach, na których stwierdzono przekroczenie należy poddać rekultywacji w celu doprowadzenia do wymaganych standardów. W 2015 roku dokonano aktualizacji szacunków rezerw na rekultywację terenów na podstawie raportu sporządzonego przez Ramboll Environ. Dokonując szacunku kwoty rezerwy na rekultywację terenów zanieczyszczonych substancjami chemicznymi przyjęto założenie, że prace rekultywacyjne zostaną przeprowadzone do 2030 roku (założenie niezmienione od 2014 roku). Wartość rezerwy na rekultywację terenów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 11 894 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 16 661 tys. zł). Spadek wartości rezerwy wynika głównie z niższych niż zakładano wcześniej szacunków kosztów niezbędnych do poniesienia w związku z rekultywacją.

Spółka utworzyła rezerwę na składowiska osadów ściekowych. Przyjęto założenie, że prace rekultywacyjne zostaną zakończone w 2016 roku. Wartość bieżąca rezerwy na rekultywację składowisk osadów ściekowych wynosi 4 380 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 4 133 tys. zł). W 2015 roku utworzono rezerwę na kwotę 2 984 tys. zł w związku ze zwiększeniem zakresu prac oraz wykorzystano na kwotę 2 728 tys. zł.

#### **Rezerwa na likwidację Wytwórni Wyrobów Elektrolizy Rtęciowej**

W związku z podjęciem decyzji o likwidacji budynku Wytwórni Wyrobów Elektrolizy Rtęciowej, utworzono rezerwę na koszty likwidacji nieruchomości. Dokonując szacunku kwoty rezerwy na likwidację Wytwórni Wyrobów Elektrolizy Rtęciowej przyjęto założenie, że zakończenie prac rekultywacyjnych nastąpi do końca 2031 roku. Wartość rezerwy oszacowano uwzględniając koszty wyburzeń budynków i budowli oraz koszty składowania odpadów na składowiskach. W 2015 roku poniesiono wydatki w kwocie 260 tys. zł (w 2014 roku: 421 tys. zł).

#### **Rezerwa na prawa do emisji CO<sub>2</sub>**

Rezerwa utworzona jest na zobowiązania wynikające z emisji zanieczyszczeń do powietrza, które są wyceniane jako iloczyn ilości praw niezbędnych do umorzenia w związku z dokonaną emisją oraz jednostkowego kosztu praw do emisji posiadanych przez Grupę oraz należnych na dzień bilansowy. Grupa jest zobowiązana do umorzenia odpowiedniej ilości praw do emisji do końca kwietnia kolejnego roku.

Informacje o ilości posiadanych i należnych praw do emisji oraz ilości emisji zostały przedstawione w nocie 15.1. W celu zabezpieczenia ilości jednostek emisji potrzebnych do rozliczenia za 2015 rok spółki z Grupy nabywały uprawnienia w ciągu 2015 roku oraz dokonywały transakcji zakupu praw na rynku terminowym z realizacją przed końcem kwietnia 2016 roku.

## Zmiana stanu rezerw

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska w tym: rekultywacja	Rezerwa na wyburzenia elektrolizy rtęciowej	Rezerwy na gwarancje, poręczenia	Rezerwa bonusy, upusty	Rezerwa na prawa do emisji CO <sub>2</sub>	Pozostałe rezerwy	Razem
<b>Stan na 01.01.2015 roku</b>	<b>4 192</b>	<b>109 866</b>	<b>7 613</b>	<b>1 886</b>	<b>3 373</b>	<b>171 370</b>	<b>26 238</b>	<b>324 538</b>
<b>Zwiększenia, w tym:</b>	<b>3 602</b>	<b>6 366</b>	<b>127</b>	<b>2 113</b>	<b>12 156</b>	<b>223 765</b>	<b>12 307</b>	<b>260 436</b>
Zwiększenia z tytułu utworzenia	3 593	4 903	127	2 113	12 156	223 765	12 307	258 964
Zwiększenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	1 463	-	-	-	-	-	1 463
Różnice kursowe z przeliczenia	9	-	-	-	-	-	-	9
<b>Zmniejszenia, w tym:(-)</b>	<b>(3 481)</b>	<b>(16 383)</b>	<b>(261)</b>		<b>(10 593)</b>	<b>(172 271)</b>	<b>(7 798)</b>	<b>(210 787)</b>
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(148)	(11 705)	-	-	(4 906)	-	(6 084)	(22 843)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	(3 333)	(4 678)	(261)	-	(5 687)	(172 271)	(1 714)	(187 944)
<b>Stan na 31.12.2015 roku</b>	<b>4 313</b>	<b>99 849</b>	<b>7 479</b>	<b>3 999</b>	<b>4 936</b>	<b>222 864</b>	<b>30 747</b>	<b>374 187</b>

	Rezerwa na sprawy sądowe	Rezerwa na ochronę środowiska w tym: rekultywacja	Rezerwa na wyburzenia elektrolizy rtęciowej	Rezerwy na gwarancje, poręczenia	Rezerwa bonusy, upusty	Rezerwa na prawa do emisji CO <sub>2</sub>	Pozostałe rezerwy	Razem
<b>Stan na 01.01.2014 roku</b>	<b>5 846</b>	<b>115 064</b>	<b>6 870</b>	<b>2 304</b>	<b>3 440</b>	<b>167 122</b>	<b>32 536</b>	<b>333 182</b>
<b>Zwiększenia, w tym:</b>	<b>829</b>	<b>12 883</b>	<b>1 040</b>	<b>332</b>	<b>6 270</b>	<b>173 439</b>	<b>6 258</b>	<b>201 051</b>
Zwiększenia z tytułu utworzenia	796	9 933	1 040	279	6 270	173 439	6 179	197 936
Różnice kursowe z przeliczenia	33	-	-	53	-	-	78	164
Zwiększenia pozostałe	-	2 950	-	-	-	-	1	2 951
<b>Zmniejszenia, w tym:(-)</b>	<b>(2 483)</b>	<b>(18 081)</b>	<b>(297)</b>	<b>(750)</b>	<b>(6 337)</b>	<b>(169 191)</b>	<b>(12 556)</b>	<b>(209 695)</b>
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(1 859)	(16 863)	(297)	(737)	(706)	(288)	(8 309)	(29 059)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	(624)	(1 218)	-	(13)	(5 631)	(168 903)	(4 247)	(180 636)
<b>Stan na 31.12.2014 roku</b>	<b>4 192</b>	<b>109 866</b>	<b>7 613</b>	<b>1 886</b>	<b>3 373</b>	<b>171 370</b>	<b>26 238</b>	<b>324 538</b>

## Nota 22 Dotacje

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Dotacje rządowe	4 483	3 465
Dotacje unijne	35 684	34 348
Dotacje pozostałe	11 960	5 162
	<b>52 127</b>	<b>42 975</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	47 036	39 993
Krótkoterminowe	5 091	2 982
	<b>52 127</b>	<b>42 975</b>

W 2015 roku Grupa otrzymała i rozliczyła dotacje z tytułu darmowych praw do emisji CO<sub>2</sub> w wysokości 140 638 tys. zł (w 2014 roku: 66 193 tys. zł) oraz Jednostka Dominująca otrzymała 1 170 tys. zł dofinansowania na realizację instalacji oczyszczania spalin.

## Nota 23 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	3 472	6 244
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	795 403	810 173
Zobowiązania budżetowe oprócz podatku dochodowego	139 360	134 746
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	45 349	42 412
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych - podmioty powiązane	1	1
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych - podmioty pozostałe	109 250	101 727
Zaliczki na dostawy - podmioty powiązane	663	-
Zaliczki na dostawy - podmioty pozostałe	12 694	9 380
Rezerwa na nagrody dla pracowników	81 951	69 732
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	34 409	31 830
Rezerwa na koszty związane ze sprzedażą licencji	1 960	2 036
Rezerwa na energię odnawialną	9 199	7 663
Rezerwa na niezafakturowane koszty	40 950	59 354
Pozostałe rezerwy pracownicze	4 526	2 328
Pozostałe rezerwy kosztowe	44 852	52 843
Pozostałe zobowiązania - podmioty powiązane	211	7
Pozostałe zobowiązania - podmioty pozostałe	23 949	96 575
	<b>1 348 199</b>	<b>1 427 051</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	972	1 498
Krótkoterminowe	1 347 227	1 425 553
	<b>1 348 199</b>	<b>1 427 051</b>



#### Analiza wiekowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Nieprzeterminowane	768 985	752 275
Przeterminowane do 60 dni	29 135	21 776
Przeterminowane od 60-180 dni	37	41 859
Przeterminowane od 180-360 dni	196	447
Przeterminowane powyżej 360 dni	522	60
	<b>798 875</b>	<b>816 417</b>

#### Struktura walutowa zobowiązań

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
PLN	1 062 502	1 035 446
EUR w przeliczeniu na PLN	213 147	256 404
USD w przeliczeniu na PLN	44 830	117 843
XOF w przeliczeniu na PLN	26 727	17 123
Pozostałe	993	235
	<b>1 348 199</b>	<b>1 427 051</b>

#### Nota 24 Pozostałe zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	27 050	28 648
Zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	986	1 163
Zobowiązania z tytułu dyskonta wierzytelności	45 731	68 940
Pozostałe zobowiązania finansowe	3	829
	<b>73 770</b>	<b>99 580</b>
Przypadające na:		
Długoterminowe	16 112	20 205
Krótkoterminowe	57 658	79 375
	<b>73 770</b>	<b>99 580</b>

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

	31 grudnia 2015 roku			31 grudnia 2014 roku		
	Minimalne płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Kapitał	Minimalne płatności z tytułu leasingu	Odsetki	Kapitał
Do roku	12 378	1 440	10 938	10 589	1 336	9 253
1 do 3 lat	12 689	1 520	11 169	14 877	1 308	13 569
3 do 5 lat	1 692	352	1 340	2 271	315	1 956
Powyżej 5 lat	7 799	4 196	3 603	7 940	4 070	3 870
	<b>34 558</b>	<b>7 508</b>	<b>27 050</b>	<b>35 677</b>	<b>7 029</b>	<b>28 648</b>

## Nota 25 Przychody przyszłych okresów

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Należne upusty	119	245
Pozostałe	1 227	2 077
	<b>1 346</b>	<b>2 322</b>
Krótkoterminowe	1 346	2 322
	<b>1 346</b>	<b>2 322</b>

## Nota 26 Instrumenty finansowe

### Nota 26.1 Zarządzanie kapitałami

Podstawowym założeniem polityki Grupy w zakresie zarządzania kapitałami jest utrzymanie silnej bazy kapitałowej, która będzie podstawą zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku i która zapewni przyszły rozwój Grupy. Grupa monitoruje zmiany w akcjonariacie, wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań.

Grupa zarządza kapitałem, aby zagwarantować zdolność do kontynuacji działalności przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy dzięki optymalnej relacji zadłużenia do kapitału własnego.

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zobowiązania, na które składają się kredyty i pożyczki ujawnione w nocie 19, pozostałe zobowiązania finansowe ujawnione w nocie 24 oraz kapitał własny (w tym wyemitowane akcje, kapitały rezerwowe, kapitał z aktualizacji wyceny i zysk zatrzymany) ujawniony w nocie 18.

Jednostka Dominująca jako spółka akcyjna podlega regulacji wynikającej z art. 396. § 1 Kodeksu spółek handlowych, który wymaga przekazania na kapitał zapasowy spółki akcyjnej co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego.

### Nota 26.2 Kategorie instrumentów finansowych

#### Klasyfikacja instrumentów finansowych

##### Aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	4 174	3 873
Pożyczki i należności	1 248 060	932 007
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	753 144	558 603
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	13 204	13 205
	<b>2 018 582</b>	<b>1 507 688</b>
<b>Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:</b>		
Inwestycje dostępne do sprzedaży	12 370	12 371
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	745 837	849 176
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	753 144	558 603
Pozostałe aktywa finansowe	507 231	87 538
	<b>2 018 582</b>	<b>1 507 688</b>

## Zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	986	1 163
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	2 216 749	2 141 747
	<b>2 217 735</b>	<b>2 142 910</b>
<b>Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:</b>		
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	1 047 450	476 932
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	118 880	509 259
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	977 635	1 057 139
Pozostałe zobowiązania finansowe	73 770	99 580
	<b>2 217 735</b>	<b>2 142 910</b>

## Zyski/straty dotyczące poszczególnych kategorii(+/-)

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
<b>Aktywa finansowe</b>		
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	396	3 511
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	4 472	2 912
<b>Zobowiązania finansowe</b>		
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	78	(286)
	<b>4 946</b>	<b>6 137</b>

Powyższe zestawienie nie obejmuje zysków i strat z tytułu odsetek oraz różnic kursowych.

W uzupełnieniu danych finansowych informujemy, że:

- Grupa Kapitałowa nie posiada aktywów finansowych zaprezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2014 roku, których warunki zostały renegecjonowane,
- oprócz odpisów aktualizujących wartość należności opisanych w nocie 16 Grupa Kapitałowa nie tworzyła innych odpisów,
- w Grupie Kapitałowej w roku 2015 i 2014 wystąpiły przypadki przekwalifikowania składników aktywów finansowych, wynikające z terminu ich zapadalności na dzień bilansowy,
- w 2015 roku i w 2014 roku Grupa Kapitałowa nie emitowała instrumentów zawierających składnik zobowiązaniowy i składnik kapitałowy a także mieszczących w sobie złożenie cech wbudowanych instrumentów pochodnych, których wartości są współzależne,
- w 2015 roku i 2014 roku Grupa Kapitałowa nie przejmowała w posiadanie ustanowionego na jej rzecz zabezpieczenia.

## Nota 26.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Ryzyko finansowe, na które narażona jest Grupa Azoty obejmuje ryzyka: kredytowe, płynności oraz rynkowe (obejmujące przede wszystkim ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej). Ryzyka te powstają w normalnym toku działalności Grupy Azoty. Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Grupie Azoty jest zminimalizowanie wpływu czynników rynkowych, takich jak kursy walutowe i stopy procentowe, na zatwierdzone w budżecie Grupy Azoty na dany rok podstawowe parametry finansowe (wynik finansowy, wielkość przepływów pieniężnych) z wykorzystaniem hedgingu naturalnego i instrumentów pochodnych.

### Nota 26.3.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Grupę strat finansowych na skutek niewypelnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich

kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe w Grupie dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług, krótkoterminowych lokat bankowych oraz środków na rachunku objętych cash-poolingiem.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe:

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	4 174	3 873
Pożyczki i należności	1 248 060	932 007
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	753 144	558 603
	<b>2 005 378</b>	<b>1 494 483</b>

#### Należności z tytułu dostaw i usług

Struktura ryzyka kredytowego należności z tytułu dostaw i usług według grup produktów w Grupie jest przedstawiona w poniższej tabeli.

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Segment Nawozy-Agro	258 432	296 395
Segment Tworzywa	188 751	226 554
Segment Chemia	217 604	222 155
Segment Energetyka	24 957	18 212
Segment Pozostałe	35 346	67 828
	<b>725 090</b>	<b>831 144</b>

Należności Grupy Azoty z tytułu dostaw i usług, stanowiące ponad 61 % łącznych należności z tytułu dostaw i usług Grupy od jednostek niepowiązanych (31 grudnia 2014 roku: 59 %), są objęte ochroną w ramach polis ubezpieczenia kredytu kupieckiego, które ograniczają ryzyko kredytowe do poziomu udziału własnego w szkodzie (5 % do 10 % wartości ubezpieczonych należności). Polisy te zapewniają bieżący monitoring sytuacji finansowej kontrahentów oraz ich windykację w uzasadnionych przypadkach, natomiast z chwilą faktycznej lub prawnej niewypłacalności kontrahenta, wypłatę odszkodowania w wysokości od 90 % do 95 % kwoty należności objętych ubezpieczeniem. Ponadto ponad 11 % należności z tytułu dostaw i usług Grupy Azoty od jednostek niepowiązanych (31 grudnia 2014 roku: 14 %), jest zabezpieczone akredytywami, gwarancjami, które są wyłączone z ubezpieczenia, a dodatkowo 5% jest zabezpieczone hipotekami i zastawami.

Grupa Azoty prowadzi jednolitą politykę zarządzania ryzykiem kredytowym, dokonując bieżącej oceny zdolności kredytowej odbiorców wraz z ich stałym monitoringiem, wykorzystując do tego raporty wywiadowni gospodarczych, rejestry dłużników oraz historię kredytową, a w uzasadnionych przypadkach wymaga stosownych zabezpieczeń. Grupa Azoty udziela odroczonego terminu płatności do wartości rynkowej ustanowionego przez kontrahentów zabezpieczenia, co dotyczy przede wszystkim kontrahentów krajowych z segmentu nawozów.

Kontrahenci, w stosunku do których Grupa nie posiada pozytywnej historii współpracy lub sprzedaż następuje sporadycznie, a nie jest możliwe uzyskanie dla nich ubezpieczonego limitu kredytowego, dokonują zakupów w formie przedpłaty. Natomiast limit kredytu kupieckiego jest przyznawany kontrahentom w pierwszej kolejności na podstawie decyzji towarzystwa ubezpieczeniowego oraz uzupełniająco w oparciu o pozytywną historię współpracy i zdolność kredytową, określaną na podstawie raportów wywiadowni gospodarczych, sprawozdań finansowych oraz historii płatniczej klienta.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe zdefiniowana jest jako całość nierozliczonych należności, które są na bieżąco monitorowane przez wewnętrzne służby finansowe Grupy (indywidualnie w stosunku do każdego klienta), a w przypadku należności objętych ubezpieczeniem, równocześnie przez analityków ryzyka kredytowego towarzystw ubezpieczeniowych. Uwzględniając obowiązujące w Grupie procedury oraz zdywersyfikowany portfel klientów ocenia się, że koncentracja ryzyka kredytowego nie jest znacząca.

Około 53 % (31 grudnia 2014 roku: 46%) to należności z tytułu dostaw i usług od odbiorców krajowych, natomiast pozostałe 47 % (31 grudnia 2014 roku: 54%) salda należności to należności Grupy Azoty od klientów mających siedzibę poza Polską.

Obroty Grupy Azoty koncentrują się w trzech głównych segmentach, związanych z profilem działalności. Największy udział w należnościach z tytułu dostaw i usług Grupy mają należności odbiorców z Segmentu Nawozy-Agro 35,6% (31 grudnia 2014 roku: 35,6%), Chemia 30% (31 grudnia 2014 roku: 26,7%) oraz Tworzyw 26% (31 grudnia 2014 roku: 27,3%). W segmentach Tworzyw oraz Chemii przeważają odbiorcy zagraniczni, do których sprzedaż odbywa się z odroczonym terminem płatności, w większości w ramach ubezpieczonych limitów kredytowych, a w pozostałych przypadkach w ramach otwartych akredytyw i gwarancji. Natomiast w grupie odbiorców z Segmentu Nawozy-Agro przeważają odbiorcy krajowi, do których sprzedaż w przypadku kontrahentów o sprawdzonej wiarygodności kredytowej, odbywa się z odroczonym terminem płatności w ramach ubezpieczonych limitów kredytowych lub ustanowionych zabezpieczeń, a w pozostałych przypadkach w formie przedpłat.

#### Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług, które nie utraciły wartości

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Przeterminowane do 60 dni	55 824	99 008
Przeterminowane od 60-180 dni	23 523	19 953
Przeterminowane od 180-360 dni	741	397
Przeterminowane powyżej 360 dni	293	819
	<b>80 381</b>	<b>120 177</b>

Zmianę stanu odpisów aktualizujących należności przedstawia nota nr 16.

#### Środki pieniężne i lokaty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są lokowane w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności finansowej, których współczynniki wypłacalności są utrzymywane na bezpiecznym poziomie. Nadwyżka krajowych środków pieniężnych jest utrzymywana w pierwszej kolejności na rachunkach technicznych, powiązanych z ujemnymi saldami kredytów w rachunku bieżącym spółek z Grupy Azoty w ramach usługi cash-poolingu wirtualnego świadczonego przez PKO BP S.A.

#### Nota 26.3.2 Ryzyko płynności

Ryzyko utraty płynności finansowej jest to ryzyko wystąpienia braku możliwości spłaty przez Grupę jej zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności. Działania mające na celu ograniczenie przedmiotowego ryzyka obejmują właściwe zarządzanie płynnością finansową, realizowane są poprzez poprawną ocenę poziomu zasobów środków pieniężnych w oparciu o plany przepływów środków pieniężnych w różnych horyzontach czasowych. Jednostka Dominująca, optymalizuje zarządzanie nadwyżkami środków finansowych Grupy przy wykorzystaniu usługi cash-poolingu, pożyczek odnawialnych udzielanych w ramach Umowy o Finansowanie Wewnętrzne oraz polityki dywidendowej w ramach spółek z Grupy.

Grupa wdrożyła w 2015 roku scentralizowany model finansowania Grupy Kapitałowej Grupa Azoty, w ramach którego podpisała umowy finansowania na łączną kwotę 2,2 mld PLN, opisane szerzej w notce 19, pozwalające na długoterminowe zapewnienie płynności finansowej, z uwzględnieniem finansowania zarówno długoterminowej strategii jak i bieżących celów operacyjnych. Grupa Azoty posiada, opisane szerzej w notce 19, wolne limity w ramach kredytu bieżącego powiązanego ze strukturą cash-poolingu wirtualnego i kredytu wielocelowego w PKO BP, którymi Jednostka Dominująca może zarządzać w sytuacji zmieniającego się zapotrzebowania na środki poszczególnych spółek z Grupy.

Grupa zaciągnęła kredyty i pożyczki, które zawierają jednolite i zharmonizowane kowenanty. Złamanie tych kowenantów w przyszłości mogłoby skutkować koniecznością spłaty tych kredytów i pożyczek wcześniej niż przedstawiono w tabeli poniżej. W 2015 i 2014 roku w Grupie nie występowały naruszenia w terminach spłat zobowiązań lub innych warunków zobowiązań, które mogłyby skutkować żądaniem wcześniejszej spłaty tych zobowiązań.

Płatności odsetek od kredytów, pożyczek i innych instrumentów finansowych oprocentowanych według zmiennej stopy procentowej zostały oszacowane na bazie stóp procentowych na dzień bilansowy, które mogą się zmienić w przyszłości.

Poniższa tabela przedstawia wartość zakontraktowanych przepływów pieniężnych dotyczących zobowiązań finansowych na dzień bilansowy.

### 31 grudnia 2015

	<b>zakontraktowane przepływy</b>				
	<b>Wartość bilansowa</b>	<b>Razem</b>	<b>Do 1 roku</b>	<b>1 do 5 lat</b>	<b>Powyżej 5 lat</b>
Wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	986	986	986	-	-
Wycena metodą amortyzowanego kosztu, w tym:	2 216 749	2 352 693	1 158 948	997 284	196 461
kredyty i pożyczki	1 166 330	1 294 766	124 173	981 931	188 662
leasing	27 050	34 558	12 378	14 381	7 799
faktoring i dyskonto wierzytelności	45 731	45 731	45 731	-	-
pozostałe zobowiązania finansowe	3	3	3	-	-
zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	977 635	977 635	976 663	972	-
	<b>2 217 735</b>	<b>2 353 679</b>	<b>1 159 934</b>	<b>997 284</b>	<b>196 461</b>

### 31 grudnia 2014

	<b>zakontraktowane przepływy</b>				
	<b>Wartość bilansowa</b>	<b>Razem</b>	<b>Do 1 roku</b>	<b>1 do 5 lat</b>	<b>Powyżej 5 lat</b>
Wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 163	1 163	1 163	-	-
Wycena metodą amortyzowanego kosztu, w tym:	2 141 747	2 202 253	1 672 044	485 964	44 245
kredyty i pożyczki	986 191	1 039 889	536 054	467 527	36 308
leasing	28 648	33 998	9 709	16 352	7 937
faktoring i dyskonto wierzytelności	68 940	68 940	68 940	-	-
pozostałe zobowiązania finansowe	829	950	108	842	-
zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	1 057 139	1 058 476	1 057 233	1 243	-
	<b>2 142 910</b>	<b>2 203 416</b>	<b>1 673 207</b>	<b>485 964</b>	<b>44 245</b>



### Nota 26.3.3 Ryzyko rynkowe

#### Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Grupy Azoty na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, aktywów finansowych, jak również kredytów bankowych, pożyczek, faktoringu oraz leasingu, opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na WIBOR + marża i odpowiednio EURIBOR + marża w przypadku kredytów i faktoringu w EUR.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Grupy na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według stałych i zmiennych stóp procentowych:

	Wartość bieżąca 31.12.2015	Wartość bieżąca 31.12.2014
<b>Instrumenty o stałej stopie procentowej</b>		
Aktywa finansowe	646 962	300 823
Zobowiązania finansowe(-)	(218 957)	(5 483)
	<b>428 005</b>	<b>295 340</b>
<b>Instrumenty o zmiennej stopie procentowej</b>		
Aktywa finansowe	608 014	340 611
Zobowiązania finansowe(-)	(974 700)	(1 079 125)
	<b>(366 686)</b>	<b>(738 514)</b>

Grupa nie zabezpiecza ryzyka zmian stopy procentowej, natomiast w celu dywersyfikacji wpływu ryzyka zmian stóp procentowych część kredytów bankowych zaciągnięta w 2015 roku według stałej stopy procentowej.

Pozostałe działania dotyczące ograniczenia ryzyka zmian stóp procentowych obejmują bieżące monitorowanie sytuacji na rynku pieniężnym. Część nadwyżki krajowych środków finansowych Grupy jest objęta usługą cash-poolingu wirtualnego i oprocentowana wg rynkowej stawki WIBOR 1M, a w pozostałej części krótkoterminowymi lokatami bankowymi oprocentowanymi według stóp rynkowych, na podstawie kwotowań rynkowych z dnia ich zawarcia.

W okresie objętym sprawozdaniem obserwowano stabilizację poziomu rynkowych stóp procentowych w 2015 roku na historycznie niskim poziomie, w związku z utrzymywaniem się zjawisk deflacyjnych, co miało korzystny wpływ na obniżenie średniego oprocentowania kredytów i pożyczek Grupy w roku 2015, ograniczając tym samym poziom kosztów odsetkowych ponoszonych od zobowiązań finansowych Grupy

Grupa przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby zwiększenie i zmniejszenie stopy procentowej o 100 bp na wynik finansowy i na kapitały własne. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. kursy wymiany walut pozostają niezmiennione.

#### Analiza wrażliwości:(+/-)

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
	100bp	100bp	100bp	100bp
31 grudnia 2015	(3 667)	3 667	-	-
31 grudnia 2014	(7 385)	7 385	-	-

#### Ryzyko kursowe

Ryzyko kursowe Grupy Azoty związane jest z transakcjami rozliczanymi przez Grupę w walutach obcych, obejmującymi ponad 1/2 przychodów oraz około 1/3 jej kosztów. Wahania kursowe mają wpływ na wielkość przychodów ze sprzedaży i koszty zakupu surowców. Umocnienie waluty krajowej ma negatywny wpływ na rentowność eksportu oraz sprzedaż krajową denominowaną

w walutach obcych, a z kolei osłabienie waluty krajowej ma pozytywny wpływ na rentowność. Spowodowane wahaniami kursowymi zmiany przychodów z eksportu oraz ze sprzedaży krajowej wycenianej na bazie notowań rynkowych, częściowo są kompensowane poprzez zmiany kosztów importu surowcowego, zmniejszając w dużej mierze ekspozycję Grupy Azoty na ryzyko zmian kursów walutowych.

Grupa Azoty ogranicza istniejące ryzyko wynikające z ekspozycji walutowej netto poprzez stosowanie wybranych instrumentów i działań związanych z zabezpieczeniem przed ryzykiem kursowym w oparciu o bieżącą i planowaną ekspozycję walutową netto. Grupa wykorzystywała do zabezpieczenia pozycji walutowej w okresie sprawozdawczym w pierwszej kolejności hedging naturalny, transakcje faktoringu i dyskonta wierzytelności walutowych oraz uzupełniająco transakcje terminowe forward i korytarz walutowy. W 2015 roku Grupa posiadała przede wszystkim otwartą ekspozycję walutową netto w EUR stanowiącą 71 % (2014 rok: 63 %) całej ekspozycji oraz w pozostałej części 29% (2014 rok: 37 %) ekspozycję w USD, które były częściowo zabezpieczane (maksymalnie do poziomu 80 % planowanej ekspozycji netto).

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Grupy na dzień bilansowy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według walut, w których są one denominowane:

**Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe:**

**31 grudnia 2015 roku**

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe
Środki pieniężne w walutach obcych
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe(-)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek(-)
Zobowiązania z tytułu leasingu, faktoringu i dyskonta(-)
Kontrakty forward na sprzedaż waluty(+/-)
Kontrakty pochodne na uprawnienia do emisji(+/-)

**Razem w danej walucie**

Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na inne całkowite dochody (w tys. PLN)
Wpływ spadku waluty o 5% na inne całkowite dochody (w tys. PLN)

**31 grudnia 2014 roku**

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe
Środki pieniężne w walutach obcych
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe(-)
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek(-)
Zobowiązania z tytułu leasingu, faktoringu i dyskonta(-)
Kontrakty forward na sprzedaż waluty(+/-)
Kontrakty futures na uprawnienia do emisji (+/-)

**Razem w danej walucie**

Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na inne całkowite dochody (w tys. PLN)
Wpływ spadku waluty o 5% na inne całkowite dochody (w tys. PLN)

	EUR	USD	GPB
	75 567	27 734	-
	26 105	17 331	1
	(51 354)	(11 492)	(177)
	(64 130)	-	-
	(10 731)	-	-
	(99 339)	(12 374)	-
	678	-	-
<b>Razem w danej walucie</b>	<b>(123 204)</b>	<b>21 199</b>	<b>(176)</b>
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(15 598)	4 135	(51)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	15 598	(4 135)	51
Wpływ wzrostu waluty o 5% na inne całkowite dochody (w tys. PLN)	(10 654)	-	-
Wpływ spadku waluty o 5% na inne całkowite dochody (w tys. PLN)	10 654	-	-
	<b>EUR</b>	<b>USD</b>	<b>GPB</b>
	94 975	47 452	-
	20 318	12 475	1
	(65 103)	(33 600)	(43)
	(9 122)	(4 543)	-
	(16 174)	-	-
	(28 750)	(6 755)	-
	3 844	-	-
<b>Razem w danej walucie</b>	<b>(12)</b>	<b>15 029</b>	<b>(42)</b>
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(3)	2 635	(9)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	3	(2 635)	9
Wpływ wzrostu waluty o 5% na inne całkowite dochody (w tys. PLN)	-	-	-
Wpływ spadku waluty o 5% na inne całkowite dochody (w tys. PLN)	-	-	-

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%
31 grudnia 2015	(11 514)	11 514	(10 654)	10 654
31 grudnia 2014	2 624	(2 624)	-	-

#### Ryzyko zmian cen surowców, wyrobów, usług

W celu ograniczenia ryzyka w tym zakresie, podejmowane są działania mające na celu zawieranie w kontraktach sprzedaży zapisów „symetrycznych” do zawartych w kontraktach zaopatrzenia (np. zapisy odwołujące się do notowań ICIS-LOR).

#### Nota 26.4 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów,
- należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter,
- długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe o zmiennym oprocentowaniu. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na głównie zmienny charakter ich oprocentowania,
- długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe o stałym oprocentowaniu. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów wynosi 212 750 tys. zł, a ich wartość godziwa ok. 213 394 tys. zł (poziom 2 klasyfikacji wartości godziwej).
- instrumenty pochodne walutowe, na stopę procentową. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej.

W Grupie Azoty nie wystąpiły w 2015 i 2014 roku instrumenty, dla których wartość początkowa z transakcji różniłaby się od jej wartości godziwej na ten dzień przy użyciu stosowanej techniki wyceny.

Wartość godziwa instrumentów finansowych Grupy wycenianych w wartości godziwej w podziale na poziomy klasyfikacji kształtowała się następująco:

#### 31 grudnia 2015 roku

Poziomy klasyfikacji	Poziom I	Poziom II	Poziom III
<b>Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej, w tym:</b>			
akcje/udziały sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży	-	-	13 204
kontrakty walutowe forward	-	1 283	-
kontrakty futures na prawa do emisji	-	2 891	-
	-	4 174	13 204
<b>Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej, w tym:</b>			
kontrakty walutowe forward	-	(927)	-
kontrakty na stopę procentową	-	(59)	-
	-	(986)	-

### 31 grudnia 2014 roku

Poziomy klasyfikacji	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej, w tym:			
akcje/udziały sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży	-	-	13 205
kontrakty walutowe forward	-	29	-
kontrakty futures na prawa do emisji	-	3 844	-
	-	<b>3 873</b>	<b>13 205</b>
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej, w tym:			
kontrakty walutowe forward	-	1 163	-
	-	<b>1 163</b>	-

Przyjęta w tabeli hierarchia wartości godziwej jest następująca:

Poziom 1 - cena notowana na aktywnym rynku dla tych samych składników aktywów lub zobowiązań, Poziom 2 - wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe inne niż notowane ceny poziomu 1, które są pośrednio lub bezpośrednio możliwe do zaobserwowania lub ustalenia na podstawie danych rynkowych,

Poziom 3 - wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe, które nie opierają się na danych rynkowych możliwych do zaobserwowania.

Wartość godziwa kontraktów walutowych oraz na uprawnienia do emisji typu forward zaprezentowanych w poziomie II jest ustalana na podstawie wyceny przeprowadzonej przez banki, z którymi zawarto odpowiednie kontrakty. Wyceny te są sprawdzane poprzez dyskontowanie spodziewanych przepływów pieniężnych z kontraktów za pomocą rynkowych stóp procentowych obowiązujących na dzień bilansowy.

Grupa posiada inwestycje o wartości 13 204 tys. zł (31 grudnia 2014 roku: 13 205 tys. zł) w udziały spółek, które zostały zakwalifikowane do poziomu III, ponieważ udziały te nie są notowane na aktywnym rynku oraz nie wystąpiły transakcje dotyczące tych udziałów. Wartość godziwa udziałów została oszacowana przez rzeczoznawcę za pomocą technik wyceny zawierających istotne nieobserwowane dane wsadowe, tj. prognozy przepływów pieniężnych oraz stopy dyskonta.

## Nota 26.5 Instrumenty pochodne

### Walutowe instrumenty pochodne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość nominalna niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych (forwardów) Grupy Azoty wynosiła łącznie 99,3 mln EUR (z terminami zapadalności na 2016 rok: styczeń - 9,7 mln EUR, luty - 9,4 mln EUR, marzec - 9,8 mln EUR, kwiecień - 11,7 mln EUR, maj - 11,1 mln EUR, czerwiec - 11,9 mln EUR, lipiec - 7,6 mln EUR, sierpień - 6,6 mln EUR, wrzesień - 7,8 mln EUR, październik - 6,3 mln EUR, listopad - 5,4 mln EUR, grudzień - 2 mln EUR) oraz 12,4 mln USD (z terminami zapadalności na 2016 rok: styczeń - 2,4 mln USD, luty - 3,3 mln USD, marzec - 3,8 mln USD, kwiecień - 0,5 mln USD, maj - 1,9 mln USD oraz czerwiec - 0,5 mln USD). Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość nominalna niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych (forwardów) Grupy Azoty wynosiła 28,7 mln EUR oraz 6,7 mln USD.

Transakcje są zawierane wyłącznie z wiarygodnymi bankami w ramach umów ramowych. Wszystkie zawarte transakcje mają odzwierciedlenie w transakcjach fizycznych wynikających z walutowych przepływów pieniężnych. Walutowe transakcje terminowe i pochodne zawierane są zgodnie z walutową ekspozycją Grupy Azoty i mają na celu ograniczenie wpływu na wynik finansowy, zmienności kursu walutowego.

### Instrumenty pochodne na prawa do emisji

Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała otwarte kontrakty forward i futures na zakup 848 tys. praw do emisji jednostek EUA o łącznej wartości nominalnej 6,38 mln EUR (z terminami zapadalności na marzec 2016 roku - 250 tys. jednostek o wartości 1,82 mln EUR, na grudzień 2016 roku - 445 tys. jednostek o wartości 3,30 mln EUR oraz na grudzień 2017 roku -

153 tys. jednostek o wartości 1,25 mln EUR). Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa posiadała otwarte kontrakty futures na zakup praw do emisji w wysokości 769 tys. jednostek EUA.

Kontrakty futures na prawa do emisji zawierane są zgodnie z ekspozycją Grupy w zakresie niedoboru uprawnień do emisji (EUA) i mają na celu ograniczenie wpływu na wynik finansowy zmienności ceny rynkowej tych uprawnień.

## Nota 26.6 Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa od 28 września 2015 roku stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych. Pozycją zabezpieczaną są przyszłe wysoce prawdopodobne wpływy ze sprzedaży w EUR, które w okresie od grudnia 2018 do czerwca 2025 roku zostaną ujęte w rachunku zysków i strat. Zabezpieczanym ryzykiem jest ryzyko walutowe. Pozycją zabezpieczającą jest kredyt walutowy w EUR o wartości wynoszącej na dzień 31 grudnia 2015 roku 50 mln EUR, którego spłata nastąpi od grudnia 2018 do czerwca 2025 roku w 14 równych półrocznych ratach o wartości 3 571 tys. EUR każda. Wartość godziwa kredytu na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 213 394 tys. zł. W kapitale z wyceny transakcji zabezpieczających ujęto w 2015 roku kwotę 65 tys. zł stanowiącą w całości efektywne zabezpieczenie. W 2015 roku Grupa nie przekwalifikowywała z innych całkowitych dochodów do rachunku zysków i strat żadnych kwot związanych z rachunkowością zabezpieczeń

## Nota 27 Zobowiązania, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje

### Aktywa warunkowe

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Należności warunkowe	22 149	32 414

### Zobowiązania warunkowe oraz poręczenia i gwarancje

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Poręczenia	-	6 278
Gwarancje	987	1 727
Inne zobowiązania warunkowe	26 381	31 327
	<b>27 368</b>	<b>39 332</b>

Należności warunkowe na dzień 31 grudnia 2015 roku dotyczą przede wszystkim zgłoszonego do Ciech S.A. roszczenia o zapłatę kwoty 18 864 tys. zł z tytułu naruszenia przez Ciech S.A. zapewnień wynikających z umowy sprzedaży udziałów w GZNF „Fosfory” S.A. (spółka zależna Grupy Azoty PUŁAWY). W dniu 30 października 2012 roku Grupa Azoty PUŁAWY złożyła w tej sprawie pozew do Sądu Okręgowego w Warszawie. Sprawa jest w toku.

Inne zobowiązania warunkowe na dzień 31 grudnia 2015 roku dotyczą głównie złożonego w dniu 12 lutego 2013 roku do Sądu Okręgowego w Gdańsku pozwu Ciech S.A. o zasądzenie od GZNF „Fosfory” Sp. z o.o. kwoty 18 864 tys. zł tytułem naprawienia wyrządzonej Ciech S.A. szkody z tytułu złożenia przez pozwanego nieprawdziwych oświadczeń co do stanu prawnego i finansowego pozwanego i jego spółek zależnych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Szacowana na dzień bilansowy kwota zobowiązania to 24 999 tys. zł. Sprawa jest w toku.

## Nota 28 Transakcje z podmiotami powiązanymi

### Transakcje handlowe z jednostkami podporządkowanymi

#### Transakcje handlowe

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
<b>Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku</b>				
Podmioty powiązane Grupa Azoty KĘDZIERZYN	3 760	-	26 327	2 223
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE	5 590	307	13 122	1 488
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY	985	-	31 907	109
Podmioty powiązane pozostałe	-	-	2 219	44
	<b>10 335</b>	<b>307</b>	<b>73 575</b>	<b>3 864</b>

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
<b>Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku</b>				
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	4	8	34	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE	4 014	345	11 809	2 432
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY	4 846	523	47 578	704
Podmioty powiązane Grupa Azoty KĘDZIERZYN	3 507	359	26 883	2 630
Podmioty powiązane pozostałe	-	4	3 948	478
	<b>12 371</b>	<b>1 239</b>	<b>90 252</b>	<b>6 244</b>

#### Pozostałe transakcje

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe	Koszty finansowe
<b>Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku</b>				
Podmioty powiązane Grupa Azoty KĘDZIERZYN	10	-	491	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	91	-	45	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE	2 909	-	296	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY	11	-	-	-
Podmioty powiązane pozostałe	13	-	42	-
	<b>3 034</b>	<b>-</b>	<b>874</b>	<b>-</b>

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe	Koszty finansowe
<b>Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku</b>				
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	-	-	9	9
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE	-	-	226	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY	-	9	301	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty KĘDZIERZYN	-	-	463	-
Podmioty powiązane pozostałe	10	-	-	-
	<b>10</b>	<b>9</b>	<b>999</b>	<b>9</b>

#### Wynagrodzenia członków Zarządu Jednostki Dominującej

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Świadczenia krótkoterminowe	9 113	9 674
Świadczenia po okresie zatrudnienia	7	12
Inne świadczenia długoterminowe	5	16
	<b>9 125</b>	<b>9 702</b>

#### Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Świadczenia krótkoterminowe	1 440	1 392
	<b>1 440</b>	<b>1 392</b>

#### Wynagrodzenia pozostałych członków Zarządów spółek wiodących Grupy Azoty (bez Jednostki Dominującej)

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Świadczenia krótkoterminowe	11 064	9 170
Świadczenia po okresie zatrudnienia	18	51
Inne świadczenia długoterminowe	155	229
Świadczenia w związku z przerwaniem zatrudnienia	356	-
	<b>11 593</b>	<b>9 450</b>

#### Zasady premiowania członków Zarządu

Zgodnie z uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 20 października 2011 roku w sprawie ustalenia zasad i wysokości wynagrodzenia dla członków Zarządu Jednostki Dominującej, Członkowie Zarządu mogą otrzymać tzw. część zmienną wynagrodzenia uzależnioną od wyników (nagrodę roczną) lub „nagrodę specjalną”. Nagroda roczna liczona jest w oparciu o ocenę poziomu realizacji zadań określonych w karcie celów, indywidualnie dla każdego członka Zarządu. Rada Nadzorcza może na podstawie szczegółowej oceny realizacji wyznaczonych zadań dla Członków Zarządu na dany rok obrotowy przyznać nagrodę specjalną, odstępując od kryteriów wyznaczonych w regulaminie nagrody rocznej. Regulamin nagrody rocznej został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą w dniu 13 lutego 2014 roku.



## Pożyczki

W 2015 roku i 2014 roku Grupa nie udzielała pożyczek członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

### Transakcje z Właścicielami

W 2015 roku Grupa zaciągnęła kredyt w EBOIR na kwotę 10 018 tys. zł. W 2014 roku Grupa nie zawierała transakcji z Właścicielami.

### Transakcje z podmiotami powiązanymi przez Skarb Państwa

#### Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNiG	1 346 188	zakup gazu ziemnego
Kompania Węglowa	117 965	zakup miatu węglowego
PKP Cargo	106 249	zakup usług transportowych
PKN Orlen	260 685	zakup surowców
Tauron	64 972	zakup energii elektrycznej
PGE	72 506	zakup energii elektrycznej
Enea	13 614	zakup energii elektrycznej
KGHM Polska Miedź	17 029	zakup surowców
PSE	54 589	zakup usługi przesyłu
LOTOS	23 353	zakup surowców
PKO BP	455 109	Splata i zaciągnięcie kredytu
PZU Życie	239 429	spłata kredytu
PZU	20 410	ubezpieczenia rzeczowe
BGK	219 271	zaciągnięcie kredytu
	<b>3 011 369</b>	

#### Stan na dzień 31 grudnia 2014 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNiG	1 697 184	zakup gazu ziemnego
PKN Orlen	334 102	zakup surowców
PGE	165 029	zakup energii i sprzedaż energii elektrycznej
Enea	140 540	zakup energii i sprzedaż energii elektrycznej
Kompania Węglowa	124 915	zakup miatu węglowego
PKP Cargo	121 706	zakup usług transportowych
Tauron	57 094	zakup energii i sprzedaż energii elektrycznej
KGHM Polska Miedź	12 502	zakup surowców
PSE	40 715	zakup usługi przesyłu
LOTOS	22 988	zakup usług doradczych i zakup surowców
PKO BP	111 688	spłata kapitału i odsetek
PZU Życie	89 331	spłata kapitału i odsetek
PZU	28 256	ubezpieczenia rzeczowe
	<b>2 946 050</b>	

## Nota 29 Leasing operacyjny

### Umowy leasingu operacyjnego, w którym Grupa jest leasingodawcą

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Płatne w okresie do 1 roku	15 234	10 291
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	31 910	31 998
Płatne powyżej 5 lat	12 334	7 997
	<b>59 478</b>	<b>50 286</b>

### Umowy leasingu operacyjnego, w którym Grupa jest leasingobiorcą

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Płatne w okresie do 1 roku	77 351	73 188
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	183 400	193 268
Płatne powyżej 5 lat	39 796	73 476
	<b>300 547</b>	<b>339 932</b>

### Płatności ujęte w kosztach

	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	za okres od 01.01.2014 do 31.12.2014
Minimalne opłaty leasingowe	88 760	74 434

## Nota 30 Zobowiązania inwestycyjne

W okresie kończącym się 31 grudnia 2015 roku Grupa Azoty podpisała umowy dotyczące nowych oraz kontynuacji rozpoczętych zadań inwestycyjnych. Umowy zawarte na realizację tych zadań obejmują głównie usługi branży chemicznej, budowlanej, mechanicznej, elektrycznej, projektowej oraz nadzoru inwestorskiego.

Do największych zakontraktowanych zobowiązań inwestycyjnych zaliczają się:

	na dzień 31.12.2015	na dzień 31.12.2014
Budowa nowej elektrociepłowni	138 870	262 400
Budowa Wytwórni Poliamidów II	74 128	83 722
Budowa instalacji granulacji mechanicznej II	49 626	16 538
Modernizacja procesu syntezy amoniaku	45 161	-
Budowa instalacji odsiarczania spalin	29 689	-
Budowa instalacji odazotowania spalin	23 689	-
Budowa turbozespołu upustowo kondensacyjnego	23 360	44 105
Budowa intensyfikacji zdolności produkcyjnych amoniaku	20 337	-
Zmiana technologii produkcji kwasu fosforowego DA-HF	17 934	-
Dostawa technologii oraz wyposażenia i świadczenie usług dla instalacji odsiarczania spalin	17 526	-

Łączna wartość zobowiązań z tytułu podpisanych umów na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosi 581 773 tys. zł (31 grudnia 2015 roku: 526 986 tys. zł).

Ponadto w umowie nabycia Grupa Azoty SIARKOPOL (wraz z późniejszymi aneksami) Grupa zobowiązała się do zrealizowania inwestycji w tej jednostce o wartości co najmniej 30 mln zł do 2019 roku.

### **Nota 31 Zdarzenia po dniu bilansowym**

#### **Zakup akcji Spółki Grupa Azoty Siarkopol SA**

W dniu 14 stycznia i 9 lutego i 1 marca 2016 roku Jednostka Dominująca nabyła za kwotę 30 343 tys. zł 443 228 akcji Grupa Azoty SIARKOPOL stanowiących 8,06% kapitału zakładowego tej spółki. Tym samym udział Jednostki Dominującej w tej jednostce wynosi obecnie 96,26%.

Sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. za okres 12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2015 roku zawiera 107 stron.